

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 633. Usque Ad Annum 726

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1760

VD18 90117840

Liber XXXVIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66082](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66082)

S. CORBINIANUS ECCLESIAE FRISINGENSIS FUNDATOR.

HISTORIA
ECCLESIASTICA.
LIBER XXXVIII.

~~~~~

HONORIUS I. PAPA.
HERACLIUS IMPERATOR. ARIO-
VALDUS REX.

§. I.

Mahometis initia.

Interea in Oriente Arabes Mu- Sæculum VII
fulmanni, Sectatores Maho- A.C. 633.
metis, grassabantur, quorum
progressus inauditi exigunt, ut
hujus Nationis originem repetam. In
Hist. Eccles. Tom. IX.   A   Re-

Sæculum VII Regione *Hejas*, seu Arabia Petræa, quam
A. C. 633. Mare rubrum alluit, posita est Mecha urbs
 antiqua, ubi præter alias habitabat una
 Arabum Tribus, *Coraisitarum* seu Cori-
 fianorum dicta, qui genus suum, si ipsis
 fidem habemus, ab Ismaele per filium il-
 lius primogenitum *Cedar* ducebant. Ex
 ea Tribu erat Familia *Hasebem*, unde na-
 tus est Mahomet, seu magis *Mabommed*,
 sic enim Arabes pronunciant ejus No-
 men, quod idem ac *Desideratus* sonat.
 Lucem primo aspexit anno Alexandri
 882. secundum Ægyptios, id est, anno
 Jesu Christi 568. parente ejus Abdalla
 defuncto, cum puer biennis esset, & de-
 cedens avus *Abdelmoutleb* nullas opes
 nepoti reliquisset, cum dura paupertate
 colluctantem suscepit Abutalib, patruo-
 rum alter, & puerum educari curavit.
 Eum mercaturæ adhibuit; quippe pleri-
 que Mechæ incolæ in Regione sterili hac
 industria inopiam levabant. Igitur cum
 Mahomet adhuc juvenis lucri cupiditate
 sæpissime iter faciens usque Damascum
 in Syria pervenisset, quædam vidua di-
 ves, cui nomen Cadija, in domum suam
 susceptum initio procuratorem rei do-
 mesticæ habuit, & postea conjugem
 suum accepit, quamvis ipse vix annum
 vitæ vigesimum octavum, ipsa vero qua-
 quadragesimum numeraret. Mahomet

ex

ex ea nihilominus liberos atque etiam Fatimam filiam genuit.

Sæculum VII
A. C. 633.

Annos natus quadraginta, anno JE-
su Christi 608. Mahometes cœpit Prophe-
tam se dicere, & a Deo intellectum suum
illustrante missum, ut corruptam Reli-
gionem repararet, atque id verum esse
primo uxori suæ Cadijæ, tum Zeidi suo
mancipio, patrueli suo Ali, Abutalibi fi-
lio, & Abubecro, viro pietate & divitiis
notissimo, persuasit. Quinque alios præ-
terea scilicet universim novem homines
hoc commento infatuavit. Annis ex-
inde quatuor elapsis publice ut Prophe-
tam se gessit, & Religionem suam præ-
dicavit. Non novam Doctrinam affer-
re se dicebat, sed Abrahami & Ismae-
lis Religionem puram reducturum ja-
ctabat, Religione Judæorum & Christia-
norum antiquiorem. Ecce Doctrinæ
illius Compendium! *Unicus datur Deus,
perfectissimus, & totius universi Creator,
qui diversis temporibus Prophetas ad eru-
diendos homines misit, videlicet Noemum,
Abrahamum, Moysen, aliosque, quos Ju-
dæi noverunt. Addebat aliquos Vates
ex Gente Arabum, secundum Patriæ
suæ traditionem. Prophetarum omnium
maximus, subjungebat, fuit JESUS Fi-
lius Mariæ, natus ex ea per miraculum,
quamvis Virgo esset. Ipse est Messias,
Verbum, Spiritus Dei. Hunc cum Ju-
dæi*

Sæculum VII *dæi interficere voluissent, Deus eum Mi-*
A. C. 633. raculo servavit. Joannes Filius Zacha-
riae, Apostoli Jesu, & Martyres, Viri
Sancti sunt. Lex Moysis & Evangelium
sunt Libri Divini: sed homines semper
Dei Beneficiis abutebantur. Judæi &
Christiani Veritatem adulterarunt, &
Sacras Scripturas corruerunt; ideo mi-
sit me Deus, ut Arabes a suæ Nationis
Viro erudirentur. Itaque Idololatriæ
renunciandum est, unicus Deus adoran-
dus, nec ei tribuendi sunt Filii, nec Fi-
liæ, aut quicumque alius, qui honoris ipsi
soli debiti, particeps fiat. Ceterum, re-
cipiendus est Mahomet tanquam Dei
Propheta. Credendum, futurum esse
Resurrectionem, & Judicium universale,
dari Infernum, ubi impii æternum arde-
bunt, & Paradisum, tanquam hortum
deliciis affluentem, pluribus fluviis ri-
gatum, ubi boni æternum omni volu-
ptatum genere cum plurimis formosissi-
mis mulieribus fruituri sunt. Mahome-
tes rejiciendam esse Idololatriam prædi-
cabat, quia in ejus patria necdum peni-
tus erat sublata. Prohibet tribuere Deo
filium sibi æqualem, ut Doctrinam de
Trinitate excluderet, & de Filiabus quo-
que mentionem ingerit, quia Arabes I-
dololatræ quasdam Deas colebant.

Religio Ma-
hometis.

Circa Ritus Religionis externos præ-
 scripsit Orationem per diem quinquies
 certis

certis horis peragendam, & corporis munditiam tanquam dispositionem ad orandum necessariam. Hanc puritatem in eo constituit, ut homo vultum, pedes manusque & quandoque totum corpus lavet. Circumcisio quoque ad hanc corporis puritatem trahitur. Item Mahometes abstinenciam a vino, sanguine, & carne porcina, Jejunium in mense Arabico *Ramadan*, & inter dies Hebdomadæ Sanctificationem diei Veneris præcipit. (*) Hortatur, ut Sectatores sui religiose Mecham peregrinarentur, ibique Templum quadratum, *Caaba* dictum, cujus jam illa ætate apud Arabes maxima veneratio erat, inviserent; dicebant enim, hoc a Deo electum fuisse, in quo adoraretur, & ab Abrahamo fundatum credebant; tunc vero Idolis plenum erat.

A 3

In

(*) Cum Turcarum Sultani Mahomet V. & Osmanus Ibrahim, quorum alter anno 1754. & alter 1757. fati functus est, lethali morbo decumberent, cives Constantinopolitani, morti proximos esse, ex eo conjecerunt, quod die Veneris ad Templum S. Sophiæ oraturi, ut adfuerant, equo non veherentur; unde dispicimus, quam tenaces sint antiquissimæ Cæremoniæ ad illorum Religionem pertinentis. Ceterum hodie Mahometani Circumcisionem superstitiose servant, at circa Mahometis sui præceptum abstinendi a vino laxè admodum dispensasseprehenduntur.

Sæculum VII In eodem templo lapis niger servabatur, A. C. 633. cui etiam Mahometes reverentiam haberi iussit. Tandem præcepit, ut, ubicunque Sectatores sui versarentur, oraturi faciem ad hoc Templum verterent. Suos præsertim ad dandam eleemosynam, & Decimas reddendas hortabatur. Præterea Sectatores suos excitabat, ut ad defendendam Religionem arma caperent, Paradisum pollicitus illis, qui in pulchro certamine occumberent, & Infernum ceteris comminans, qui vecordes domi suæ manerent, nisi saltem aliquam Bonorum suorum partem in sumptus belli conferrent. Jubebat Idololatrias deleri, & illos, qui Religionem semel susceptam dimitterent, poena capitis plecti. Cum primis suos in Dei voluntatem simpliciter & sine ullius periculi metu resignatos esse volebat, innixus Doctrina Prædestinationis, quam non intelligebat, atque fatum esse inevitabile putabat. Ex voce *Salama*, quæ significat Resignationem in Deum sine modo, derivatum est nomen *Islam*, Mahometis Religioni proprium, & alterum nomen *Moslem*, qua illam Religionem profitentes significantur. Nos illos Musulmannos appellamus, quo nomine eos deinceps semper indicabimus.

§. II.

Alcoranus.

Sæculum VII

A. C. 633.

Mahometes Doctrinam, quam suis Discipulis tradebat, sensim conscribi jubebat, eamque nomine communi *Al-coran*, id est, Lectionem, dicebat, seu ut nos loqui solemus, Scripturam. Hanc mentiebatur sibi de Cælo afferri ab Angelo Gabriele, quocum sibi frequentissima colloquia esse fingebat. Imo morbo comitiali laborasse, & ut uxorem, quam tanta calamitas affligebat, consolaretur, dixisse fertur, quod ipsa paroxysmum putabat, Extasin esse, qua durante sibi Angelus loqueretur. Alcorani sermones argumentis, ordine, & nexu carent; at non sine consilio scripti sunt. Illo enim collineant, ut confictæ Missioni Mahometis Auctoritatem concilient, dum falsus hic Propheta audacia incredibili affirmat, se ex Dei mandato loqui, atque refert exempla Moysis, ceterorum Prophetarum & ipsius Jesu Christi, qui semper homines sibi adversantes experti essent. Narrat plurimas Historias veteris novique Testamenti, sed ferme omnes corruptas, & immixtis fabulis. Non nunquam crassam ignorantiam suam prodit, præsertim in illo loco, ubi Mariam Moysis Sororem cum Maria Virgine confundit. Affert interdum

A 4

dum

Sæculum VII^{um} manifeste inter se contraria, & jam
 A. C. 633. dicta ad nauseam usque repetit. Nihil-
 ominus interponit præcepta moralia,
 præscribit Religionis Cæremonias, aut
 quasdam Leges in vitæ commercio ob-
 servandas. Sed ubique rerum ordo de-
 sideratur. Interdum suam ipse Apolo-
 giam textit, & ad ea, quæ sibi objicie-
 bantur, respondere conatur. Jam adni-
 titur erigere animos suorum, quos illata
 ab hostibus clades, aut alius tristis casus
 afflixerat. Ubique autem locos com-
 munes Oratorum de Majestate Dei, de
 ejusdem Potentia, Bonitate, de ingrata
 hominum mente, de pœnis & præmiis
 alterius vitæ adhibet, & quantum pot-
 est stilo tumentis, & figurato sublimem
 eloquentiam Sanctorum Prophetarum
 imitari affectat.

§. III.

Arabes.

Nec Mahometis Doctrina, nec Ritus,
 quos observandos proponebat, ple-
 risque Arabum ignoti erant; nam, quam-
 vis magnus esset inter ipsos Idololatra-
 rum numerus, multi tamen etiam Ju-
 dæi & Christiani in Arabia versabantur.
 Christiani ut plurimum in extremis A-
 rabiæ partibus, quæ Syriam & Persiam
 spectant, habitabant; nihilominus in
 medio, & Provincia *Nageranensi* Eccle-
 sia

sia erat & Sedes Episcopalis, de qua men-
 tionem fecimus. Aliqui Arabum erant
 Religione Magi; scilicet ignem adora-
 bant secundum Religionem Persarum; ^{Sæculum VII}
 verum plerique Sabiani erant, atque ^{A. C. 633.}
 Mentium Cœlestium & Astrorum Cul-
 tores. Hi Doctrinam suam a veteribus ^{Sup. Lib.}
 Chaldæis hauserant, qui tradebant, ho- ^{XXXI.}
 mines non alio modo posse ad Deum ^{n. 60.}
 accedere quam auxilio Spirituum, nec
 ad ipsos Spiritus alia via, quam occasio-
 ne corporum, in quibus residebant; di-
 cebant vero, Spiritus primo in Astris, &
 etiam in Statuis residere. Hinc corpo-
 rum Cœlestium in hæc terrena influxus
 credebant, atque Talismis & carminibus
 magicis vim maximam tribuebant. Ce- ^{Sup. L. XV.}
 terum eorum Doctrina quoad substan- ^{n. 46.}
 tiam eadem fuit ac novorum Platonico-
 rum, quam Julianus Apostata amplexus
 fuerat.

Quamcunque vero Religionem Ara-
 bes sectarentur, rudissimi ut plurimum
 erant, & omnium maxime in *Hejaz*, id
 est Arabiae Petraea, Regione ob sterilita-
 tem soli, & mare rubrum navigandi
 difficultatem, exteris pene incognita.
 Hinc novissima erat in illa Provincia
 litterarum scientia, quam Mahometis
 tempore haud pridem Corisiani accepe-
 rant. Ipse autem nec litteras legere nec
 efformare didicit. Antequam littera-
 rum

A 5

rum 189.

Sæculum VIIrum usus inter Arabes inveheretur, Na-
A. C. 633. tionis suæ Genealogiam & Res gestas
 carminibus, quæ recitari solebant, sicut
 ceteræ Nationes omnes, memoriæ man-
 dabant; cum vero Traditiones ejusmo-
 di nulla scriptione firmarentur, scatebant
 innumeris fabulis. Præter versus ama-
 bant Arabes aliquod Eloquentiæ genus,
 nempe Sententiis ingeniosis, metapho-
 ris, translatione audaci, verbis selectis
 & numerosa periodo delectabantur; sed
 eorum oratio solidis argumentis, & re-
 rum ordine, destituebatur. Nihil ine-
 rat, quod ad persuadendum viro ratio-
 ne prædico suffecisset. Cum tamen Ma-
 hometes ista dicendi methodo excelle-
 ret, & hominibus loqueretur nihilo se
 sapientioribus, quæcunque voluit per-
 suasit; nam talia afferebat, quæ eorum
 indoli & præjudiciis erant consentanea.
 Arabes etenim jam diu a Judæis & Chri-
 stianis unum Deum sibi prædicari audie-
 bant; imo Sabiani aliquod Ens primum
 & omni ex parte perfectum agnosce-
 bant. Multi ex Idolorum Cultoribus
 credebant Resurrectionem non hominum
 solum, sed animalium quoque, quæ ei-
 dem secum tumulto inferri jubebant, si-
 bi in altera vita usui futura. Circum-
 cisionem, frequentes ablutiones, peregrina-
 tiones ad Templum Mechanum Ara-
 bes antiquis Traditionibus tenebant.
 Absti-

Abſtinentia a ſanguine non ſolum a Ju-^{Sæculum VII}
dæis ſervabatur, ſed etiam a Chriſtianiſ,^{A.C. 633.}
quorum multi amore ſobrietatis etiam
vinum non bibebant, aliunde rarum in Re-
gione, ubi vites non coluntur, & quo ex
terris remotis invehendum eſt. Calor
quoque nimius facit, ut in Arabia exi-
ſtentibus aqua frigida, ſi ſitiant, gratiſſi-
ma ſit. Denique vinum potus eſt ho-
minibus ſemper armatis valde pericu-
loſus.

Inſolitum non erat videre Chriſtia-
nos ſepties in die & aliqua noctis parte
orantes, jejunantes in Quadrageſima,
Decimas dantes, & copioſas eleemoſy-
nas largientes. Igitur vix quidquam a-
liud reſtabat, quam ut Pſeudo Propheta
inter Arabes aboleret Idololatriam, jam
ante in toto Romano Imperio extinctam,
& in orbe univerſo Infamia laborantem.

§. IV.

Hegira.

Multos tamen Mahometes, & præſer-
tim illos, qui de ſua Tribu erant,
nempe Coriſianos, ſenſit adverſarios. A-
mentem, Dæmoniacum, impoſtorem ap-
pellabant, & cum primis miracula exi-
gebant, quibus ſe miſſum probaret. I-
pſe reſpondebat: *Deus multa vobis o-
ſtendit miracula, ſed plerique veſtrum ea*
non agnoſcunt. Animalia ſuper terram
ingre-

*Alcor. c. des
gratific. p.
146. 158.*

Sæculum VII *ingredientia, & aves in aere volantes,*
 A. C. 633. *Creaturæ ipsius sunt. Et infra: Mira-*
 c. de Jon. *cula a Deo sunt, nesciunt homines tem-*
 p. 235. du *pus, quo illa patraturus est. Et si mi-*
 Tonnerre. p. *racula viderent, non se converterent. Et*
 179. Edict. *alibi: Dixerunt: non credemus Prophe-*
 1651. in 12. *tæ, nisi miracula viderimus. Dic eis:*
me non esse missum, nisi ut prædicem Ver-
bum Dei. Dicebat, Deum per Moysen,
JESUM, ceterosque Prophetas miracu-
lorum fatis edidisse. Tandem locis suis
communibus, quos repetere non cessa-
bat, de potentia Dei, de Judicio, de In-
ferno & Paradiso se tuebatur. Corisiani
postquam se Mahometis somnia rejicere
professi essent, fixo in Templo Mechæ
Edicto eum proscripserunt, & toti Tribui
suæ prohibuerunt, ne ullum haberent
commercium cum filiis Asehem, nempe
Mahometis linea, & tribus patruis ejus,
qui illius factionem propugnabant. Cum
igitur nova Religio in aliis Arabiæ par-
tibus, & præcipue Yatribæ, urbe veteri
mercatorum commercio celebri, sexa-
ginta ferme leucis a Mecha distante, qua
ad fines Ægypti & Syriæ tenditur, radi-
ces egisset, Mahometes illo se recipere
statuit, & postquam Discipulos suos,
quos Mechæ habebat, præmisisset, ipse
quoque illo se contulit, ut de inimico-
rum suorum insidiis securus viveret.
Hæc est illa notissima Mahometis fuga,
 quam

quam Musulmanni Hegiram, id est, per-Sæculum VII
 secutionem vocant, & ex quo tempore A. C. 633.
 annos suos numerant. Incipit hæc E-
 pocha decimo sexto Julii anno Jesu Chri-
 sti 622. Yatribam vero urbem Prophe-
 tæ *Medinat - al - Nabi* appellant, quæ no-
 bis sub simplici nuncupatione Medinæ
 magis nota est.

Res prodigio similis est, quanta ex-
 inde Mahometis Factio incrementa ce-
 perit. Sæpius in aperto campo cum Ju-
 dæis & Corisianis congressus victoriam
 reportavit; hinc illi tandem anno sexto
 Hegiræ, qui est annus 627. pacis fœde-
 ra inierunt. Eodem anno Musulmanni
 Mahometem solemni ritu sub quadam
 arbore Principem suum & Dominum
 proclamarunt, non enim solum Religio-
 nem docere, sed etiam regnare, atque
 eorum Legislator, Princeps & Propheta
 esse volebat. Legum, quas eis obser-
 vandas dedit, in variis Alcorani locis
 dispersarum summa hæc fuit. Ad Ma-
 trimonium quod spectat, pro veteri gen-
 tis consuetudine plures uxores conces-
 sit, & libertatem easdem repudiandi, & Mahometis
 quoties lubuisset, recipiendi. Præter Principatus.
 uxores mancipia, id est, ancillas concu-
 binas habendi licentiam dedit, atque ut
 Discipulos suos exemplo firmaret, quin-
 decim ipse uxores alebat. Morem im-
 pium quorundam Arabum lata lege su-
 stulit,

Sæculum VII A. C. 633. stulit, qui non nisi prolem masculam,
interemptis fœminis, enutriebant. Liberorum educationem, & Orphanorum curam suis inculcavit. Statuit ordinem succedendi. Contractus initos conscribi, & bonam fidem servari iussit. Legibus conditis Disciplinæ militaris & spolia hostibus detracta dividendi rationem præscripsit; nec dubitandi locus est, quin Justitiæ rigor, quo æqualitatem servabat, ad eum magnum numerum Sectatorum pellexerit. Curiam sibi & Ministros, nempe tres *Cadis*, id est, Judices, plures Notarios, Apparitorem, & Prætorio præfectum constituit. Anno Hegiræ octavo, Jesu Christi 629. cum Corisiani pactas inducias violassent, Mahometes cum exercitu decem millium Musulmanorum in fœdifragos movit, urbem Mecham, nemine mœnia defendere auso, intravit, atque ab omnibus Propheta & Princeps salutatus est. Satis Victori fuit, paucos & atrocissimos inimicorum suorum necare; at Sedem, quam Medinæ fixerat, nunquam mutavit, & non nisi religiosæ peregrinationis causa anno Hegiræ decimo Mecham se contulit. Eodem anno & sequente duo alii Prophetæ in diversis Arabiæ partibus *Moufeleima* & *Afouad* surrexerunt; Mahometes vero anno Hegiræ undecimo, Jesu Christi 631. e vivis cessit annos natus sexaginta

ta

ta tres, postquam regnasset annis ferme ^{Sæculum VII}
 novem, ex tot uxoribus nullos liberos ^{A.C. 633.}
 post se relinquens nisi Fatimam, uxorem
 Ali, Mahometis consanguinei, Abutalibi
 filii. Mahometes tota Arabia armis sub-
 acta Regiones omnes ad Orientem &
 Meridiem, quadringentarum leucarum
 tractum, suæ Dominationi subjecerat.

§. V.

Abubecer & Omar Califæ.

Eodem die quo Mahometes extinctus
 est, Musulmanni in Successorem ejus
 sibi elegerunt Abubecrum ex primis e-
 jusdem Sectatoribus virum, & Aichæ,
 qua inter ceteras uxores Mahometi nul-
 la carior fuerat, parentem. Is nomen
 Califæ id est Vicarii, seu locum tenen-
 tis, nempe Prophetæ defuncti assumpsit.
 Ille etiam collegit, & in uno volumine
 conscribi jussit Alcoranum, quem Maho-
 met diversis temporibus & locis pro na-
 ta occasione dictaverat, cum prius so-
 lummodo in dispersis libellis & memo-
 ria Musulmannorum, eos recitantium,
 conservaretur. Abubecer tunc sexage-
 nario major duobus tantum annis regna-
 vit, cujus præ ceteris dotibus alienum
 a divitiarum cupiditate animum, & a-
 morem justitiæ laudabant. Singulis
 diebus Veneris, quibus Musulmanni ab
 omni opere quiescere solent, omnem
 pecu-

Sæculum VII
A. C. 634.

pecuniam ærarii publici in suos dispen-
fabat, plus sibi non reservans, quam in
singulos dies drachmas argenteas tres,
quæ circiter viginti quatuor obolis nostræ
monetæ æquivalent.

Theoph.
an. 22.

Elmac.lib. I.
c. 2. p. 19.

Sub initium ejus Regni non nullæ
Seditiones comprimendæ, & duo præ-
sertim Prophetæ *Asouad* & *Moufeleima*
compescendi fuerunt. Tertius quoque,
cui nomen *Talitia*, turbas movit; sed
omnes acie victi, & eorum copiæ dissi-
pata; nam Abubecer brevi tempore re-
gnans magna tamen terrarum spatia suæ
potestati subjecit. Ad Regionem Irac,
quæ est antiqua Chaldæa, Arabes, Persa-
rum subditos ad deditionem compulit,
& in vicinia Syriæ, illos Arabes, qui
Romanis parebant, bello tentavit. Hi a
Romanis male habiti, haud ægre Musul-
mannis juncti, viæ duces extiterunt, in
ditionem Gazensem anno Hegiræ 13. JE-
su Christi 634. penetrantibus. Gazæ
Præfectus, cum urbem suam milite cin-
ctam cerneret, petiit ad se mitti Fecia-
sem, cui colloqui posset. Tunc ipse Am-
rulfus, qui Musulmannis imperabat, ac-
cessit; cui Præfectus: *Cur nos laceffis?*
Amrulfus respondit: *Venimus, Princi-
pis nostri jussu, ut vos ad Religionem no-
stram acceptandam invitemus; si eam am-
plectimini, Fratres vestri erimus, si non
placet, Tributum nobis pendite, & eritis
nostræ*

*nostri fœderati. Si neutrum feceritis, Sæculum VII
solus gladius litem dirimet, atque vobis A. C. 634.
bellum inferemus, ut Dei mandata exe-
quamur.*

Inter hæc Abubecro eodem anno Hegiræ decimo tertio Jesu Christi 634. postquam regnasset annis duobus & quatuor mensibus, fatis functo, successit Omar, secundus post Mahometem Califa, assumpsitque Titulum: *Emir al-moumenin*. Id est, Fidelium Imperator, qui ad ejus quoque Successores transit. Omar æquitatis inter suos observantissimus, Abubecri morem omnibus diebus Veneris totum Ærarium in Musulmanos effundendi retinuit eo solum discrimine, quod cum Abubecer conditionis & Status in Personis rationem habuisset, ipse potius indigentium necessitatem perpenderet; dicebat enim, hujus Mundi Bona non in alium finem quam ad sublevandam vitæ necessitatem nobis esse data. Nimirum hi primi Califæ pristinae suæ paupertatis memores, vitam intra modestiæ leges frugalem ducebant. Omar regnavit annis decem, quo temporis spatio, everso Persarum Imperio, Romanis quoque Dominatum in Syriam & Ægyptum abstulerunt.

Anno Hegiræ 14. seu 635. cum Musulmani, Damasco in potestatem redacta, etiam in Phœnice sedes fixissent,

Hist. Eccles. Tom. IX. B Hera-

Sæculum VII Heraclius Imperator amissa spe, Syriam
A. C. 635. servari posse, Constantinopolim se recep-
Theoph. an. pit, eoque pretiosum Crucis lignum
24. p. 280. transferri jussit, facile prospiciens, Jero-
 solymam brevi ab hostibus occupandam,
 quod etiam elapsis annis duobus ita e-
Bibl. PP. to. venit. S. Sophronius populum suum
2. p. 564. exhortabatur, ut tanta calamitate admo-
 nitus ad Deum se converteret; id enim
 dispicimus in Sermone, illo tempore in
 Die Natalitia Domini ad populum pro-
 nunciato. Vir Sanctus in amarissimos
 questus solvitur, quod Barbarorum in-
 cursus illo Sanctissimo Festo Fideles Be-
 thlehem, tam prope Jerosolymam posi-
 tum, pergere, & tenerrimæ Pietati in-
 dulgere non permetterent.

§. VI.

Epistola Synodica S. Sophronii.

Conc. 6. Act. **S**anctus Sophronius in Sedem Jerosoly-
II. p. 852. mitanam evectus absque omni mora
Phot. cod. congregata Synodo Epistolam Synodicam
231. p. 887. scripsit, in qua majorum Ecclesiarum E-
 piscopis pro veteri more Fidei suæ ratio-
 nem exponit. Hæc ad Sergium Patriar-
 cham Constantinopolitanum, & secun-
 dum alia exemplaria ad Honorium Pa-
 pam dirigitur; nemo vero dubitat, quin
 ad utrumque missa fuerit. Est amplis-
 sima, & in exordio queritur Vir Sanctus,
 quod e solitudine sua excitus excelsam
 Sedem

Sedem conscendere compulsus fuisset. *Sæculum VII*
 Tum fidem suam profitetur, & Myste- *A. C. 635.*
 rium Trinitatis fuse explicat, Hæreses *Conc. p. 856.*
 adversas refutans. Ita etiam de Incar- *p. 864.*
 natione differit, prolixè unitatem Perso-
 næ contra Nestorium, & distinctionem
 Naturarum contra Eutychem probat,
 subjungens: *Inde est, quod idem JESUS* *p. 869.*
Christus revera operatus fuerit, quæ tam
uni quam alteri substantiæ conveniebant,
quod non fecisset, si unicam habuisset
Naturam. Et infra: Sicut in JESU *p. 872.*
Christo quælibet Natura suam retinet pro-
prietatem, ita etiam quælibet, quod sibi
congruum est, operatur. Et iterum:
Scimus, quod duarum Naturarum quæli-
bet operationem suam realem, naturalem,
& congruam habeat. Rursus: Idcirco *873.*
non dicimus, duas Naturas unicam rea-
lem & indistinctam operationem habere,
ne eas ad unicam substantiam & unicam
Naturam, qui est error Acephalorum,
redigamus; quippe naturæ non aliter
quam ex operationibus cognosci possunt.

Ut distinctionem operationum captu *ibid.*
 faciliorem redderet, illas singillatim e-
 numerat, & quidem primo operationes
 humanas. JESUS CHRISTUS, ut hic S. So-
 phronius loquitur, nascitur sicut nos, la-
 cte nutritur, crescit, ab una ætate ad a-
 liam transit, donec vir perfectus evadat.
 Tolerat famem, sitim, fatigationem in

Sæculum VII itineribus, more aliorum hominum incedens & ex loco in locum progrediens.

A. C. 635.

p. 876.

ibid. p. 880.

Nam vere homo erat, habens corpus limitatum, & ad certam figuram determinatum. Hinc cum esset infans brachiis Virginis Matris suæ portabatur, & inter ubera materna quiescebat. Hinc fatigatus sedebat, & dormiebat, quando somnus ei erat necessarius. Etiam dolorem sentiebat, cum percutiebatur, flagellis cædebatur, & cum in cruce manus pedesque perforabantur. Naturæ humanæ, quando volebat, dabat occasionem faciendi, aut patiendi, quod ei competit, ne ejus Incarnatio phantastica, aut oculorum ludibrium videretur. Nam nulla istarum actionum vel passionum, quamvis esset humana & naturalis, libertate carebat. Avertat Deus opinionem hanc execrabilem! Deus erat, qui sic volebat in carne sua pati, ut nos salvaret, & nobis donum impassibilitatis mereretur. Indutus erat corpore passibili, mortali, & corruptibili, passionibus nostris naturalibus & innoxiiis subiecto, illudque sinebat tam agere, quam pati secundum naturam suam usque ad tempus Resurrectionis suæ, quo omnia, quæ in nobis corruptibilia sunt, abjecit, ut nosmetipsos ab iisdem liberaret. Sicut libere factus erat homo, ita etiam libere patiebatur, non sicut nos contra
volun-

voluntatem nostram, necessitate, & ali- Sæculum VII
 qua Tyrannidis specie, sed quando & A. C. 635.
 quantum volebat.

Quod spectat ad Operationes Divi- p. 876.
 nas, eæ sunt primo Conceptio prodigio-
 sa, exultatio S. Joannis in utero matris,
 Jesu Nativitas, in qua & post quam San-
 cta Mater ejus Virgo permansit, ut ante
 fuit. Pastores voce cœlesti moniti, Ma-
 gi a stella adducti, ipsorum dona, & a-
 doratio. Scientia litterarum, quin eas
 didicisset, aqua in vinum mutata, sana-
 tio morbidorum, cœcorum, paralytico-
 rum, leproforum, omnia cetera Miracu-
 la, quæ, licet ministerio corporis pa-
 trata, Divinæ tamen Naturæ argumenta
 sunt. S. Sophronius addit; dari in JE- p. 880.
 su Christo Operationes medii ordinis
 Divinæ simul & Humanæ, ad quod ope- Duæ in Chri-
 rationum genus Operationem S. Diony- sto Operatio-
 sii *Theandricam*, præcipuum illud Mo- nes.
 nothelitarum Munimentum, (*) refere-
 bat.

B 3

(*) Nempe S. Dionysius omnium primus
 hac voce usus fuerat: Der protestantische Ue-
 bersezer giebt diese Worte also auf seiner 622.
 Seite im 5ten Theile: Welcher (der heilige Dio-
 nysius) ein starker Verfechter und eine Stütze
 der Monotheliten war. Der heilige Diony-
 sius Areopagita ein starker Verfechter der Mono-
 theliten! Herr Ueberserzer! das ist von Herzen
 ungeschickt. Die übrigen häufigen Fehler unge-
 rechnet.

Sæculum VIIbat. Jam enim illa ætate nemo Aucto-
 A. C. 635. ritatem librorum, qui S. Dionysio tribue-
 Sup. Lib. bantur, quamvis ante annos centum om-
 XXXII. nibus ignoti fuissent, in dubium voca-
 §. 33. bat.

S. Sophronius deinde Origenis er-
 rores damnat, & profitetur, se quinque
 Concilia universalia, Nicenum, Constan-
 tinopolitanum, Ephesinum, Calcedonen-
 se, & secundum Constantinopolitanum
 recipere. Tum etiam recipit omnia Scri-
 pta S. Cyrilli, & Epistolam S. Leonis, tan-
 quam S. Petri & S. Marci Oracula. A-
 nathema dicit omnibus Hæreticis, quo-
 rum nomina incipiens in Simone Mago
 usque ad Hæreticos suæ ætatis recenset.

Inter hos duos nominat Origenes, nem-
 pe secundum cognomento Adamantium,
 & Magnum Appollinari conjungit. In-
 ter ultimos meminit Jacobi Syri, qui Ja-
 cobitarum Auctor esse creditur, & dein-
 de Athanasii Syri, quem illorum Patriar-
 cham esse putant, Imperatori Heraclio,
 ut retuli, Hierapoli collocutum. Sub-
 jungit quemdam Anastasium & omnes
 illos, quos Monothelita malis artibus eo
 adduxerant, ut ipsorum errorem dissi-
 mularent; quod de Cyro, Sergio & ipso
 Imperatore accipi potest. Nihilominus
 S. Sophronius Doctrinam suam Sergii,
 cui scribit, judicio submittit, & ejus ad
 Deum precibus se commendat. Postea
 addit:

Conc. p. 890

Sup. Lib.
 XXXVII.
 §. 41.

p. 896.

addit: *Ora etiam pro Imperatoribus nostris (nempe Heraclio & Filio ejus) ut Deus omnes Barbaras Nationes Victoribus subjiciat, & praesertim superbiam Sarcenorum proterat, qui in nos inopinato inveci ferocia crudeli, & impia audacia omnia depopulantur.*

Saeculum VII
A. C. 635.

p. 897.

§. VII.

Secunda Honorii Papae Epistola.

Hæc Epistola Honorium Papam a proposito, utrique Parti silentium imperandi, dimovere non potuit. Datis igitur ad Cyrum Patriarcham Alexandrinum litteris dicebat, rejiciendam esse novam hujus vocis unius vel duarum Operationum inventionem, & Ecclesiae Doctrinam istarum disputationum nubibus non esse obscurandam, sed ab expositione Fidei has voces novissime inventas esse rescindendas. Alteram quoque ad Sergium Constantinopolitanum dedit Epistolam, in qua dicebat: *An forte, qui sic loquuntur, putant, Jesu Christum unam vel duas Naturas tribuere, idem esse, ac duas Operationes fatevi? quod dicere vel cogitare valde absurdum est.* Subjungebat: *Id tibi aperiendum esse existimavi, ut cognoscas fidem meam esse tuæ consentaneam, & eodem Spiritu animemur.* Scripsimus etiam ad Fratres nostros Cyrum & Sophronium, & hor-

Conc. 6. Act.
14. p. 968.

p. 969.

Sæculum VII tati sumus, ne novæ voci unius duarumve
A. C. 635. Operationum inhærent, sed nobiscum
 dicerent, unicum esse Jesum Christum, qui in duabus Naturis existens tam id, quod Divinum, quam quod humanum est, operatur. Illos quoque, quos Sophronius ad nos misit, monuimus, ne impostero de duabus Operationibus loquerentur, & promiserunt clavis verbis, se his vocibus non usuros, si modo Cyrus de una Operatione silet. Hæc est Epistola secunda Honorii ad Sergium, in qua se ei plene consentire profitetur, atque voces duarum Operationum vel unius æqualiter novas & periculosas esse existimat. (*)

Quod vero ad promissionem Legatorum S. Sophronii spectat, non apparet, ipsos tale aliquid promittendi potestatem habuisse, & constat, hujus promissionis nullum fuisse effectum.

§. VIII.

(*) Eadem hic notanda, quæ supra ad ejus Epistolam primam. Hic etiam Honorius duas Naturas asserit, quamvis necessariam exinde illationem de duabus Operationibus dissimulare videatur, At certe Monothelita non est, cum æque unam ac duas Operationes affirmari oportere sincere neget.

§. VIII.

Sæculum VII
A. C. 635.

S. Sophronius Stephanum Romam
mittit.

Imo majore quam antea zelo S. Sophronius Monothelitis se opposuit, atque sexcentis Patrum testimoniis in duo volumina collectis eos convincere, & ad sanam Doctrinam reducere conatus est. At illi fervore pio irritati, eo magis in Sanctum Virum calumnias spargebant. Igitur cum Hæresin in dies incrementa sumere cerneret, quemquam suorum Romam mittendum esse credidit. Tum vocatum ad se Stephanum Episcopum Drensem ex Suffraganeis suis primum, & in montem Calvariæ deductum, ita affatus est: *Memineris, te aliquando illi, qui in hoc loco Sancto crucifixus est, venturo judicare vivos & mortuos, rationem redditurum esse, si jam Fidem periclitantem deseras. Fac ergo, quod ipse ob incursiones Saracenorum facere non possum. Ex ista extrema orbis parte strenue te confer ad Sedem Apostolicam, ubi sanæ Doctrinæ fundamenta sunt. (*) Viros Sanctos, qui ibi degunt, certiores redde de his omnibus, quæ hic aguntur, & rogare non desine, donec hanc novam*

Suppl.
Steph. to. 6.
Conc. p. 104.

B 5

Doctri-

(*) Testimonium adversus Protestantes consideratis omnibus circumstantiis invincibile!

Sæculum VII *Doctrinam judicaverint, & Canonice dam-*
A. C. 636. *naverint.* Stephanus vehementissima
 S. Patriarchæ oratione commotus, cum
 præterea plerique Episcopi, populique
 in Oriente Catholici precibus suis insta-
 rent, illico profectionem exorsus est.
 Hoc comperto, Monothelitæ iter facien-
 tem impedire extremo conatu moliti
 sunt, missis in diversa loca mandatis, ut
 prehenderetur, & catenis vinctus retra-
 heretur; ille nihilominus structas infi-
 dias evasit, & Romam, forte Honorio Pa-
 pa jam defuncto, pervenit.

§. IX.

Omar Jerosolymam occupat.

Prior ex hac vita migravit S. Sophro-
 nius, haud diu postquam Jerosolyma
 a Musulmannis capta fuisset, quod anno
 636. contigit. Annis omnino duobus
 obsidione pressa tandem initis conditio-
 nibus Omaro Califæ præsentis deditio-
 nem fecit. Ille Sanctam Civitatem in-
 travit indutus vili cilicio ex pilis came-
 lorum contexto, ut quasi Devotionem
 profiteretur; cumque petiisset sibi osten-
 di, locum, in quo Templum Salomonis
 stetit, suis manibus sordes, quibus re-
 platus erat, asportare cœpit, statuitque,
 ibi pro suæ Sectæ hominibus Oratorium
 extruere. Tunc S. Sophronius Danielis
 Vaticinium, *Abominationem Desolatio-*
nis

Theoph. an.
 26. p. 281.

Elmac. lib. I.
 c. 3. p. 28.

nis in *Loco Sancto*, oculis suis conspice. Sæculum VII
 re sibi videbatur. Califa deditam ur- A. C. 636.
 bem in suam tutelam recepit datis pu-
 blice litteris in hunc modum: *In Nomi-
 ne Dei Clementis & Misericordis. Omar
 filius HITTAB populo Civitatis Æliæ,
 Civibus, liberis eorum, & mulieribus se-
 curitatem promittit. Bona quoque &
 Ecclesias suas omnes servant, non de-
 struentur, nec claudentur. Omar Beth-
 lehemum quoque se contulit, & in spe-
 cu Nativitatis oravit. Interim Musul-
 manni utrinque tam in Syria quam in
 Ægypto felicibus armis sui Imperii fines
 proferebant. Paucis elapsis annis cum
 Omar Jerosolymæ Moscheam in loco *Theoph. an.*
 Templi Salomonis ædificari jussisset, & 25. 26.
 ædificium semper corrueret, hujus rei *Theoph.*
 causam exquisivit; responderunt Judæi: *p. 284.*
*Nunquam stabit hoc ædificium, nisi Cru-
 cem, quæ in monte Olivarum fixa est,
 sustuleris. Illa Cruce ablata firmum
 stetit ædificium, quæ res Jesu Christi
 inimicis ad plures alias Cruces dejicien-
 das prætextum præbuit.**

§. X.

Concilium Toletanum V.

Anno 636. Æra 674. in Hispania Con-
 cilium Toletanum V. celebratum.
 Is annus erat primus Cinthilæ, qui Sife-
 nando fratri suo successerat, & huic Con-
 cilio

Sæculum VII° concilio cum Proceribus Aulæ suæ inter-
 A. C. 636. fuit. Conditi sunt Canones novem, qui
 ferme omnes ad ejus securitatem firman-
 dam & stabiliendum Regnum tendunt.
 Illa, quæ in Concilio superiore, quod
 magnum & universale vocatur, decreta
 fuerant, executioni dari jubentur, &
 præcipitur, ut Statutum de Principis
 incolumitate in omnibus Hispaniæ Con-
 ciliis prælegatur. Item decernitur, ut
 populi Cinthilæ Regis posteros amore
 & honore prosequerentur, & nemo eo-
 rum hæreditatem diripere auderet. Nempe
 cum Reges per electionem ad solium
 eveherentur, sæpe Regis defuncti liberi
 a Successore male habebantur. Prohi-
 betur, ne Reges Donationes Anteces-
 sorum suorum revocent. Item, ne quis,
 nisi ex primis Gothorum stirpibus natus
 sit, regnum sperare audeat. Prohibitum
 est vivo Rege superstitione indagare, quis
 ejus Successor futurus sit, aut eum male-
 dictis prosequi. Hæc omnia sub Ana-
 thematis pœna prohibentur, sed potestas
 Regi relinquitur reo veniam conceden-
 di. Rex Cinthila omnia hujus Concilii
 Decreta, Edicto ultimo mensis Junii eo-
 dem anno edito, confirmavit.

Hoc Concilium ex tota Hispania fue-
 rat congregatum, id enim ex subscri-
 ptione Episcoporum numero viginti duo-
 rum cum Legatis duorum absentium di-
 spici-

spicimus. Primus est Eugenius Archi-
 episcopus Toletanus S. Justi Successor,
 quem socium habuerat, cum sub Disci-
 plina S. Helladii a prima ætate in Mona-
 stero educaretur. At S. Helladius ad
 Episcopatum promotus Eugenium e Mo-
 nasterio vocatum ad vitam Clericalem
 instituerat. Morum gravitas ex viri
 incessu apparebat, excellenti etiam in-
 genio præditus in Astronomia doctissi-
 mus evaserat. Sedem Toletanam annis
 circiter undecim tenuit.

§. XI.

S. Isidori Hispalensis obitus.

Sanctus Isidorus Hispalensis eodem an-
 no 636. migravit in Cœlum, postquam
 Ecclesiam suam annis ferme quadraginta
 rexisset. Cum finem vitæ sibi instare
 auguraretur, solito largius eleemosynas
 in pauperes sparsit, & sex ferme mensi-
 bus pauperum turbæ a mane usque ad
 vesperam domum ejus implebant. Mor-
 bo ingravescente duos Episcopos Joan-
 nem & Eparchium (is verisimiliter est
 Episcopus Italiæ, qui sexto Concilio To-
 letano subscripsit) advocavit, & domo
 egressus ad Ecclesiam S. Vincentii pro-
 cessit, comitante ingenti multitudine
 populi, Clericorum, Monachorumque,
 qui optimi Patris jacturam tenerrimo
 affectu desolebant. Ubi ad Ecclesiam per-
 venit,

Sæculum VII
A. C. 636.

p. 1729.

Sup. Lib.

XXXVII.

§. 45. Hides.

Ill. c. 12.

Redempt.

ap. Boll. to. 9.

p. 349. &

Init. Isid.

Sæculum VII venit, in medio Chori ante cancellos
A. C. 636. Altaris substitit, & fœminas remotius
 stare iussit. Tum altero Episcoporum
 ei Cilicium imponente, & altero cinerem
 aspergente, elevatis ad cælum manibus
 alta voce orans veniam peccatorum suo-
 rum petiit. Deinde de manibus Epif-
 coporum Corpore & Sanguine Do-
 mini Nostri recepto omnium ad-
 stantium precibus se commendavit, ve-
 niam erratorum postulavit, debitoribus
 suis Chirographa reddidit, & omnes ad
 Charitatem reciprocam exhortatus, quid-
 quid pecuniæ supererat, pauperibus di-
 stribui iussit. Hæc in Sabbato Sancto
 acta. Postea domum reversus S. Epis-
 copus, elapso quadriduo, decimo nono
 Lunæ æra 674. id est, anno 636. die Jo-
 vis, quarto Aprilis, quo die etiam ab Ec-
 clesia ejus memoria honoratur, in pace
 quievit.

Mart. Rom.
4. Apr.

Braulio Episcopus Cæsaraugustanus
 S. Isidori Elogium litteris mandavit in
 hunc modum: *Credo, Sanctum Virum*
his novissimis temporibus a Deo missum,
ut Hispaniam collabentem fulciret, eximia
Antiquorum exempla in se exhiberet, &
crudam a nobis rusticitatem depelleret.
 Enimvero S. Isidorus multos reliquit li-
 bros; sunt autem ejus Scripta plerum-
 que ex antiquioribus Auctoribus excer-
 pta, in quibus vasta eruditio & impro-
 bus

bus labor deprehenditur, quamvis non multa ipse invenerit, nec multum in ligenda materia desudaverit. Opus inter cetera maximum & celeberrimum est illud de Originibus seu Etymologiis, scriptum rogante S. Virum eodem Braulione, qui illud in viginti libros divisit, nam S. Isidorus reliquerat imperfectum. In eo omnes ferme artes, omnesque scientias tractat, initium ducens a Grammatica, aliisque artibus liberalibus; nempe breves tradit rerum definitiones, adjunctis Etymologiis non semper accuratis. Sed tamen inde verum sensum multorum verborum Græcorum & Latinorum, quorum tunc recens adhuc erat traditio, discimus.

Ceterum inter Opera S. Isidori in ordine ad Disciplinam utilissimum est illud, quod de Officiis Ecclesiasticis scripsit. In eo enumerat omnes Horas, omnesque Officii partes, quæ eadem sunt ac hodie, & Hymnorum Auctores S. Hilarium & S. Ambrosium esse dicit. Ordinem Collectarum in Missa dicendarum recenset in hunc modum: *Prima recitatur, ut moneatur populus & ad orandum excitetur. In secunda invocatur Deus, ut preces & Oblationem Fidelium clementer suscipiat. Tertia recitatur pro Offerentibus, & pro Defunctis, ut per hoc Sacrificium veniam obtineant.*

Sæculum VII
A. C. 636.

S. Isidori Libri.

1. Off. c. 15.

Sæculum VII *neant.* (*) *Quarta oratio præmittitur*
 A. C. 636. *osculo Pacis & Charitatis, ut omnes ani-*
mo reconciliati per Sacramentum Corporis
& Sanguinis Jesu Christi uniantur. In
quinta præparamur ad Sanctificationem
Oblationis dum Creaturæ terrestres &
Angelorum Cælestes Exercitus ad laudan-
dum Deum invitantur. Nempe illud
est, quod Præfationem appellamus. Tum
S. Isidorus prosequitur: Sexta est Con-
firmatio Oblationis per Spiritum San-
ctum sanctificatæ. Ultima est Oratio
 c. 16. 17. *Dominicalis.* Post istas septem Sacri-
 ficii Collectas S. Isidorus ponit Symbo-
 lum Nicenum & tandem Benedictionem
 populi.

§. XII.

Liturgia Hispaniæ.

Omnes hæ Collectæ & in eodem ordi-
 ne adhuc hodie visuntur in Missa
 Mozarabica, id est vetere Liturgia Hi-
 spaniæ, cujus præcipuus Auctor S. Isido-
 rus habetur. In hac Missa sicut in no-
 stra initio dicitur *Introitus* cum aliquot
 versibus Psalmi. Tum *Gloria in Ex-*
celsis extra Adventum & Quadragesi-
 mam, & prima Collecta. Deinde legi-
 tur

Mabill. I.
Liturg.
Gall. c. 2. p.
 10.

(*) Hic probatur constans Ecclesiæ consue-
 tudo contra Protestantes. Oratur in Missa pro
 Defunctis, utique non illis, quorum animæ jam
 vel in Cælo, vel in Inferno sunt.

tur Prophetia seu Vetus Testamentum, ^{Sæculum VII}
 Graduale, Epistola & Evangelium, quod ^{A. C. 636.}
 sequitur Alleluja. Tunc fit oblatio, ^{Bona I. Li-}
 sub qua Sacerdos aliquas preces, similes ^{turg. c. II.}
 nostris recitat. Deinde cantatur Offer-
 torium, quod Sacrificium vocant; & huc
 usque appellatur Missa Catechumeno-
 rum. Tum Sacerdos lavatis manibus,
 & dicta oratione secreta salutatur popu-
 lum, & elata voce recitat orationem, quæ
 proprie Missa appellatur, quia est ini-
 tium Missæ Fidelium, estque etiam pri-
 ma inter illas septem, quas S. Isidorus
 memoravit. Ea continet exhortationem
 ad populum, ut Festum Sancte celebretur,
 qua recitata populus ter dicit: *A-*
gios, id est Græce Sanctus. In Colle-
 cta secunda Sacerdos postulat a Deo, ut
 non respiciens peccata nostra preces no-
 stras benigne suscipiat, & subjungit: *E-*
piscopi nostri, scilicet, Papa Romanus ce-
terique offerunt Deo Sacrificium suum
pro se, pro Clericis suis & populo. Pres-
byteri quoque omnes, Diaconi, Clerici po-
plusque tibi offerunt, memoriam agen-
tes Sanctorum Apostolorum & Marty-
rum. Hic eorum nomina elata voce re-
citantur. Tum addit Sacerdos: Et pro
animabus Defunctorum, Hilarii, Atha-
nasii, Martini, Ambrosii, Augustini,
Fulgentii, Leandri, Isidori. Quibus
 nomina plurium aliorum Episcoporum
Hist. Eccles. Tom. IX. C Tole-

Sæculum VII Toletanorum adjuncta fuere. Hæc
 A. C. 636. consuetudo Sanctorum Episcoporum
 Nomina eum ceteris Defunctis omnibus
 recitandi inde esse creditur, quod pri-
 mis temporibus non nisi SS. Martyres
 publice invocari solerent.

*Bona II. Li-
 turg. c. 14.
 n. 4.*

Sequitur Oratio tertia, quæ vocaba-
 tur *Post Nomina*, ubi Sacerdos pro Vi-
 vis & Defunctis orat. Oratio quarta
 recitatur pro Pace, qua Sacerdos præ-
 sentes exhortatur ad concordiam perfe-
 ctam, moxque alter alteri osculum San-
 ctum figit. Tum Sacerdos dicit: *In-
 troibo ad Altare Dei*, & expansis mani-
 bus voce elata pronunciat Orationem
 quintam, quæ vocatur *Illatio*. Hæc Præ-
 fationi nostræ respondet, & Mysterium
 seu Historiam Festi incidentis summatim
 continet. In fine dicitur: *Sanctus* sicut
 in nostra patria. Postea Sacerdos incli-
 natus pronunciat preces Consecrationis,
 quas Canonem appellamus, easque S. I-
 sidorus non memorat, forte quia sub-
 missa voce pronunciantur. Hæ preces
 in plerisque Missis diversæ sunt & non
 nunquam breviores, quam Præfatio. Se-
 quitur Oratio sexta, quæ *Post pridie* vo-
 catur, qua Sacerdos petit sanctificari
 Hostiam, eosque, qui ejus participes fu-
 turi essent. Id vero non ideo fit, ac si
 Hostia non jam ante per Verba Confe-
 crationis sanctificata fuisset; sed videli-
 cet

cet omnes preces unum totum consti-
tuunt; hinc aliæ Liturgiæ, ut superius
annotavi, has jam præponunt, jam post-
ponunt.

Sæculum VII
A. C. 636.
Sup. Lib.
XXXI. §. 36

Sacerdos deinde Antiphonam, quæ
fractionem Hostiæ præcedit, recitat, &
Hostiam super Calicem, ut eam popu-
lus videat, tenens dicit: *Confiteamur*
ore, quod corde credimus. Tunc Cho-
rus cantat Symbolum Nicenum, seu po-
tius Constantinopolitanum, Sacerdote
interim Hostiam frangente & dividen-
te in novem Particulas, quas super Pa-
tenam in formam Crucis disponit. Sin-
gulis Particulis Nomen suum est, videli-
cet: *Corporatio*, id est, *Incarnatio*, *Na-*
tivitas, *Circumcisio*, *Apparitio*, *Passio*,
Mors, *Resurrectio*, *Gloria*, *Regnum.*
Tum Sacerdote agente Memoriam vi-
vorum, & Orationem Dominicam pro-
nunciante, ad plerasque petitiones po-
pulus respondet: *Amen!* immittit dein-
de in Calicem Particulam, quæ vocatur
Regnum, dicens: Sancta Sanctis! & si-
cut nos mentionem de Conjunctione
Corporis & Sanguinis facit. Mox Bene-
dictionem, nostræ Benedictioni Episco-
pali in Festis solemnibus dari solitæ simi-
lem, impertitur. Tum accipiens Parti-
culam, quæ vocatur *Gloria*, & supra
Calicem tenens, agit Memoriam Defun-
ctorum. Sumit hanc Particulam, tum

Sæculum VII omnes reliquas & pretiosum Sanguinem.
A. C. 636. Cantatur Communio, Sacerdos recitat
 Collectam, quam Postcommunionem appellamus, & tandem Diaconus populum dimittit. Talis est Missa Mozarabica, quæ hodie non amplius, nisi in unico Ecclesiæ Toletanæ Oratorio celebratur.

§. XIII.

Disciplina hujus Sæculi.

Liber Officiorum S. Isidori plures alios de Disciplina Ecclesiastica Articulos, quos memorare operæ pretium est, complectitur. In tota Ecclesia Fideles Eucharistiam jejuni accipiunt, & aquam vino miscere oportet. Qui per peccatum mortui sunt Gratia, antequam accedant, pœnitentiam agant. Hæc cum de pœnitentia publica accipi vix possint, de Secreta sunt intelligenda. Ceteri a Sacra Mensa diu non absint. Conjuges per aliquot dies, antequam communicent, se contineant. *In universa Ecclesia Sacrificium offertur pro mortuis; hinc Traditionem Apostolicam esse merito credimus.* Festa Ecclesiæ sunt: Omnes Dies Dominici, Nativitas Christi, Epiphania, Dominica Palmarum, Dies Jovis, Veneris & Sabbatum in Hebdomada Majore, Pascha, Ascensio, Pentecostes, Festa Apostolorum & Martyrum, Dedicatio Ecclesiarum. Hæc Festa sapienter in eum finem

1. Off. c. 18.

c. 24. 25. &c.

e. 35.

finem instituta fuerunt, ut Fideles sæpius congregati mutuo se ad Fidem excitent, & sancte lætentur. *Festa Martyrum celebramus, ut excitemur ad eos imitandum, & eorum apud Deum preces flagitemus; at cultu latricæ eos non honoramus, qui soli Deo competit. Hinc eis Sacrificium non offerimus, sed iisdem honorem Charitatis Christianæ non servitutis impendimus. (*)*

In Ecclesia jejunatur in Quadragesima, quæ est decima totius anni pars. Item ante Pentecosten, & Mense septimo, id est quatuor Angariis. S. Isidorus nullam de mense Decembri mentionem facit, quo tamen jam ætate S. Leonis jejunabatur. Sed de aliis jejuniis loquitur, die primo Novembris, & primo Januarii, quæ non amplius observamus. Die primo Januarii veteres Christiani jejunabant, ad abolendam Paganorum superstitionem, qui Jani honores inter convivia & larvatorum tripudia celebrare solebant, eo ferme modo, quo apud nos Bacchanalia aguntur. Id quoque annotat, Jejunium die Veneris fuisse ab omnibus receptum, & plerosque jejunium Sabbati adungere, quod & nos mutato jejunio in abstinentiam observamus.

C 3

Tan-

(*) Ex hoc loco & explicatione, cavillationes Protestantium satis refelluntur.

Sæculum VII
A. C. 636.

c. 34.

c. 36.
Sup. Lib.
XX. § 37-38.

Jejunium.

c. 39. 40.
Sup. Lib.
XXXVII.
§. 47.

c. 42.

c. 43.

Sæculum VII Tandem addit Ecclesiarum Consuetudi-
 A. C. 638. nes esse diversas, & quemlibet more il-
 lius loci, ubi esset, vivere oportere.

Lib. II. c. 4. S. Isidori opinione Tonsura Clerica-
 lis originem suam ab Apostolis trahit,
 quem morem ipsi a Nazaræis accepis-
 sent. Dicit, ideo Tonsuram Coronæ
 formam referre, ut significetur Regnum
 & Sacerdotium in Ecclesia uniri. Ad-
 notat, Episcopo in sua Ordinatione ba-
 culum & anulum tradi. De Chorepis-
 copis mentionem facit, quos illa adhuc
c. 5. ætate Episcopi habebant, ut ruri eorum
c. 6. Vicarii essent. Dicit, Chorepiscopis po-
 testatem esse Lectores, Subdiaconos, &
c. 16. Exorcistas constituendi. (*) Pœniten-
 tes barbam & capillos nutriunt, super
 Cilicium prosternuntur, & cinere con-
 teguntur. Presbyteri & Diaconi solum
 coram Deo Pœnitentiam agunt, ceteri
 publice & Episcopo præsentem. Pœni-
 tentia morituris facile conceditur, sed
 pœnitentia tam sera raro sincera est, nec
 in ea spes firma poni potest. Compe-
 tentes dicuntur, qui baptizari expetunt,
 in quo ab aliis Catechumenis distin-
 guuntur. Hæc mihi in Libris S. Isidori
 Hispa-

(*) Hæc conjecturæ locum dant, non fuisse
 Episcopos; si enim Episcopi fuissent, etiam E-
 piscopos & Presbyteros ordinasse saltem alicu-
 bi sine dubio legerentur.

Hispalensis præ ceteris magis notatu digna visa sunt. Sæculum VII
A. C. 638.

§. XIV.

Concilium Toletanum VI.

Honoratus S. Isidori Successor sexto Concilio Toletano, mensibus octo-
decim post Quintum nempe nono Jan. 638. Æra 676. Regis Cinthilæ anno secundo, qui illud convocaverat, celebrato subscripsit. In eo cum Regis & Optimatum consensu statuitur, exinde nullum Principem ad Solium Hispaniæ esse admittendum, nisi Fidem Catholicam tuiturum se promittat. Si Rex juramentum hoc violaverit, Anathema sit, & cum Episcopis omnibusque ceteris, qui ejus peccati participes fuerint, ad ignem æternum damnatus. In multis Constitutionibus hujus Concilii de causis temporalibus fusius agitur. Quicumque ad hostes confugerit, si iterum in Regis potestatem inciderit, excommunicabitur, & custodiæ tradetur ad agendam longam pœnitentiam. Reiterantur Decreta, ne quis vitæ Principis insidietur, aut contra ipsum conjuret, & plura alia e Concilio superiore petita. Verum hi Canones & pro Cinthila vota non tam sinceri affectus Episcoporum argumenta sunt, quam timoris in Rege, qui Potentiã vacillantem firmare cupiebat.

to. 5. Conc. p. 17. 50.

c. 3.

c. 12.

c. 18.

c. 19.

C 4

Qui

Sæculum VII
A. C. 638.

Qui Pœnitentiam publicam initio receperunt, & ante tempus illa rejecta vestem sæcularem resumunt, ab Episcopo custodiæ tradantur, pœnitentiæ legibus inviti subjiciantur, & in Monasteria includantur. Si id, aliquo potentiore resistente, exequi non liceat, excommunicentur secundum antiquos Canones, usque dum ad pœnitentium ordinem redeant. Non memini, me antehac legisse, pœnitentiam aliquando fuisse vi extortam, nam secundum antiquos Canones, ut hic quoque adnotatur, satis erat, excommunicare peccatores, scandalum aliis præbentes, qui Pœnitentiam non petebant, vel susceptam non adimplebant. Liberti Ecclesiarum Professionem suam renovabunt, quotiescunque novus successerit Episcopus. Liberi eorum erudiantur & educentur ab Episcopis, eisque officia congrua exhibeant, salva sua libertate. Huic Concilio Toletano quadraginta duo Episcopi Hispaniæ & Galliæ, atque quinque absentium Delegati interfuere. Primi quatuor leguntur Silva Narbonensis, Julianus Braccarensis, Eugenius Toletanus, & Honoratus Hispalensis.

§. XV.

Dagoberti obitus. Clodoveus II. Rex.
Dagobertus Rex Franciæ, cum Epinassii quo-

quodam Vico ad Sequanam versaretur, morbo correptus, voluit in Ecclesiam S. Dionysii deferri, quam ornaverat, & locupletaverat, ut S. Martyris tutelam mereretur. Ipse tamen hujus Ecclesiae Fundator non est, cum illa & Monasterium jam anno 627. priusquam Dagobertus regnaret in Neustria, extitisse legantur. Sed illam Ecclesiam auro gemmisque ornavit, multa pretiosa obtulit, aedificia Monasterii ampliavit, & plurimos fundos in diversis locis sitos ei donavit. Imo ibidem Psalmodiam perpetuam ad exemplum Monasterii Agaliensis instituit. Rex Dagobertus obiit 18. Jan. anno 638. Regni sui decimo sexto, si anni ex eo tempore, quo a Parente suo Regnum Austrasiae accepit, numerentur, & sepultus est ad S. Dionysium, ubi etiam exinde plurimi Reges Successores ejus conditi. Duos reliquit filios, Sigebertum III. quem jam anno 632. Regno Austrasiae praefecerat, & Clodoveum II. quadrimulum, qui in Neustria & Burgundia sub cura Reginae Matris Nantildis & Egæ Majoris Domus regnavit.

Saeculum VII
A. C. 638.

Mabill. to. 3.

Analect. p.

514. Id.

Diplom. p.

99. 626.

§. XVI.

Leges Barbarorum.

Rege Dagoberto jubente collectæ, & in meliorem formam redactæ fuerant Leges omnium populorum Barbarorum,

C 5

qui

Sæculum VII qui ei parebant, scilicet Francorum tam
 A. C. 638. Saliorum, quam Ripuariorum, Bavarorum,
 Præf. Leg. ripuariorum, & Allemannorum. Hi populi su-
 Ripuar. periores Rheni oras incolebant. Bur-
 gundionibus quoque suæ Leges erant,
 jam anno 501. ex Mandato Gundebaldi
 Præf. Leg. Regis conscriptæ. Lex Salica conscri-
 Sal. pta fuerat Childeberto & Clotario pri-
 mo jubentibus, illis Articulis, qui Paga-
 nismum redolebant, omisissis. Theodo-
 ricus eorum Frater Leges Ripuariorum,
 Allemannorum, & Bavarorum, pari ratio-
 ne castigatas colligi jusserat. Istarum
 Legum Articulos ad Religionem perti-
 nentes excerptam.

Lege Salica Sacrilegia reprimuntur
 tit. 58. pœnis sequentibus. Si quis incenderit
 Ecclesiam consecratam, vel talem in qua
 Reliquiæ quiescunt, vel si Altare spolia-
 verit, aut quidquam aliud ex Ecclesia
 furto abstulerit, ducentos solidos aureos
 solvat. Præterea restituat summam, &
 natum damnum, si in mora fuerit. Qui
 occiderit Subdiaconum trecentos solidos,
 qui Diaconum quadringentos, qui Pres-
 byterum sexcentos, qui Episcopum non-
 gentos mulctæ nomine dabit. Lex Ri-
 puariorum easdem ferme mulctas impe-
 rat, si quis Clericum in Majoribus Or-
 dinibus constitutum necaverit; si vero
 c. 38. art. 6. 7. Clericus in Minoribus occisus fuerit,
 Et. art. 5. mulctæ pro conditione Natalium imponi-
 tur,

tur, sicut illis, qui hominem liberum vel servum occiderint. In hoc Articulo Sæculum VII
A.C. 638.
 Servi Ecclesiæ Ecclesiastici vocantur, quod in his Barbarorum legibus sæpius occurrit. Ibidem prolixè agitur de Jure Libertorum, qui Tabularii dicebantur, quia cum in Ecclesia libertate donarentur, Actum referebatur in tabulas, quæ Archidiacono custodiendæ tradebantur. Tam ipsi quam tota eorum prosapia sub Tutelam Ecclesiæ recipiebantur, ad quam eorum hæreditas devolvebatur, si liberis carerent. Sæpe in Conciliis Hispaniæ illius ævi de his Ecclesiæ Libertis sermo recurrit.

c. 60.

IV. Conc.
 Tol. c. 70. 71.
 VI. Conc. c. 9
 10. Allem.
 tit. 1.

Leges Allemannorum & Bavarorum ab his non multum abhorrent. Potest vir liber Bona sua aut se ipsum Ecclesiæ donare, litteris super Altare depositis, & si hæres ipsius, etiam filius, se huic Donationi velit opponere, non audiatur. Istud Regulis a S. Augustino traditis consentaneum non est. Jus Asyli reis aut servis in Ecclesiam confugientibus conceditur, Presbyteri tamen, si ipsis scientibus aufugerint, rationem reddere teneantur. Asylum liberat a pœna mortis. Qui Asylum violaverit, mulctam Ecclesiæ pendat & Principi. Alia quoque Sacrilegia mulctis Ecclesiæ pendendis puniebantur, præter mulctam Patriæ solvendam. Pro cæde Subdiaconorum, Cleri-

Bejuar. tit. 1

Serm. 356. n.
 5. Sup. Lib.
 XXIV. §.
 39. 40.

Alleman. 3.
 Bajuar. 7.
 Allem. 4. 5.
 Bajuar. 4. 5.
 Bajuar. tit. 8
 tit. 9.

Sæculum VII Clericorum minorum, aut Monachorum
 A.C. 638. duplum mulctæ ac pro eorum propin-
 quis pendendum est. Pro Diacono occi-
 so ducentorum solidorum aureorum, pro
 Presbytero trecentorum, Reipublicæ
 vero sexaginta solidorum mulcta penden-
 da. Si quis autem Episcopum interfe-
 cerit, perficiatur percussori tunica ex
 plumbo pro corporis sui altitudine, cu-
 jus pondus in auro pendat, vel ex Bonis
 immobilibus tantum det, quantum illi
 summæ æquivalet, & si Bona non suffi-
 ciant, ipse & uxor ejus & liberi Eccle-
 siæ servitutem subeant. Hæc pœna in
 Lege Bavarorum injungitur. Secun-
 dum legem Allemannorum cædes Epis-
 copi, eodem modo, quo cædes Ducis seu
 Præfecti illius Provinciæ, scilicet capite
 vel mulcta arbitraria plectebatur. Nam
 hæ Barbarorum Leges solum illa crimi-
 na, quibus Respublica lædebatur, pœna
 sanguinis persequabantur, pro ceteris
 omnibus, datis mulctis pecuniariis, satis-
 fieri poterat.

Leges Alle-
 mannorum
 & Bavaro-
 rum.

Allem. tit. 12
tit. 24.

tit. 10. II.

Si quis armatus aream Episcopi
 vel Parochi intraverit, ad pendendos o-
 ctodecim solidos, & ad duplum, si do-
 mum ingressus fuerit, damnabitur. Ex
 his legibus dispicimus, Episcopos & Cle-
 ricos illa ætate inter hos populos nec-
 dum satis de vitæ periculo securos fuisse,
 nam in Legibus Romanorum nihil si-
 mile

mile occurrit. Observatio Diei Domi-
 nicæ præcipitur sub pœna, servis in cor-
 pore sustinenda. Liberi, si ter admoni-
 ti non emendaverint errorem, servi esse
 cogantur. Prohibentur matrimonia in-
 ter propinquos usque ad gradum pa-
 truelium, & pœna dicitur, ut reorum
 Bona Fisco addicantur, si habeant; illi
 vero, qui non habent, libertate priven-
 tur. Ex iisdem legibus videre est, quæ-
 nam onera Servis Ecclesiæ incubuerint.
 Partem fructuum reddere tenebantur,
 plerumque Decimam, laboremque par-
 tiebantur, ita ut tribus hebdomadæ die-
 bus servirent Ecclesiæ, & tribus rem-
 suam domesticam curarent. Præter
 Servos Ecclesiæ erant subditi liberi, qui
 Coloni dicebantur. Hi vel tributum
 pendebant, vel operam collocabant,
 quando id iis imperabatur.

§. XVII.

Honorii Papæ obitus.

Honorius Papa eodem anno, quo Rex
 Dagobertus, nempe 638. e vita ex-
 cessit, cum Sacram Sedem tenuisset an-
 nis duodecim, & ferme quinque men-
 sibus. Tribus Ordinationibus mense
 Decembri Presbyteros triginta & unum,
 Diaconos duodecim, & Episcopos in di-
 versa loca octoginta & unum consecra-
 vit. Vasa Sacra S. Petri renovavit, il-
 lamque

Sæculum VII
 A.C. 638.
 tit. 38.
 Baja tit. eod.
 c. 4.
 c. 1.
 tit. 1. c. 13.
 Allem. tit. 22

Anast.

Sæculum VII lamque Ecclesiam & multas alias repa-
 A.C. 638. ravit, alias e fundamento eduxit. Ar-
 gentum, quod his Ecclesiis donavit, &
 cujus pondus adnotatur, plusquam tri-
 bus millibus librarum Romanarum æqui-
 valet.

Sup. Lib.
XXXIII.
 S. 54.

ap. Bar. an.
 638. n. 6. 7.
Honor. epist.
 2. to. 5. conc.
 p. 1681.

Honorii Papæ cura effectum, ut A-
 quileja, & tota Istria Ecclesiæ reconci-
 liaretur, trium Capitulorum Schismate
 ab annis septuaginta, si Pelagii Papæ tem-
 pora repetantur, separata. Pace inita
 scripsit Honorius Epistolam ad omnes
 Episcopos Venetorum, & Istriæ datam,
 qua consentiebat, ut Primigenius Sub-
 diaconus & Patrimonii Ecclesiæ Roma-
 næ Rector Episcopus Gradensis ordina-
 retur, quia Sedes vacabat defectione
 Fortunati Schismatici, & turpis transfu-
 gæ, qui ad Paganos, id est verisimiliter
 Sclavos, transierat. Honorius sepultus
 est ad S. Petrum duodecimo Octobris
 638. & Sacra Sedes ultra menses octode-
 cim vacavit.

Paul. lib. IV.
 p. 45.

Eodem anno 638. decessit Arioval-
 dus Rex Longobardorum, postquam re-
 gnasset annis duodecim. Successit Ro-
 tharis, vir fortis & justitiæ amans,
 sed Arianus; & inde est, quod omnes fer-
 me Civitates in ejus Ditione duos E-
 piscopos haberent, unum Catholicum
 & alterum Hæreticum. Ticini, Civita-
 te Metropolitana, Episcopus Arianus, no-
 mine

mine Anastasius, in Ecclesia S. Eusebii Sæculum VII
A.C. 638.
habitans, & Baptisterium habens, ad Fi-
dem se convertit, atque exinde Catho-
licis præfuit. Ceterum Rex Rotharis
Longobardorum Leges in Tabulas refer-
ri iussit, postquam effluxissent anni se-
ptuaginta septem, ex quo Gens ista in
Italiam advenerat.

§. XVII.

Ecclesia Anglicana.

Honorius Papa in Angliam miserat S.
Birinum, in interiora vastissimæ In-
sulæ, ubi nemo hucusque Evangelium
prædicasset, penetraturum. Hoc consi-
lio Episcopus ordinatus ab Asterio Epis-
copo Genuensi, cum pervenisset in Bri-
tanniam ad Gevissenses seu Saxones Oc-
cidentales, & omnes in Gentilis cœcita-
tis tenebris versantes invenisset, super-
vacuum fore credidit, alibi terrarum
Gentiles quærere. Igitur illius Natio-
nis Regem, nomine Cinegisilum, con-
vertit, & Mysteria Fidei satis edoctum
cum populo suo baptizavit. Adfuit huic
Cæremoniæ Rex Nordhumbriæ Osual-
dus, Regemque e Sacro fonte levavit,
cujus deinde filiam Matrimonio sibi jun-
xit. S. Birinus consentiente utroque
Rege, fixa in Civitate Dorcincana, ho-
die Dorcestria, Sede Episcopali, multis-
que ibidem ædificatis & consecratis Ec-
clesiis,

*Beda III.
hist. c. 5.*

Sæculum VII clesiis, obdormivit in Domino, postquam
 A C. 638. labore Apostolico multis populis lucem
 veritatis Evangelicæ attulisset. Ipsius
 ætate Meidulfus, pius & doctus Anachoreta
 Monasterium celeberrimum Malmesburiense fundavit.

ibid. c. 6.
Sup. Lib. XXXVII.
§. 44.
 Osualdus Rex Nordhumbriæ, quamvis esset S. Regis Eduini Nepos, non statim tamen eo defuncto successit, sed duo alii Principes Regnum inter se diviserunt, qui postquam fuissent baptizati, postea tamen in Idololatriam relapsi sunt. Breve fuit eorum Regnum, quippe ambo prælio victi & vita exuti sunt a Cedualla Britonum Rege; at Osualdus alterius ex illis Regibus frater, cum haud ita valido exercitu innumeras pene copias Ceduallæ, qui & ipse cecidit, fudisset, fratris necem ultus est. Cre-

c. 1.

diderunt milites, insignem Victoriam Regis Osualdi pietati Cælum dedisse, nam cum prælio accingeretur, Crucem erigi, & per omnes ordines voce præconis proclamari iussit: *Flectamus genua! & simul omnes Deum rogemus, ut vindicet nos de immuni hostis superbia; ille enim solus novit, quæ hujus belli causa sit.* Locus pugnæ exinde dictus est Campus Cælestis, & multa ibi patrata miracula. Minimas particulas illius Crucis avellebant, & mittebant in aquam, quæ deinde tam hominibus quam

c. 2.

quam pecoribus aspersa languentes sa- Sæculum VII
A. C. 638.
nabat.

Osualdus Regnum consecutus, nihil antiquius habuit, quam ut totum populum suum ad Fidem Christianam suscipiendam permoveret. In hunc finem misit ad Seniores Scotiæ, id est, Hiberniæ, a quibus Baptismum acceperat, petitque, ut sibi mitteretur Episcopus, qui Anglos, subditos suos, in Fide erudiret. Illi miserunt virum austerum, qui postquam Fidem aliquamdiu prædicasset nullo fructu sequente, in patriam reversus in Seniorum conventu dixit; se operam perdidisse, quia ad homines Barbaros duri & indomiti ingenii missus fuisset. Cum deinde singuli sententiam dicerent, & magno tenerentur desiderio, illius Gentis Salutem procurandi, aliquis ex præsentibus, nomine Aidanus, Presbyterum, qui missus fuerat, ita affatus est: *Ut ego quidem arbitror, Frater mi! æquo durius egisti cum populo rudi, immemor, quid dixerit Apostolus* c. 3.
c. 5.
1. Cor. 3. 2: *nos docens, initio Discipulis fidei lac suavis Doctrinæ esse instillandum, donec graviora præcepta capere valeant.* Omnium oculos his verbis in se convertit Aidanus, & re mature examinata ipsum ad illos populos mittere decreverunt, utpote virum magnæ Discretionis, quæ omnium Virtutum Mater est.

Hist. Eccles. Tom. IX.   D   §.XIX.

Sæculum VII
A. C. 638.

§. XIX.

S. Aidanus Episcopus.

Scoti, ad quos Rex Osualdus miserat, erant Monachi in Insula, dicta Hia, habitantes & in illo Monasterio, quod S. Columbus seu Columbanus Senior Sæculo superiore fundaverat. Itaque Segenus illo tempore Monasterii Abbas S. Aidanum, postquam eum Episcopum ordinari curasset, datis quibusdam Monachis itineris sociis, ad Regem Osualdum misit. Is locum Sedis Episcopalis a Rege obtinuit Peninsulam Lindisfarniensem, quam reciprocans maris æstus bis de die Insulam faciebat. Hæc quatuor milliariis Varvico in Scotia † distans posteriore tempore Insula Sanctorum appellata est. S. Episcopus Prædicationi incumbere cœpit, & novellam Ecclesiam instituere, cumque linguæ Anglorum non satis gnarus esset, Rex ipse, quippe inter Hibernos longo tempore exul in illa commoratione eorum linguam apprime didicerat, sæpe Episcopo prædicante Interpretis officioungebatur, quo militibus, Ducibus populoque circumstantibus tam jucundum, quam rarum præbebat spectaculum. Exinde plures Hiberni in dies adveniebant, in Provinciis, quæ Regi Osualdo parebant, zelosissime fidem prædicantes, verum, qui ordine

Sup. Lib.
XXXIV.

§. 14.
Beda III. c. 5

† hodie in
Mercia.

ordine Presbyterorum insigniti erant, Sæculum VII
A.C. 638.
 Neophytis Baptismum conferebant. In
 diversis locis Ecclesiæ ædificabantur, &
 Rex munificus fundos ad construenda
 Monasteria donabat, in quibus Anglica-
 næ Nationis adolescentes ad litteras &
 Disciplinam Regularem instituebantur.
 Nam plerique illorum, qui Fidem præ-
 dicabant, sicut S. Aidanus Episcopus eo-
 rum, Gente Hiberni erant.

Vir Sanctus, quæ docebat, suo ex-
 emplo omnium primus facienda esse
 monstrabat. Relictis omnibus hujus
 Mundi Bonis, quamprimum a Regibus
 aut viris divitibus dona acceperat, ea
 pauperibus, quicumque primi occurre-
 bant, hilari vultu distribuebat. Pedibus
 iter facere solebat non in urbibus modo,
 sed etiam ruri, & ad omnes seu paupe-
 res seu divites sine discrimine invisebat,
 invitans se suscipientes ad Baptismum,
 si Infideles essent; Christianos autem in
 Fide confirmabat, & ad dandum eleemo-
 synam, aliaque omnis generis pia opera
 excitabat. Volebat, ut omnes illi, qui
 se comitabantur tam Clerici, quam Lai-
 ci, quotidie S. Scripturam legerent, &
 Psalmos discerent. Ad Regiam mensam
 invitatus, (id autem raro fiebat) venie-
 bat eum uno duobusve Clericis, mox-
 que cibo parcissime sumpto exhibat, cum
 suis lectioni & orationi vacaturus. Mul-

c. 5.

Sæculum VIIti utriusque sexus S. Viri exemplo ad-
A. C. 638. ducti sunt, ut piam consuetudinem toto
 anno diebus Mercurii & Veneris usque
 ad Horam nonam jejunandi inducerent.

Ceterum nec respectu humano nec
 ullo metu absterri poterat S. Aidanus,
 quin viros potentes vigore Sacerdotali
 argueret & increparet. Quando divi-
 tes se invisentes excipiebat, eis non pe-
 cuniam sed tantum comestibilia dono
 offerebat, & si ipse ab hospite pecuniam
 accepisset, ea captivos redimebat. Quo-
 dam ex iis, quos ita redemerat, factos
 ipsius Discipulos, postea usque ad Epis-
 copalis Dignitatis apicem evexit. In
 una vero re S. Aidanus, alioqui zelosis-
 simus cespitabat; nimirum quod secun-
 dum Hibernorum Septentrionalium Tra-
 ditionem Pascha decima quarta Lunæ,
 si modo Dies Dominica esset, celebra-
 ret.

6. 6.

Quamvis Osualdus in Britannia Re-
 gum potentissimus esset, quippe quatuor
 Nationibus Insulam incolentibus, Brito-
 nibus, Pictis, Scotis, & Anglis, quarum
 singulæ diversa lingua utebantur, impe-
 rabat, nihilominus S. Viri Admonitio-
 nibus & Doctrina usque adeo tractabilis
 effectus est, ut se pauperibus peregrinis-
 que suavem & munificum, omnibus ve-
 ro humilem præberet. Cum aliquando
 in Festo Paschæ Rex & Episcopus men-
 sæ

ſæ affiderent, jamque manum extenſuri eſſent, ut panem benedicerent, Aulicus, cui pauperes excipiendi cura demandata erat, celeriter intrat dicens, maximam pauperum multitudinem undequaque adveniffe, eosque federe in plateis eleemoſynam expectantes. Illico præcepit Oſualdus, ut eis paropſidem argenteam, primulum menſæ Regiæ illatam darent, & eam comminuerent, ut in pluribus dividi poſſet.

§. XX.

*Severinus Papa. Joannes IV.
Papa.*

Honorio Papa defuncto Epifcopi Scoti Hiberniæ litteras dederunt ad Severinum Papam ejus Succefforem, 29. Martii, anno 640. ordinatum, poſtquam ſæcra Sedes uno anno ſeptem menſibus & diebus ſeptendecim vacaſſet. Cum Severino Avieni filio electo, aliquo temporis ſpatio ejus Conſecratio differretur, interim Palatium Epifcopale in Laterano a Præfectis Imperatoris ſpoliatum eſt; Mauritius enim Chartularius, impiorum hominum factione adjutus, Romanum militem excitavit dicens: *Cui bono Honorius Papa ingentem pecuniæ vim cumulavit, ſtipendiis etiam veſtris, quæ Imperator identidem miſit, injuſte*

D 3

reten-

Sæculum VII
A. C. 640.

Sæculum VII retentis? His verbis accensi, omnes arreptis armis ad Palatium Lateranense accurrunt; illis vero, qui cum Severino intus erant, strenue locum tenentibus, intrare non potuerunt. Tum Mauritius, copiis triduo in illa statione hæere iussis, tandem cum Judicibus, quorum consilio utebatur, ingressus totum Vestiarium, & Episcopatus thesaurum, illa omnia scilicet, quæ Imperatores Patricii & Consules S. Petro donaverant, alendis pauperibus & redimendis captivis destinata, apposito Sigillo occupavit.

Litteris deinde ad Isacum Patricium, Ravennæ Exarchum datis, de iis, quæ fecisset certior reddidit, eundem monens, posse eum venire, & has divitias sine omni periculo capere. His Epistolis acceptis Isacus Romam venit, & ne Clerici cœptis suis obsisterent, eorum præcipuos in diversas Civitates relegavit. Elapsis aliquot diebus Palatium Lateranense intravit, & octiduo ibi moratus totum thesaurum abstulit, cujus aliquam partem Constantinopolim ad Imperatorem transmisit. Severinus deinde Papa ordinatur, & Isacus Ravennam revertitur.

Severinus Ecclesiæ Romanæ non ultra duos menses & dies quatuor præfuit, & tam brevi tempore nihilominus eximia pietate, singulari lenitate, amore in
 pau-

pauperes & Clericos, quibus integram ^{Sæculum VII}
 Distributionem præter alias Donationes, A. C. 640.
 dari jussit, omnium amorem sibi conci-
 liavit. Absidem S. Petri, tunc detritam,
 opere vermiculato renovari jussit, & ad
 diversas Ecclesias Episcopos quatuor or-
 dinavit. Sepultus est ad S. Petrum se- *Anast. in fo.*
 cundo Augusti eodem anno 640. & Sa-
 cra Sedes vacavit mensibus quatuor &
 diebus viginti novem, quibus elapsis Jo- *Joannes IV.*
 nes IV. ultimo die Dec. Papa ordinatur.
 Is in Dalmatia natus, filius Venantii
 Scholastici, Sacram Sedem uno anno no-
 vem mensibus & aliquot diebus obti-
 nuit.

Illo temporis spatio, quod inter Jo-
 annis Electionem & Consecrationem flu-
 xit, Clerici Romani ad Epistolam Scoto- *Bed. II. hist.*
 rum Hiberniæ ad Severinum Papam da- *c. 19.*
 tam responsorias miserunt. In iis vi-
 sentur nomina sequentia: Hilarius Ar-
 chipresbyter & Sacræ Sedis Apostolicæ
 Vicarius, Joannes Diaconus & electus
 Episcopus, † Joannes Primicerius & Sa- *† id est Papa.*
 cræ Sedis Vicarius, & Joannes Sacræ Se-
 dis Consiliarius. Hic dispicimus, quo-
 rum Auctoritas maxima Sede vacante
 fuerit, nempe illorum, qui trium Ordi-
 num Ecclesiasticorum Principes erant,
 Archipresbyteri, Archidiaconi, & Primi-
 cerii inter Clericos minores præcipui.
 Clerici Romani in sua Epistola Scotos

Sæculum VII redarguunt, quod aliqui eorum Paschale
A. C. 640. Festum decima quarta Lunæ cum Judæis
 observarent, & quod Pelagii Hæresis inter
 eos reveheretur. Erant enim, qui
 asserebant, quod homo sine peccato per
 propriam suam voluntatem & Dei Gra-
 tiam esse possit. Id refutant ex eo, quod
 solus JESUS CHRISTUS a peccato sit exem-
 ptus, ceteris omnibus saltem peccato
 originali infectis.

§. XXI.

Heraclii Ectesis.

Theoph. an. Joannes Papa convocato Concilio Mo-
20. p. 75. nothelitarum Hæresin, quam Hera-
Conc. Lat. clius Imperator edita Ectesi stabilire
Secr. 1. to. 6. moliebatur, damnavit. Erat hæc Ecte-
Conc. p. 38. sis Edictum a Sergio Patriarcha Con-
 stantinopolitano concinnatum anno 639.
 Indictione duodecima, præfixo Impera-
 toris Nomine. Græce appellatum est
 Ectesis, id est, Expositio; cum nihil al-
 liud esset, quam explicatio Fidei Catho-
 licæ post exortam disputationem de una
 aut duabus in JESU CHRISTO Operationi-
 bus. In exordio ponitur Confessio Fi-
 dei de Trinitate, quæ Catholica est.
 Deinde explicatur Incarnatio, clare di-
 stinctio duarum Naturarum docetur,
 & affirmatur unitas Personæ. Tum con-
 cludit Auctor: *Omnes Operationes JESU*
Christi Divinas Humanasque Verbo In-
carnato

Ibid. Secr. 3.
p. 195.

carnato tribuimus, & non permittimus, ut aliquis unam duasve Operationes affirmet aut doceat; sed potius Doctrinam Conciliorum Oecumenicorum sequentes dicimus, unicum & eundem esse Jesum Christum, qui res Divinas Humanasque operatur, atque tam has quam illas Operationes ab eodem Verbo Incarnato sine divisione & sine confusione procedere. Nam affirmatio unius tantum Operationis, quamvis in non nullis Patrum legatur, suspecta est quibusdam timentibus, ne ideo affirmetur, ut duæ Naturæ unitæ in Jesu Christo destruantur. Pari modo vox duarum Operationum multis scandali occasio est, quia nullus ex præcipuis Ecclesiæ Doctorebus ea usus est, & inde sequitur, duas in Jesu Christo Voluntates contrarias esse admittendas, quasi vero Verbum Passionis suæ consummationem desiderasset, & Humanitas repugnasset; ita ut admitterentur duæ Personæ contraria volentes, quod impium est dicere, & a Doctrina Christiana alienum. Si enim infamis Nestorius, quamvis Incarnationem divideret, & duos Filios induceret, non ausus est dicere, eos habuisse duas Voluntates, sed contra in duabus Personis, quas fingebat, unam eandemque Voluntatem confessus est, qua ratione Catholici, qui unicum Jesum Chri-

D 5 *stum*

Sæculum VII
A.C. 640.

Sæculum VII^{stum} confitentur, duas in eo Voluntas
A. C. 640. *Et quidem contrarias admittere possint?*
Hinc in omnibus SS. Patrum Doctri-
nam sectantes unicum Voluntatem in
Jesu Christo confitemur, Et credimus,
Carnem ejus Anima rationali præditam
nunquam separatim Et ex se ipsa mo-
tum naturalem habuisse contrarium Spi-
ritui Verbi, quod sibi secundum Hypo-
stasin erat unitum. Talis est Heraclii
Ectesis, ubi licet statim prohibeat, u-
nam aut duas Operationes affirmari,
postea tamen simpliciter contendit, u-
nam tantum in Christo esse Volunta-
tem, in quo proprie Hæresis Monotheli-
tarum consistit. (*)

§. XXII.

Ectesis a Sergio Et Cyro recipitur.

Sergius Patriarcha Ectesis præcipuus
 Auctor convocato strenue Concilio,
 Constantinopoli celebrato, eandem con-
 firma-

(*) In eo omnino consistit; sed præterea affectant dicere, ex SS. Patribus aliquos, quos nullatenus damnant, unicum Operationem affirmasse, atque ex consequenti, non ideo ab hac voce abstinendum, quasi falsam Doctrinam contineret, sed tantum ut quorundam (scilicet Catholicorum) ruditati consuleretur. Cum e contra Monothelitæ in sanam Theologiam peccent, putantes, duas distinctas Naturas sine distinctione Voluntatis defendi posse.

firmavit. Edictum recitari jussit a Ste-
phano Presbytero, Cellulano, & Tabularum Custode; tum Patrum sententiam
exquisivit, qui responderunt: *Ecclēsis Magni & sapientis Imperatoris Nostri modo recitata Doctrinæ Apostolorum vere consentanea est. Hæc sunt Patrum Dogmata, Ecclesiæ propugnacula, Fidei Orthodoxæ fulcra. Eadem quinque Conciliorum Symbola affirmant, hæc credimus.* Sergius quoque solemnibus verbis edixit, Ecclēsin sibi probari, & adjecit: *Quicumque contempto Imperatoris Mandato & hujus S. Concilii, unam duasve in Jesu Christo Voluntates docere aut affirmare ausus fuerit, si Episcopus, Presbyter aut Clericus est, jubemus, ut ei omnis functio Sacerdotii vel Ministerii interdicator, si Monachus aut Laicus, eum a Communione Corporis & Sanguinis Jesu Christi separamus, donec ad obedientiam redeat.*

Ecclēsim etiam Severino Papæ, & Cyro Patriarchæ Alexandrino missam fuisse, dispicimus ex Epistola Patriarchæ ad Sergium Constantinopolitanum data, cujus istud erat Exordium. *Cum Re- sponsorias Constantinopolim mittere pararem, Eustatbius Magister Militiæ adveniens reddidit mihi litteras duas, & in descripto exemplo Fidei Expositionem, opportunissime & sapientissime a*
Piissimo

Sæculum VII
A. C. 640.

Conc. Lat.
Secr. 3. p. 102

p. 103.

Sæculum VII
A. C. 640.

*Piissimo Imperatore nostro editam, Isc-
co Excellentissimo Patricio & Italiae
Exarcho missam, a Sanctissimo Fratere
Nostro Severino, qui interim adjuvante
Deo Romæ ordinatus fuerit, approban-
dam. Eam non tantum semel bisve sed sæ-
pius accurate legi, atque hac lectione
tam ego, quam illi qui apud me erant,
mire delectati sumus, videntes, Fidei
explicationem luce meridiana clariorem,
quæ puram Doctrinam exacte docet. E-
gi Deo gratias, qui nobis Moderatorem
prudentissimum dedit. Utinam DEUS
Omnipotens, qui Principem nostrum in
Doctrina Spirituali effecit eximium,
eidem vires contra hostes suos sufficiat,
ut dicere possimus: Ipse forti brachio
ter nos liberavit. Ipse potentissimum
Tyrannum, (Phocam) Persarum intole-
rabilem superbiam, & atrocissimum Sa-
racenorum furorem compescuit. Cete-
rum minime ignoras me tuam tenere
Doctrinam, eam sincere amplecti, adeo-
que magno lætitiæ sensu Imperatoris
Conc. Later. Expositionem recipere. Sive vero Ecclē-
Secr. 3. p. 210 sis Severino reddita, sive eo jam mortuo
Romam allata fuerit, illud satis explo-
ratum est, Ediētum hoc a Sacra Sede
nunquam fuisse approbatum, sed contra
damnatum, & præsertim a Joanne Pa-
pa IV. anathematizatum.*

Ser.

Sergius vulgata Ecclēsi haud diu su-
perstes fuit, nam eodem anno 639. In-
dictione duodecima ex hac vita exiit,
postquam Sedem Constantinopolitanam
annis prope triginta tenuisset. Hera-
clius Imperator eidem Successorem dari
curavit Pirrum Presbyterum & Mona-
chum Chryfopolitanum prope Calcedo-
nem, cui cum Sergio maxima familiari-
tas intercesserat. Ipse Imperator Pir-
rum Fratrem suum appellabat, quia So-
rorem suam e sacro fonte levaverat.
Pirrus Dignitatem Patriarchalem con-
secutus in primis curis habuit Heraclii
Ecclēsin approbare. Quare Concilio tu-
multuose convocato & omisso Ritu ne-
cessario, cum Imperatorem summis laudi-
bus extulisset, jussit, ut omnes Episcopi
tam praesentes quam absentes sub poena
Excommunicationis Ecclēsi subscribe-
rent. (*)

*Disp. Max.
cum Pyr. p.
195. Conc.
Lat. Secr. 3.
p. 206.*

§. XXIII.

(*) Ad hunc Paragraphum P. Balduinus ite-
rum Fleurium incusat, quod aliqua in suis excer-
ptis omiserit, quæ ad probandam Auctoritatem
& Infallibilitatem Personalem Summi Pontificis
faciunt. Sed frustra iterum. Nam cum ex iis,
quæ Fleurius excerpfit, Summorum Pontificum
Auctoritas contra Protestantes satis superque
probetur, prudentis Scriptoris erat non jam
centies dicta repetere, sed ea tantum quæ nota-
tu digna & nova essent referre, quod optima fi-
de praestitit.

Seculum VII
A. C. 640.

§. XXIII.

*Musulmanni multis Regionibus
potiuntur.*

Theoph. an.
28. p. 282.

Abulfar. p.
112. 113.

Bibl. or. p.
762. p. 485.

Cyri vota, contra Musulmannos concepta, irrita fuere; nunquam enim rapidius multas Provincias Victoriis peragrarunt. Antiochia capta anno 638. Califa Omar Moaviam Abusophiani filium, collata Emiri potestate, misit, omnibus Provinciis, quas ab Ægypto usque ad Euphratem occupaverant, præfuturum. Ita Syria Musulmannorum Ditioni adjecta est, postquam Romani hac Provincia potiti fuissent annis quatuor supra septingentos, ex quo eam Pompejus anno Urbis Conditæ 688. subjecerat. Exinde Damascus illius Provinciae Caput evasit, & Antiochia quæ a tempore Foundationis suæ annis nongentis quinquaginta Metropolis fuerat, sensim collapsa, hodie exiguis vicis accensetur. Anno sequente 639. Musulmanni, superato Euphrate, Civitate Edesso & tota Mesopotamia armis subacta, majorem partem Imperii Persici in suam potestatem redegerunt, Rege eorum Isdegerde seu *Pezdegird* in acie victo & Regno expulso. Is de Sassianorum stirpe ultimus fuit, atque a principio Regni ejus, nempe anno undecimo Hegiræ &

Jesu

Jesu Christi 632. initium cujusdam Epochæ Chronologicæ poni solet. Occupata Persia Musulmanni divitias immensas adepti sunt.

Sæculum VII
A. C. 640.

Elmac. p. 25.
29.

Palæstina subjugata, Califa Omar Amrulphum cum valido exercitu misit in Ægyptum, qui in illam Provinciam perveniens Mesram Civitatem, quam veteres Memphim dicebant, obsedit, eaque ad deditorem compulsa, tributum toti Ægypto imperavit. Id se soluturum cum Cyrus Patriarcha Alexandrinus recepisset, apud Heraclium accusatur, quod Ægyptum Saracenis tradidisset. Ira commotus Imperator Constantinopolim vocatum & coram populo accusatum morte puniendum edicebat; interim vero Armenum, nomine Manuelem, cum Præfecti potestate in Ægyptum mittit, qui tributum Arabibus pendere detrectans, prælio victus est, & Alexandriam confugit. Heraclius re comperta Cyrum remittit cum Mandatis, ut Musulmannos permovere conaretur ad initum prius pactum servandum, acceptaque pecunia Ægypto cederent. Sed sero, quippe aliis etiam urbibus in suam potestatem reductis Saraceni Alexandriam milite cinxerunt, cumque mensibus quatuordecim obsidio tenuisset, capta est urbs die Veneris, secunda die Mensis Arabici *Mouharran*, Hegiræ anno vigesimo,

S. Niceph. 18
Theoph. an.
25. p. 280.

Ægyptus sub
Saracenis.

Elm. p. 24.

Sæculum VII mo, id est, vigesimo secundo Dec. anno
A. C. 640. Jesu Christi 640. Ita Ægyptus ex po-
 testate Romanorum erepta Musulman-
 norum jugum subiit, postquam Roma-
 nis annis 666. post pugnam ad Actium
 ubi Augustus Antonii & Cleopatæ co-
 pias profligavit, paruisset. Alexandria
 exinde Ægypti Caput non est habita,
 sed tamen portus opportunitate & fre-
 quentissimo Exterorum concursu usque
 in hunc diem notissima est.

*Elm. p. 30.
 Hist. d' Alex.
 Vansl.*

Amrulpus datis litteris in tutelam
 recepit Benjaminum Patriarcham Jaco-
 bitarum, qui Heraclio regnante annis
 decem latuerat. Eo igitur inter magnæ
 lætitiæ signa a suis in Civitatem exce-
 pto, exinde semper etiam Jacobitarum
 aliquis Patriarcha extitit, præter Episco-
 pum Melchitarum, id est, illum qui ean-
 dem cum Imperatore Religionem profi-
 tebatur, qualis tunc erat Cyrus. Jaco-
 bitæ Benjaminò Cognomentum *Me-
 riout* seu a Mareotide tribuunt, eique
 inter Patriarchas Alexandrinos locum
 trigessimum octavum assignant. Idem
 dicunt, hunc Benjaminum triginta pro-
 pe novem annis secundum Æram Mar-
 tyrum seu Diocletiani usque ad annum
 364. id est ab anno Jesu Christi 609. us-
 que ad annum 648. sedisse. Inter Jaco-
 bitas seu Severianos Alexandriae Joan-
 nes cognomento Grammaticus vir erat
 cele-

*Alulfar. p.
 p. 114.*

celeberrimæ eruditionis, quem ideo c. Sæculum VII
 tiam Amrulfus magni æstimabat. Cum A. C. 640.
 igitur Joannes petiisset sibi donari libros,
 qui in Bibliothecis Alexandrinis servaban-
 tur, dicens, hos Musulmannis nullam
 referre utilitatem, respondit Amrulfus,
 quod suo arbitrio de his libris decerne-
 re non liceret, sed expectanda Califæ
 mandata. Postquam vero de hac re ad
 Omarum perscripsit, respondit ille: *Si,*
quæ in his libris continentur, Libro Di-
vino consentanea sunt, sufficit nobis Li-
ber Divinus; si autem habent aliqua Li-
bro Divino adversa, perinde non opus est
his libris; itaque perdendi sunt. Ergo
 jubente Amrullo infinita hæc volumina
 ad thermas Alexandrinæ Civitatis da-
 mnantur, atque ad succendendum ignem,
 quamvis balneorum quatuor millia nu-
 merarentur, sex omnino mensium spatio
 suffecerunt.

§. XXIV.

Heraclii obitus. Constantinus Im-
perator.

Joannes Papa ad Pirrhum Patriarcham
 Constantinopolitanum scribens Ecce-
 sin iterato condemnavit; quod ubi He-
 raclius Imperator intellexit, litteris ad
 Papam datis locutus est in hunc mo-
 dum: *Ecclēsis non est opus meum. Nec*
Hist. Ecclesiast. Lib. IX. E eam *Acta S.*
Max. n. II.
p. 38.

Sæculum VII A. C. 641. *eam dictavi, nec ut conscriberetur ego jussi, sed Sergius Patriarcha eam composuit annis quinque, antequam ex Oriente redirem, atque Constantinopolim reversum rogavit, ut meo nomine ederetur, & mea manu signata, id denique ipsius precibus dedi. Nunc vero, cum videam, inde disceptationes oriri, omnibus notum facio, me hujus Scripti Auctorem non esse. Ex eo tempore nemo non cognovit, Auctorem Ecclēsis esse Sergium, nec minus in Oriente quam in Occidente plerisque scandalo fuit. Severiani hac perlecta Ecclesiæ Catholicæ illudebant, in balneis & popinis dicentes: Calcedonenses, cum Nestoriani essent, errorem dedocti Veritatem agnoverant, nobiscum consitentes unicam Operationem & ex consequenti unicam in Jesu Christo Naturam. Nunc vero pœnitent, rectam fidem fuisse confesos, & in Jesu Christo nec unam nec duas Operationes affirmant.*

*S. Niceph.
hist. p. 18.*

Interim Heraclius Imperator hydrope laborans immaniter intumuit, ita ut urina erumpens in decumbentis faciem spargeretur, quod aliqui vindictam Divinam esse putarunt, immissam ob incestas nuptias, quas cum Martina Nepte sua, Sergio Patriarcha nequicquam contra nitente inierat. Tandem extinctus est undecimo Martii anno 641. Indi-
ctione

ctione decima quarta anno ætatis sexage-
fimo sexto, Regni sui trigesimo, & se-
pultus in Ecclesia Apostolorum. Sepul-
chrum triduo apertum mansit Evnuchis
excubantibus, ut jusserat, forte quod ti-
muisset, ne vivus tumulto inferretur.

Heraclio fati functo Constantinus
filius ejus primogenitus, ex prima uxore
Eudocia natus, solus Imperator pro-
clamatur. Ad eum Philagrius Ærario
præfectus detulit, Heraclio ægrotante,
multas pecunias apud Pirrhum Patriar-
cham fuisse depositas, Martinæ Impera-
trici subsidium, si eam Imperator Privi-
gnus suus e Regia migrare juberet. Ita-
que Constantinus Pirrhum ad se accersi-
tum & reluctantem pecunias restituere
compulit. Sed ecce! Constantinus
ægrotare cœpit, & mortuus est annos
natus viginti novem, cum viginti & o-
cto cum Patre regnasset, at post mor-
tem ejus, solum centum & tribus die-
bus, id est, paulo amplius quam tribus
mensibus. Expiravit igitur 29. Junii
eodem anno 641. & vulgo creditum,
Martina Noverca mandante venenum Ju-
veni fuisse propinatum.

Cum Martina per aliquot menses
cum filio suo Heraclio seu Heracleona
regnasset, alia factione partes alterius He-
raclii & Constantino geniti fortiter
tente compulsus est Heracleonas con-

Sæculum VII
A. C. 641.

Theoph. an.
31. p. 283.

Sæculum VII
A. C. 641.

Heracleonas
Imperator.

sentire, ut ille a Pirrho Patriarcha coronaretur, qui ex nomine Patris sui dictus est Constantinus seu potius Constans, nam sub isto nomine notissimus est. Pirrus vero, cum plebis in se furentis vesaniam pertimesceret, noctu Ecclesiam ingressus, omnes res Sacras veneratus est, tumque detracto sibi Pallio & super Altare posito dixit: *Recedo a populo rebellis, sed non ab dico Sacerdotium.* Postquam deinde in domo piissimæ cujusdam mulieris delituisset, captata occasione Calcedonem, & inde in Africam navigavit. Eo depulso in Sedem Patriarchalem Constantinopolitanam immisus est Paulus Presbyter & Magnæ Ecclesiæ Oeconomus, mense Octobri Indictione decima quinta eodem anno 641. Is quoque Monothelitarum Hæresin sectabatur, illamque Sedem annis tredecim obtinuit. Haud multo post tempore ex Senatus Decreto Martinam prius lingua, & Heracleonam naribus mutilatis in exilium miserunt. Itaque Constans, Heraclii Nepos, solus Imperium consecutus annis viginti septem regnavit.

§. XXV.

Honorius defensus a Joanne IV.

Ubi ad Joannem Papam delatum fuit, Constantinum Heraclio Parenti suo success-

successisse, scripsit Honorii Apologiam in Sæculum VII
 hunc modum: *Multæ Epistolæ ex di-* A. C. 641.
*versis locis ad nos afferuntur, unde co-
gnoscimus, totum Occidentem offendi
sparsis litteris Fratris Nostri Pirrbi to. 5. Conc.
Patriarchæ, docentis res novas contra p. 1758.
Fidem, & dicentis, in eadem secum
sententia fuisse Honorium Antecessorem
Nostrum, qui ab hac opinione fuit alienis-
simus. Sergius Patriarcha venerabilis
memoriæ ad Honorium scripserat, quos-
dam in Jesu Christo duas contrarias
Voluntates admittere. Ille respondit;
Jesum Christum simul esse perfectum
Deum & perfectum hominem, sed cum
venisset Naturam humanam reparaturus,
ipsum solum sine peccato fuisse conce-
ptum & natum. Hinc nunquam habuis- p. 1760.
se duas contrarias Voluntates, nec in
eo Voluntatem Carnis contra Volunta-
tem Spiritus pugnasse. Nos quidem has
duas Voluntates tanquam effectum pec-
cati Adami habere, ita ut stimulus car-
nis quandoque Spiritui resistat, & quan-
doque Voluntas Spiritus Voluntatem car-
nis oppugnare conetur, sed Dominum
Nostrum assumpsisse unicam Humanita- p. 1761.
tis Voluntatem naturalem, cujus abso-
lute fuisset Dominus, tanquam DEUS,
cui omnia obediunt. Ergo Antecessor
meus docuit; non esse in Jesu Christo
*duas Voluntates contrarias sicut in no-**

Sæculum VII *bis peccatoribus, idque aliqui ad opinio-*
A. C. 641. *nem suam detorquentes, suspicati sunt,*
eum docuisse in Christo unam eandem-
que Divinitatis & Humanitatis esse Vo-
luntatem; quod veritati simpliciter ad-
versatur.

Respondeant mihi, si possint, secun-
dum quam Naturam affirmant, JE-
sum Christum unicam habere Volunta-
tem? Si id solum de Natura Divina
intelligant, quid de Humanitate dicent?
necessarium est enim confiteri, Christum
esse Hominem perfectum, ne simus Ma-
nichæi. Si vero Jesu Christo secun-
dum Humanitatem suam tribuant uni-
cam Voluntatem, attendant, ne cum Pho-
tino & Ebione damnentur. Si dicant,
duas Naturas unicam habere Volunta-
tem, non solum Voluntates confundunt,
sed Naturas; qui enim unicam Divi-
nitatis & Humanitatis in Jesu Chri-
sto Operationem affirmat, nonne eidem
cum Eutybianis & Severianis unicam
Naturam tribuit?

Ceterum id quoque ad nos retulerunt,
missum fuisse ad Episcopos Circularem
Libellum, cui ut contra Epistolam S. Leo-
nis & Concilium Calcedonense subscri-
bant, Episcopi compelluntur. Hic de
Ectesi Heraclii loquitur, & subjungit:
Quamobrem vehementer exoptamus, ut
Deus tibi, Fidei suæ Defensori, bonam
men-

tem indat, & hunc Libellum publice affixum diripi jubeas, qui omnibus Fidelibus in Occidente, imo & Populo Constantinopolitano scandalo fuit. Eja! dum Regnum auspicias, da istud precibus Ecclesiae, Matris tuae! (*) Verisimile est, Imperatore Constantino praecoci fato erepto, istos hortatus effectum caruisse.

Saeculum VII
A.C. 642.

§. XXVI.

Joannis IV. obitus. Theodorus
Papa.

Sed nec Pontifex his diu superstes fuit, quippe anno sequente 642. obiit, sepultusque est ad S. Petrum, duodecimo Octobris, postquam Sacram Sedem anno uno mensibus novem & aliquot diebus tenuisset. Hoc brevi Pontificatus sui tempore magnam pecuniae vim, Martini Abbatis, sanctissimi & fidelissimi Viri ministerio usus, in Istriam ad redimendos e manibus Sclavorum captivos misit.

Anast.

E 4

(*) Ex his non tantum incorrupta semper Romanorum Pontificum Doctrina, sed etiam cura vere Pastoralis & Apostolica Ecclesias Orientales in Fide Orthodoxa & Communionem Ecclesiae Universalis conservandi dispicitur. Nemo profecto, si aequus rerum Arbitrator sit, funesti Schismatis culpam in Sedem Romanam rejecerit.

Sæculum VII sit. Ex illis etiam Regionibus Reliquias
A. C. 642. SS. Martyrum Venantii, Anastasii, &
 Mauri, aliorumque afferri iussit, eorum-
 que honori prope Baptisterium Latera-
 nense Ecclesiam ædificavit, quam muni-
 ficentissime decoravit. Duabus Ordina-
 tionibus mense Decembri Presbyteros
 octodecim, Diaconos quinque, & Epis-
 copos per diversas Ecclesias octodecim
 creavit. Post Joannis IV. obitum Sacra
 Sedes mense uno & diebus tredecim va-
 cavit. Tum vigesimo quinto Novem-
 bris eodem anno 642. ordinatus est Theo-
 dorus, Natione Græcus, Jerosolymæ
 natus, Episcopi, cui idem erat nomen, fi-
 lius, qui Sacram Sedem annis sex,
 mensibus quinque & diebus octodecim
 tenuit.

§. XXVII.

Ecclesia Anglicana.

Beda. III.
hist. c. 9. &
Epist. Sup.
l. XXXVII
§. 45.

Eodem anno 642. S. Osualdus Rex
 Nordhumbriæ in Anglia in acie di-
 micans occisus est ab eadem Natione
 Merciorum, adhuc infidelium, & eodem
 Rege Penda, qui ante annos novem S. E-
 duinum Antecessorem ejus interfecerat.
 Ecclesia memoriam S. Osualdi honorat
 quinto Aug. ipsius obitu die, atque in lo-
 co, in quo cecidit, multa miracula pa-
 trata. Imo illius terræ pulverem aufe-
 rebant, atque aqua, cui ille immixtus
 fuis-

fuisset, ægrotantibus saluti erat. Sæculum VII
A. C. 644.
Defuncti in Monasterium Bardenejense
Provinciæ Lincolnienſis celeberrimum Mart. Rom.
5. Aug.
cura Offridæ Reginæ Neptis suæ trans-
lata sunt. Quamvis Osualdus Rex æ-
tatis suæ annos non plures quam trigin- Bed. c. 11.
ta & octo numeraret, nihilominus in via
virtutum Christianarum multum profe-
cerat. Juvandis ægrotis, alendis pau-
peribus & distribuendis eleemosynis
semper intentus, orationi etiam conti-
nuo vacabat, & ubicunque sederet, ma-
nus ambas super genua decussabat. Ab
officio matutino usque dum illucesce-
ret in oratione perseverare adsueverat.
Jam jam moriturus oravit pro animabus
militum suorum; unde est Anglorum
proverbium: *Deus meus, miserere ani-
marum! dicebat occumbens Osualdus.*
Successorem habuit fratrem suum Osui- c. 12.
num, qui annis octo Regnum tenuit. c. 14.

Anno Regni ejus secundo, Jesu Chri-
sti 644. S. Paulinus olim Archiepiscopus Bed. II. hist.
6. 16.
Eboracensis, postremo Episcopus Rosen-
sis, seu Rocestriensis obiit in Regno Can-
tiorum. Erat Paulino Statura mediocri
major, corpus modice inclinatum, ca-
pilli nigri, vultus macilentus, nasus a-
quilinus & gracilis, virique aspectus Re- Mart. Rom.
20. Octob.
verentiam timoremque in præsentium a-
nimos insinuabat. Ecclesia ejus memo-
riam ipso obitus die, decimo Octobris,

Sæculum VII celebrat. Successit autem in Ecclesia
 A. C. 644. Rofensi Ithamar, in illa Regione natus,
 sed tam in pietate quam scientia Antecessoribus suis haud impar, quem Honorius Archiepiscopus Cantuariensis ordinavit.

*Bed. III.
 Hist. 8.*

Edbaldo Cantii Regi anno 640. fati-
 functo successit filius Erconbertus, qui
 regnavit annis 24. is primus inter Anglorum Reges editis publice legibus in Regno suo Idola dejici & Jejunium Quadragesimale servari, additis ad coercendos transgressores pœnis, jussisse legitur. Ejus filia Ercongotha se Deo consecravit, & in Galliam trajiciens, inter Moniales S. Faræ suscipi petiit, quæ in hæc usque tempora Abbatissæ munere fungebatur. Nam cum rara essent in Regione Anglorum Monasteria, multi ex Magna Britannia in Monasteria Galliarum se conferebant. Alii illuc mittebant filias suas, ad pietatem informandas; præ aliis autem tunc Monasterium Faræ, Cellense, & Andeliense florebat, sed istud non æque ac priora duo ætatem tulit. Ercongotha Monasterii Faræ & post eam Propinqua illius Edilburga Abbatissæ fuerunt, atque ambæ ibi inter Sanctas coluntur.

*Mabill. to. 2.
 Act. p. 740.*

§. XXVIII.

S. *Fursinus*. (†)Sæculum VII
A. C. 644.† seu *Furjeus*

Sub idem tempus, nimirum circa annum 644. Erchinoaldus Major Domus Regis Clodovei II. novum Monasterium Latiniaci prope Cellas fundavit amore S. Fursini. Vir hic Sanctus in Hibernia nobili Familia natus, cum ab Episcopis in Sacris litteris & Disciplina Monastica eruditus fuisset, majoris perfectionis desiderio relicta patria in aliam Hiberniæ regionem migravit, ubi condito Monasterio aliquot Discipulos congregavit. In patriam reversus animo parentes suos convertendi, in morbum incidit & tantum languorem, ut sæpius mortuus crederetur. At vero illis intervallis visionibus prodigijs de statu alterius vitæ Vir Sanctus recreabatur, atque ab Angelis sanctisque Episcopis sublimem Doctrinam hauriebat. Dicit Beda has Visiones se audivisse a quodam Monacho Sene illius Monasterii, cui illas vir pius & fide dignus, ex ore ipsius S. Fursini acceptas, narraverat. Inter alia ipsi revelatum, quorundam nimium esse jejunii & corpus macerandi studium, dum interim ad peccata Spiritus, superbiam, avaritiam, invidiam & detractionem non attenderent. Idem tanquam Regulam constantem accepit, illos, qui non prius

*Art. p. 300.**III. Hist. c. 19. n. 21.**n. 28.*

Sæculum VII prius quam mors immineret, pœnitentiam suscipere, in loco Sacro non esse sepeliendos, nec quidquam de eorum Bonis esse acceptandum.

A. C. 644.

n. 23.

Non vanas fuisse has visiones, eventus monstravit; quippe S. Fursinus tanta luce interna illustratus, & tanto animi robore firmatus est, ut pœnitentiam per annos decem maximo consequente animarum lucro prædicaverit. Tandem vero, cum hominum ad se confluentium frequentiam non ferret, & præterea dispiceret, non nullorum animos invidia uri, in exiguam maris insulam trajecit, unde aliquo post tempore relicta Hibernia in magnam Britanniam ad Saxones navigavit, ubi venientem Rex Sigebertus honorifice excepit.

Bed. III.

c. 18.

Res Angliæ.

Sigebertus in Estanglia id est Anglis, regionem ad Orientem sitam incolentibus, imperabat. Is, sub aliquo Antecessorum suorum in Galliam fugere compulsus, ibidem Baptismum receperat; Regnum deinde adeptus, laudabilia quædam instituta in Gallia visa imitaturus, scholam fundavit, in qua pueri erudirentur. Tum Regnum uni Propinquorum suorum cedens, in Monasterio quod ædificari curaverat, Deo se consecravit. Cum multo tempore ibi Monachi vitam duxisset, contigit, ut Penda Rex Merciorum bellum inferret Anglis Orientalibus,

qui viribus inferiores Regem Sigebertum Sæculum VII
 rogarunt, ut dimicantibus adesset, & pri- A.C. 644.
 stinæ fortitudinis memoria militi animum
 sufficeret; ergo invitum ex suo Mona-
 sterio excitum adducunt, qui, ut osten-
 deret, se Professioni Monasticæ non va-
 ledicere, in medio agmine non aliud
 armorum genus quam baculum gestare
 voluit. Ubi ad pugnam ventum, vice-
 re Infideles, Sigebertus & Rex Succes-
 sor ejus cæsi, profligatus exercitus.

Talis fuit Sigebertus, qui S. Fursinovit. S. Fur-
 in suam Ditionem excepto fundum do- sin. n. 33.
 naverat, in quo Monasterium ædificavit.
 Postquam illi aliquo tempore præfuisset,
 Monachorum istorum Regimine Fratri n. 34.
 suo Foillano commisso, cum altero Fra-
 tre, cui nomen Ultanus, in eremum se
 recepit. Cum ibi annum unum in con-
 tinua oratione, nisi quod eam interdum
 labore manuum interpolaret, exegisset,
 quia sæpe ab illis, qui consilium expete-
 bant, e sua solitudine evocabatur, & a-
 liunde illam Regionem Gentilium inva-
 sione turbari videbat, statuit trajicere
 in Galliam, ubi a Rege Clodoveo, & Er-
 chinoaldo Patricio Majore Domus ma-
 ximæ venerationis signis exceptus est.
 Erchinoaldus agrum Latiniacum seu *La-*
gni ad Matronam sex leucis Parisiis di-
 stantem ei donavit, ubi S. Fursinus fun-
 davit Monasterium, quod usque in hunc
 diem

Sæculum VII diem floret. Postremo S. Vir, volens
A. C. 644. iterum in Angliam navigare, in itinere
 morte præreptus est, ejusque Corpus Er-
 chinoaldi jussu Petronam, suæ Ditionis
 agrum, in quo magnificam ædificabat
 Ecclesiam, translatum. Hodie est illa
 Ecclesia Collegiata, ibique S. Fursini Re-
 liquiæ asservantur. Ecclesia ejusdem
 memoriam colit 16. Jan. atque anno 650.
 obiisse creditur. Elapso quadriennio
 S. Fursini Corpus rursus in Oratorium
 ad deponendas has Reliquias in eadem
 Ecclesia extructum, translatum fuit, quam
 Translationem S. Eligius Episcopus No-
 viodunensis & S. Aubertus Cameracensis
 sua præsentia condecorarunt.

Mart. Rom.
 16. Jan.

§. XXIX.

S. Eligius Episcopus.

Aud. vit. S.
Elig. lib. II.
c. 2.
Sup. Lib.
XXXII.
S. 43.

Sancto Acario Episcopo Noviodunensi
 fati functo, in ejus Sedem electus est
 S. Eligius, & eodem tempore S. Eligii a-
 micus S. Ovenus ad Ecclesiam Rothoma-
 gensem, mortuo S. Romano, vocatus est.
 Diœceses Noviodunensis & Tornacensis
 jam a tempore S. Medardi, id est, ante
 annos plus centum junctæ erant, atque
 iisdem Flandria cum Regione Gandega-
 veni & Cortracensi subjecta. Porro
 magna illorum populorum pars adhuc-
 dum Infidelitatis tenebris involuta & fe-
 rocissima ne quidem Prædicationi Evan-
 gelicæ

gelicæ aures præbebat; hæc etiam cau- Sæculum VII
 sa, cur eis Pastor daretur S. Eligius, vir A.C. 644.
 præ aliis zelo Religionis flagrans.

Videns, quod Episcopatum effugere non posset, saltem Canones observare voluit, nec consensit, ut prius consecraretur, quam inter Clericos aliquo temporis spatio vitam duxisset. Idem facere S. Ouenus statuit, qui, cum iter ultra Ligerim suscepisset, a Deodato Episcopo Matisconensi Presbyter ordinatus est. Ambo amici condixerunt, ut uno die Benedictionem Episcopalem acciperent, quod etiam factum, nam ambo Rothomagi Die Dominico Rogationes præcedente, Clodovei II. regnantis anno tertio, scilicet anno 640. Episcopi ordinati sunt. S. Eligius ad Episcopatum evectus, v. Coint. an. 640. n. 20. Mabill. to. 3. Anal. p. 524. nihil de pietatis operibus, quibus adsueverat, omisit. Eadem ac prius duravit Charitas. Pauperum societatem amabat, quos non nunquam remotis Clericis & Domesticis ad se vocabat; nam locum habebat separatum, quo singulis præstituta die admissis caput propriis manibus lavabat, radebatque, vestiebat, & cibos apponebat. Quibusdam diebus mendicos duodecim mensæ suæ adhibebat.

S. Viri zelus in nulla re magis quam in conversione Infidelium dispiciebatur. c. 38.
 Magna cura invisebat amplissimæ suæ
 Dice-

Sæculum VII A. C. 644. Diœcesis Civitates, totque populos, qui Evangelium nunquam receperant, Flandros, Antverpienses seu Antverpiæ ci- ves, Frisones, Suevos prope Cortracum habitantes, aliosque usque ad maris litora, qui in extrema orbis parte positi credebantur. Cum primum hos homines affaretur, more ferarum S. Virum membratim discerpturi videbantur; sed ille nihil ardentius quam Martyrium exoptabat. Sensim vero Barbari ipsius bonitatem, mansuetudinem, vitæ frugalitatem admirari, imo & imitandi desiderio teneri cœperunt. Multi convertebantur, templa destruebantur, Idololatria collabebatur. S. Episcopus sermonibus suis Barbarorum desides animos excitabat, ad amorem rerum Cœlestium transferre, atque paci & mansuetudini assuefacere satagebat. Singulis annis tempore Paschali copiosas istorum hominum turbas, quas per totum annum Deo lucratus erat, sacro baptismi fonte abluebat. Inter parvulorum cohortes etiam viri mulieresque in decrepita senectute, cano capite & tremulo corpore per Sacrum Lavacrum renasci, & candida Neophytorum veste indui conspiciebantur. Multi etiam peccatores per confessionem peccatorum suorum ad pœnitentiam festinare visebantur; quippe S. Episcopus maxima sollicitudine eorum conversionem

Conversio
Belgarum.

nem curans, tam veteres quam novos Christianos exhortabatur, ut Ecclesias frequentarent, eleemosynas elargirentur, mancipia manumitterent, & omnis generis bonis operibus totos se dederent. Multos utriusque sexus ad amplectendum vitam Monasticam permovit.

Sæculum VII

A. C. 644.

6. 4.

§. XXX.

S. Audomarus.

Sub idem tempus S. Amandus & S. Audomarus in Belgio Infidelium conversioni insudabant. Prædicationem S. Amandi supra memoravimus. S. Audomarus prope Constantiam natus unacum patre suo in Monasterium Luxoviense, quod a S. Eustasio regebatur, se recepit, unde ejusdem Sanctitatis fama usque ad Regis Dagoberti aures pervasit; cumque populi Bononienses & Teruanenses post tempora SS. Fusciani, Victorici, & Quintini, qui ibi Fidem annunciaverant, ad Idololatriam reversi fuissent, ideoque Pastore vere Apostolico indigerent, S. Acaarius Episcopus Noviodunensis, olim sub eodem Abbate S. Eustasio Luxovii Monachus, Regem Dagobertum & Optimates multis argumentis tandem permovit, ut juberent, S. Audomarum ex Monasterio suo evocari, atque Episcopum Teruanensem ordinari, quod anno circiter 636. accidit. Is felicissimo even-

Sup. Lib.

XXXVII.

§. 35.

Act. to. 2.

p. 659.

Hist. Eccles. Tom. IX.

F tu

Sæculum VII tu in convertendis Infidelibus labora-
A. C. 644. vit, Tempia evertit, Idololatriam pro-
 fligavit, & plurima patravit miracula. Haud diu postea tres Monachi Luxo-
 vienses, Provinciales sui advenerunt la-
 borum socii futuri, scilicet, Mommoli-
 nus, Ebertramus & Bertinus, Presbyte-
 ri omnes, atque Sacrarum Litterarum
 & Disciplinæ Ecclesiasticæ scientia in-
 structissimi. Dynasta aliquis opulentis-
 simus, opera S. Audomari conversus,
 dedit ei agrum Sitiviensem, in quo tres
 Sancti Presbyteri anno 648. Clodovei
 undecimo fundarunt Monasterium, hu-
 jus Mommolinus primus Abbas fuit, &
 secundus Sanctus Bertinus, cujus hæc
 Abbatia hodieque nomen retinet. S. E-
 bertramus vero Monasterii S. Quintini
 in agro Veromanduensi Abbas fuit.

§. XXXI.

Concilium Cabillonense Tertium.

Coint. an.
 644. n. 2.

to. 6. Conc.
 p. 387.

Sanctus Eligius & S. Ouenus, Episcopi
 ordinati Concilio tertio Cabillonensi
 jussu Regis Clodovei II. vigesimo quin-
 to Octobr. atque, ut creditur, anno 644.
 celebrato interfuerunt. In eo viginti
 Canones conditi. Primus præcipit, ut
 Fides Nicena in Concilio Calcedonensi
 confirmata servetur. Istud præmonitio
 esse videtur adversus novam Monothe-
 litarum Doctrinam. Sæcularibus pro-
 hibetur,

hibetur, ne Bona Ecclesiastica admini-
stranda in se suscipiant, & quibuscunque,
ne eorum possessionem adeant, nisi prius
sententia legitime pronunciata. De-
functo Presbytero aut Abbate nec Epis-
copus, nec Archidiaconus quidquam de
Bonis Parochiæ, Nosocomii, aut Mona-
sterii sibi usurpet. Ex hoc Canone con-
jicere licet, plerisque Nosocomiis Pres-
byteros fuisse præfectos. Episcopum
cujusque Provinciæ Episcopi, Clerici &
Cives eligant; secus nulla sit Electio.
Nunquam duo Episcopi in una Civitate,
nec duo Abbates in uno Monasterio sint.
Nemo Ordines Sacros data pecunia ac-
cipiat; si dederit, deponatur. S. Eli-
gius & S. Ouenus, adhuc Laici, omni-
virium contentione ad eliminandam Si-
moniam incubuerant. Aliqui Episcopi
coram Concilio querelam moverunt,
quod a Dynastis impedirentur, ne de O-
ratoriis in illorum fundis ædificatis de-
cernerent, nec de Bonis, quæ his Ora-
toriis conferebantur, nec Clericos, qui
in iis ministrabant, castigarent. Hac
super re statutum; hos Clericos, & hæc
Bona sub potestate Episcopi esse de-
bere.

Judices publici, sub pœna Excom-
municationis, ad Parochias rurales se
non conferant, nec Clericos aut Abbates
ad mensam aut diversorium sibi paran-

Sæculum VII
A. C. 644.Can. 5. c. 6. c. 7

c. 10.

c. 4. 12.

c. 16.

c. 14.

c. 11.

Sæculum VII^{um} compellant. Sæculares non rixentur, aut ad percutiendum in Ecclesiis vel illarum atriis gladios evaginent. A.C. 644. c. 17. Fœminæ diebus festivis intra septa Ecclesiarum cantilenas obscænas proterve non recitent. Servi non vendantur extra Ditionem Regis Clodovei mittendi, ne deinde perpetua servitute premantur, aut, si Christiani sint, in potestatem Judæorum deveniant. c. 19. Canon ultimus c. 9. Causam privatam respicit; in eo enim Agapius & Bobo Episcopi Dinienses ab Episcopatu deponuntur ob admiffa crimina. Creduntur ambo hanc Sedem voluisse obtinere, & occasionem dedisse, cur ille Canon denuo inculcaretur, c. 4. duos in una Civitate Episcopos non esse tolerandos.

p. 394. Hujus Concilii Patres ad Theodosium Episcopum Arelatensem scripserunt in hunc modum: *Credebamus ad Concilium te esse venturum, cum te in hac urbe versari sciremus; sed jam cognoscimus timore impeditum non potuisse venire, cum fama publica malam esse vitam tuam, nec ullam tibi Canonum Reverentiam testetur. Vidimus etiam litteras tua manu signatas, quibus Provinciæ tuæ Episcopi subscripserunt, te Pœnitentiam lubenti animo subiturum. Non autem ignoras, pœnitentem Cathedram Episcopalem servare amplius non posse. Hinc tibi*

bi declaramus, abstinendum esse a Fun- Sæculum VII
tionibus Sacerdotalibus, & Administra- A. C. 644.
tione Bonorum Ecclesiæ tuæ, donec in fu-
turo Concilio iudicatus fueris.

Concilio Cabillonensi Episcopi trigin-
 ta novem, absentium Delegati sex, Ab-
 bates sex, & unus Archidiaconus sub-
 scripserunt. Primi decem Archiepisco-
 pi sunt, nempe, Candericus Lugdunen-
 sis, Sanctus Landalenus seu Dodolenus
 Viennensis, S. Oventus Rothomagensis,
 Armentarius Senonensis, S. Vulfolandus
 Bituricensis, S. Donatus Vefuntinus.

S. Vulfolandus successerat S. Sulpi-
 tium II. qui senectute gravis ferendis la-
 boribus Episcopalibus impar, eum Coad-
 jutorem expetiit, obiitque post non
 multos exinde annos. Ecclesia S. Sul-
 pitium decimo septimo Januarii colit.
 Alii Episcopi præ ceteris memoratu di-
 gni fuere: Deodatus Matisconensis, Pal-
 ladius Antiffiodorensis, Malardus Car-
 nutensis, Gratus Cabillonensis, Magnus
 Avenionensis, Caldoinus Cenomanensis,
 qui in suis Diocæsesibus inter Sanctos co-
 luntur. Betto dicitur hic Episcopus Ju-
 liobonensis, nempe Civitatis, quæ hodie
 est *Lillebonne* in agro Caletensi; sed hæc
 Ecclesia ex numero earum est, quarum
 nomina perierunt. Hoc Concilium Ca-
 billonense ex omnibus Provinciis Clodo-
 veo subjectis congregatum fuerat, ne-

Sæculum VII mine ex Aufrasia, ubi frater ejus Sigebertus regnabat, præfente.

A. C. 644.

§. XXXII.

S. Desiderius Cadurcensis.

to. 5. Conc.
p. 1848.

Ex aliqua Sigeberti Epistola dispicimus, quam sollicitè Reges jam tunc temporis caverent, ne eorum consensu non expetito Concilia celebrarentur. Data est ad S. Desiderium Episcopum Cadurcensem in hæc ferme verba: *Delatum est ad nos, te ab Episcopo Vulfolando ad primum diem Sept. in Regno nostro vocatum fuisse, sed nescimus in quem locum. Quamvis nihil magis cupiamus, quam Canones exactè servari, statuimus tamen cum consensu Procerum, nullum in Regno nostro Concilium nisi ex voluntate nostra celebrandum esse. Non recusabimus dare hanc licentiam, quandocunque id necessitas Ecclesiæ vel Reipublicæ postulaverit, si modo hac de re prius certiores facti fuerimus. Itaque rogamus te, ne illum Conventum adeas, priusquam de nostro consensu tibi constet.*

Hæc est Regis Sigeberti Epistola.

Sup. Lib.
XXXVII.
n. 15. vita
Gall. Chr.
to. 2. & ap.
Coint. to. 2. 3.

S. Desiderius annos juveniles in Aulis Clotarii II. & Dagoberti Regum exigens, amicitiam junxerat cum S. Eligio, S. Oveno, S. Farone, & S. Sulpitio, postea Archiepiscopo Burdegalensi, qui eum Episcopum Cadurcensem, & Successorem

Fratriſ

Fratri sui Rustici, ab improbissimis qui- Sæculum VII
 busdam civibus occisi, ordinavit. Ha- A. C. 644.
 bemus Epistolas Dagoberti de Ordina- to. I. Capitul.
 tione S. Desiderii ad S. Sulpitium aliosque Baluz. p. 141
 illius Provinciæ Episcopos datas, in qui-
 bus Rex populum consensisse dicit. Scri-
 ptæ sunt anno Regni ejus octavo, JESU
 Christi 629. S. Desiderius Ecclesiam
 suam locupletavit, eidem agros decem
 in Regione Cadurcensi, viginti quatuor
 in Albigeni, & præterea ædes magnificas, can. an. 648.
 quas in Civitate Albigeni, patria sua, ha- n. 27.
 bebat, testamento relinquens. Fundos
 ultra quadraginta diversis Monasteriis
 in his duabus Provinciis sitis dono dedit,
 atque Ecclesia Cathedralis Cadurcensis
 illa ipsa, quam Vir Sanctus ædificari cu-
 ravit, esse creditur. Obiit anno circiter
 650. & in sua Ecclesia decimo quinto Nov.
 colitur. Superfunt multæ ipsius Episto-
 læ ad Episcopos, aliosque diversæ con-
 ditionis homines datæ. Habemus quo- to. I. hist. fr.
 que Testamentum Caldoini Episcopi Ce- Duch. p. 875.
 nomanensis sexto Febr. Clodovei anno
 quinto, nempe 642. datum, quo Eccle- ap. Coint. an.
 siam suam hæredem instituit, & diversis 642. n. I.
 Ecclesiis privatis septendecim fundos,
 singillatim nominatos, quorum aliqui in
 Beneficium, id est, in usumfructum pri-
 vatis hominibus concessi fuerant, le-
 gavit.

Sæculum VII

A. C. 644.

§. XXXIII.

Epistola Papæ ad Paulum Constanti-
nopolitanum.

to. 5. Conc.

p. 1777.

p. 1778.

Sup. n. 24.

Theodorus Papa acceptis litteris Synodalibus Pauli, novi Patriarchæ Constantinopolitani, & illorum Episcoporum, qui eum ordinaverant, ad Paulum scripsit in hunc modum: *Ex lectione Epistolarum tuarum cognovimus, Fidem tuam puram esse & nostræ consentaneam. Unde ergo est, quod Edictum, in locis publicis non sine maximo Ecclesiarum scandalo pendens (nempe Heraclii Ectesin) non abstuleris? Tum Papa profequitur: Si hoc Edictum tibi probatur, cur in litteris tuis Synodalibus mentem tuam nobis non aperuisti? si Fides in tot Conciliis confirmata ab Heraclio & Pirrbo corrigi debuit, frustra eam Patres maxima, qua fieri potest, diligentia examinarunt, & mortui Beatitudinem, quam sperabant, non sunt adepti.*

Ceterum non modice miramur, quod Episcopi, a quibus consecratus es, Pirrbum Titulo Sanctissimi Viri decoraverint, dicentes, tumultum & odium plebis causam fuisse, cur Ecclesiæ Constantinopolitanæ renunciaverit. Unde hæsitavimus, an non expediret litteras vestras repellere, usque dum Pirrbus deponeretur; nam tumultus & invidia populi neminem

nem Episcopatu privant. *Quamdiu Pirr-* Sæculum VII
A. C. 644.
bus in vivis est, non damnatus, timendum
est Schisma, & ut Ordinatio tua rata
babeatur, convocandum est Concilium vi-
cinorum Episcoporum. In hunc finem
dedimus Mandata nostra Serico Archi-
diacono, & Martino Diacono & Apo-
crisiario, a nobis delegatis, qui nomine
nostro intersint, & tecum Causam Pirr-
bi juxta Canones ad examen vocent. I-
psius enim præsentia non est necessaria,
cum Scripta ejus teneatis, & delicta sint
omnibus nota.

Quandoquidem Pirrbus primo dilau-
davit Heraclium, qui Patrum fidem da-
mnavit. Deinde approbavit, & subscri-
psit Epistolæ Sophisticæ, quæ pseudo Sym-
bolum Fidei continet (nempe Ectesi)
quosdam Episcopos suis artibus deceptos
domi suæ compulit, ut subscriberent, at-
que ausus est velle, ut in foris publicis
affigeretur. Ab Antecessore nostro mo-
nitus, contempsit, & scandalum tollere
noluit. His omnibus in vestro Concilio
examinatis, Pirrbum Sacerdotio private.
Sic veræ Fidei consuletis, & ordinatio-
nem tuam stabilietis. Si Pirrbi Sectato-
res obstant, & Schismatis causa sint,
eorum technæ eludi possunt, si Pirrbus
Romam, impetrato Imperatoris mandato,
mittatur, in nostro Concilio judicandus,
quod ut jubeat, Imperatorem datis litte-

Sæculum VII *ris rogavimus*. Ex hac Epistola vide-
 A. C. 644. mus, Pirrhum necdum in ullo Judicio
 v. Combes. Canonice fuisse damnatum. Martinus
 hist. Monoth. Diaconus Apocrisiarius Constantinopoli
 6. 13. idem est, qui post hæc in S. Petri Cathe-
 dra collocatus fuit.

Epist. 9. p.
1781.

p. 1780.

Theodorus Papa eadem ferme Epis-
 copis, qui Paulum ordinaverant, scri-
 psit, & Constantinopolim Decretum mi-
 sit, publice proponendum, quo omnia
 a Pirrho contra Fidem prolata rejicit,
 & anathematizat Edictum publice affi-
 xum, nempe Ecclēsin, quam studiose nun-
 quam nominat.

§. XXXIV.

*Querelæ contra Paulum Constantino-
 politanum motæ.*

Conc. Lat.

Secr. 2. p. 121

At Paulus Patriarcha monitis Summi
 Pontificis morem non gessit, ad quem
 contra illum querelæ ex diversis locis af-
 ferebantur. Sergius, Metropolita in In-
 sula Cypro, anno 643. Indictione prima
 oblato Papæ libello S. Sedis Auctori-
 tem, in Potestate S. Petro (*) collata
 fundatam agnoscit, seque Fidei S. Leo-
 nis inseparabiliter inhæreere profiteretur.
 Ecclēsin anathematizat, & quæritur, eam
 Constan-

(*) Quid ad hæc Protestans noster Interpres,
 ejusmodi omnium Sæculorum testimoniis a Fleu-
 rio excerptis convictus?

Constantinopoli adhuc publice affixam. *Sæculum VII*
Hucusque, subjungit, dissimulandum esse A. C. 644.
existimavimus, & siluimus, sperantes, eos
ad sanam Doctrinam redituros. Nos ve-
ro Arcadii, Sancti Patruī nostri, ve-
stigiis constantissime insistimus, & Ortho-
doxam sanctitatis tuæ Doctrinam tene-
mus. Hæc totius Provinciæ nostræ sen-
tentia est.

Stephanus quoque Episcopus Doriensis, & primus Ecclesiæ Jerosolymitanæ Suffraganeus, quem S. Sophronius Romam miserat, ad Theodorum Papam detulit, quantas turbas in Palæstina Factio Pauli Constantinopolitani excitaret; nam Sergius, Episcopus Joppensis, inquietabat, postquam Persæ recesserunt, Vicariatu Sedis Jerosolymitanæ præter omnem Disciplinæ Ecclesiasticæ ordinem, & sola Potestate Sæculari suffultus occupato, aliquos Episcopos Ecclesiæ Jerosolymitanæ subjectos contra Canones ordinavit, qui conscii nullam esse suam Ordinationem, Paulo Constantinopolitano adulari cœperunt, & novam Doctrinam, quam defendit, datis litteris approbarunt, ut in possessione Ecclesiarum ejus Auctoritate firmarentur. His Stephani Doriensis monitis perceptis Papa eum ipsum Vicarium suum in Palæstina constituit, tradiditque litteras suas cum potestate in Causis Ecclesiasticis

cis

Sæculum VII cis decernendi, atque Episcopos a Sergio Joppensi illegitime ordinatos, nisi resipiscerent, deponendi. Stephanus, quæ sibi mandata fuerant, executus, illos tantum, qui dato chirographo errorem abjurarunt, recepit. Verum cum aliqui potestatem ipsi a Papa factam procurandi, ut alii Episcopi in Sedes eorum, quos deposuerat, eligerentur, eum mala fide celarent, multæ Ecclesiæ vacantes remanserunt.

Episcopi item Africae Monothelitas coram Theodoro Papa accularunt, eorumque Doctrinam rejecerunt, cui rei Disputatio Pirrhi cum S. Maximo occasionem præbuisse creditur. Sed priusquam illam referamus, quis S. Maximus fuerit, dicendum.

§. XXXV.

S. Maximi initia.

Sanctus Maximus Constantinopoli natus erat ex parentibus nobilissimo & antiquissimo genere ortis, vixque alteri quam Cæsareæ Stirpi secundis. Ipsi jubentibus adhuc infans baptizatus, scientiis deinde tam feliciter excultus est, ut suo ævo nemini in Doctrina palmam cederet; præterea summum ingenium singularis modestia commendabat. Eum Heraclius, ut in aula sibi serviret, invitum compulit, & suis Epistolis præfecit;

*vit. to. I. op.
n. 23.*

cit; sed postea amor solitudinis, & for-
 te etiam nascens Hæresis Maximum per-
 moverunt, ut relicta aula in Monaste-
 rium Chrysopolitanum prope Calcedo-
 nem se reciperet, ubi postquam sub Di-
 sciplina Regulari sancte aliquamdiu vi-
 xisset, Abbas electus est. Porro, cum
 ob Barbararum Nationum jam Persarum
 jam Arabum incurfus Oriens ingenti me-
 tu perturbaretur in Occidentem delatus,
 mansit in Africa. Jam diu inter notos
 numerabat Pirrhum, qui ei adhuc Ab-
 bas prolixam Dissertationem miserat, in
 qua Quæstionem de una vel duabus ope-
 rationibus examinando & nihil deciden-
 do tractabat. S. Maximus respondit da-
 ta Epistola, in qua eum, & Sergium, tunc
 Sedem Constantinopolitanam occupan-
 tem, summopere laudabat, sed honesta
 excusatione evitabat dicere, quid per
 vocem Operationis intelligeret, & in
 quotuplici sensu ea vox accipi posset.

§. XXXVI.

Collatio cum Pirrho.

Itaque cum S. Maximus cum Pirrho in A-
 frica versaretur, Gregorio Patricio il-
 lius Provinciæ Prætore eos ad colloquium
 invitante, celebris illa Disputatio ipso,
 quibusdam Episcopis, & aliis viris spe-
 ctatissimis præsentibus, mense Julio, In-
 dictione tertia, id est, anno 645. habita
 est.

Sæculum VII
 A. C. 645.

Epist. ad Jo.
pr. to. 2. p. 68.

Ad Hegum.
Sicil. to. 2.
p. 68.

ibid. p. 343.

ibid. p. 159.

Sæculum VII est. Pirrhus loquendi initium fecit in A. C. 645. hunc modum: Quid mali unquam tibi fecimus, Domine Abbas Maxime! ego & Antecessor meus, quod famam nostram ubique studiose perdas, & Hæresis suspectos reddas? me spernis, quo nemo hominum magis honorem tibi & reverentiam habuit, etiam priusquam vultum tuum vidissem? S. Maximus respondit: Quoniam coram Deo hic loquimur, tuis ipsius verbis utar, fateor, a nemine magis quam a te honorem mihi & reverentiam fuisse habitam. Nunc vero cum videam, te Fidem Christianam rejecisse, horrendum peccatum mihi visum est, amicitiam tuam Veritati præponere. In quo autem, inquit Pirrhus, fidem Christianam rejecimus? In eo, dixit S. Maximus, quod Divinitatis Jesu Christi & Humanitatis ejus unam Voluntatem esse creditis, nec id satis vobis est, sed etiam novæ opinionis expositionem non sine totius Ecclesiæ scandalo in publicum edidistis. Hic ipsi de Ecclési Heraclii sermo est. Reposuit Pirrhus: Tu vero putas, credendo unam Voluntatem, aliquem Articulum Fidei violari? S. Maximus: Profecto violatur; nam quid magis impium sit, quam affirmare: Unus & idem una & eadem Voluntate ante Incarnationem omnia fecit ex nihilo, omnia conservat & gubernat, at post Incarnationem

nem voluit bibere & manducare, ab uno loco ad alium ambulare, & cetera omnia facere, quæ veram esse ejus Incarnationem demonstrabant. Sæculum VII
A. C. 645.

Tum Pirrhus quæsit: *Fuitne JESUS Christus una vel duæ Personæ.* S. Maximus respondit: *Absque ulla dubitatione est una Persona.* Subjunxit Pirrhus: *Ergo si JESUS Christus unus est, etiam more unius Personæ volebat; unde sequitur, eum unicam habuisse voluntatem.* S. Maximus: *Qui affert propositionem, ejusdem multiplicem sensum non distinguens, Quæstionem non explicat, sed implicat, quod virum doctum facere non decet.* Edic igitur! *JESUS Christus, qui unus est, estne Deus solum, vel Homo solum, vel simul Deus & homo?* Pirrhus: *certissime Deus & Homo est.* S. Maximus: *Cum ergo Natura Deus & Homo esset, quæro, an tanquam Deus & tanquam Homo voluerit, vel solum tanquam Christus? si volebat tanquam Deus & tanquam Homo, manifestum est, quod duobus modis & non unico modo voluerit, quamvis unus esset. Nam si JESUS Christus nihil aliud est, quam illæ Naturæ, ex quibus componitur, evidenter sequitur, quod modo suis Naturis conveniente voluerit, & operatus fuerit, cum neutra sine Voluntate aut sine Operatione esset.* Nunc autem si **JESUS**
Chri-

Sæculum VII *Christus volebat & operabatur modo suis*
A. C. 645. *Naturis congruo, quia Naturæ duæ sunt,*
simpliciter necessarium est, ut etiam duas
Voluntates Naturales, & duas itidem
Naturales Operationes habeat. Sicut e-
nim Naturarum pluralitas, si bene capia-
tur, Christum non dividit, ita etiam plu-
res voluntates & Operationes, quæ ejus
Naturis simpliciter competunt, non sunt
causa Divisionis, sed tantum demonstrant,
quod, licet unitæ, perfectæ tamen rema-
neant.

p. 160.

Pirrhus dixit: *Impossibile est, ut non*
sint tot Personæ volentes, quot sunt Vo-
luntates. S. Maximus: Absurdum hoc
Dictum libris vestris inseruistis. At ve-
ro, si quis concedat, tot esse Personas vo-
lentes, quot sunt voluntates, per conver-
sionem tot erunt voluntates, quot Perso-
næ; & proinde, sicut tu vis, in Deo uni-
ca Persona erit, quod dixit Sabellius, cum
in Deo unica sit Voluntas, aut econtra
cum tres dentur Personæ, tres quoque e-
runt Voluntates, & ex consequenti tres
Naturæ, quod dixit Arius, cum secun-
dum Patrum principia distinctio Volun-
tatum etiam distinctionem Naturarum in-
ferat. Pirrhus adjecit: Impossibile est,
ut duæ Voluntates in eadem Persona jun-
gantur sine contrarietate. S. Maximus
 Collatio cum *respondit: Ergo saltem cum contrarie-*
 Monotheletis. *tate jungi possunt, & jam in numero Vo-*
lunta-

luntatum consentimus. Restat, ut inve-
 stigemus, quænam hujus certaminis causa
 sit. Quid dicis? estne Voluntas, vel pec-
 catum? sed alium voluntatis naturalis
 auctorem non novimus, nisi Deum, ergo,
 ut tu vis, Deus hujus certaminis Auctor
 erit. Si dicis, contrarietatis originem
 in peccato esse; *Jesus Christus peccatum*
 non fecit, ergo in suis Voluntatibus Na-
 turalibus pugnam non sensit, quia sublata
 causa tollitur effectus.

Pirrhus dixit: Cum Voluntas naturæ
 inbæreat, & celeberrimi ex Patribus di-
 xerint, Sanctorum Voluntatem non esse
 aliam, quam Dei, sequetur, eorum quoque
 Naturam non esse distinctam. Dixi jam,
 reposuit S. Maximus: Veritatem quæ-
 renti distinguendas esse Verborum signifi-
 cationes, ne æquivoce loquatur. Et ego
 quæro ex te: Quando Patres dixerunt,
 Sanctis eandem esse ac Deo Voluntatem,
 an intendebant loqui de Voluntate Natu-
 rali & Omnipotenti Dei, vel de Objecto
 suæ Voluntatis? Maxima est enim ista-
 rum rerum diversitas, quia una intra, &
 altera extra volentem existit. Si de ejus
 Voluntate Naturali locuti sunt, Sanctos
 ejusdem cum Deo Naturæ, & Creatores
 fecerunt, & propriis suis Verbis contra-
 ria protulerunt, cum dixerint, Res di-
 versæ Naturæ communem Voluntatem
 habere non posse. Si autem de Objecto

Sæculum VII
 A. C. 645.

1. Petr. c. 2.
 v. 22.

Sæculum VII *Voluntatis locuti sunt, metaphorice vo-*
A. C. 645. *luntatem appellarunt, sicut non nunquam*
nomen causæ tribuitur effectui.

§. XXXVII.

An dici possit una Voluntas com-
posita.

p. 164.

Postquam Pirrhus iterum aliqua obje-
 cisset, concessit, Jesum Christum ha-
 bere duas Voluntates naturales; tum ad-
 didit: *Sicut dicimus dari Compositum ex*
duabus Naturis, ita etiam dici potest, da-
ri Compositum ex duabus Voluntatibus
naturalibus, ut illi, qui duas Voluntates
affirmant ob distinctionem Naturarum,
& illi, qui affirmant unam voluntatem ob
perfectam unionem non amplius in nu-
dis verbis dissideant; nam quemadmodum
S. Gregorius Theologus dicit: Veritas
non in verbis, sed in rebus consistit.
S. Maximus respondit: Ecce! quantum
fallamini! quia nescitis, Composita fieri
ex partibus per se subsistentibus, non ve-
ro in alio subjecto; quæ opinio communi
consensu non solum a Philosophis Ethnicis
sed etiam a Doctoribus Ecclesiasticis re-
cipitur. Præterea admissio composito ex
Voluntatibus, etiam Compositum ex om-
nibus proprietatibus naturalibus admit-
tere compelleris, si ex doctrina conse-
quente loqui volueris, id est, compositum
 ex

ex Creato & Increato, ex Finito, & In-
 finito, ex Mortali & Immortali, & tan-
 dem in propositiones absurdissimas dela-
 beris. Quomodo autem voluntas dici
 possit illud, quod ex duabus voluntatibus
 compositum est? non enim idem nomen
 composito ac partibus suis convenire pot-
 est. Vel eodem modo Natura dicitur,
 quod ex Naturis compositum est, sicut
 locuti sunt Hæretici veteres. Denique
 Jesum Christum a Voluntate Patris sui
 separas, dum affirmando Voluntatem
 compositam, etiam Naturam compositam
 & singularem, id est, a Natura Patris di-
 stinctam, confiteris.

Ad hæc Pirrhus: Quid ais? an for-
 te operationes carnis non dependebant a
 Verbo, cui unita erat? S. Maximus re-
 spondit: Jesum Christum dividis, hæc
 affirmans; nam ita etiam regebat Moy-
 sen, & Davidem, & omnes illos, qui O-
 perationem Divinam receperunt, proprie-
 tatibus humanis & carnalibus renun-
 ciantes. Nos vero, Doctrinam Patrum
 sequentes, dicimus, quod Deus, postquam
 hominem assumpsit, non solum per suam
 Divinitatem sed etiam per suam Huma-
 nitatem voluerit, quidquid volebat, quod
 utrique Naturæ erat conveniens. Nam
 quia Creatura naturaliter suam ipsius
 conservationem intendit, Verbum assum-
 pta Humanitate etiam illam conservandi

Sæculum VII
 A. C. 645.

p. 165.

S. Maximi
 Disputatio.

G 2

poten-

Sæculum VII A. C. 645. *potentiam assumpsit, idque suis Operatio-
nibus manifestavit, modo appetitu natu-
rali & innoxio, unde Infideles credebant,
non esse Deum, modo cujusdam mali a-
versatione, quod in tempore Passionis ejus
contigit. Ergo sapientissime agit Eccle-
sia, quod in Christo cum Natura Humana
Proprietates ab ea inseparabiles con-
fiteatur.*

Pirrhus dixit: *Si timor in nobis natu-
ralis est, & vituperabilis, ergo, sicut
tu vis, aliquid quod vituperabile est, a
Natura accepimus, nempe peccatum. I-
terum voce æquivoca falleris, dixit S. Ma-
ximus, datur enim timor nobis a Natu-
ra insitus, & alius, qui aliunde est. Ti-
mor naturalis oritur ex amore conservan-
di nostram existentiam, alter est sana-
rationi contrarius. Dominus noster nun-
quam admisit istud genus timoris, qui ra-
tioni adversatur, sed timorem naturalem
libera voluntate assumpsit tanquam esse-
ctum amoris, quæ in Natura ad conser-
vandam propriam substantiam reperitur.
Quia in Christo appetitus naturales non
sicut in nobis Voluntatem antevertebant;
vere quidem esuriebat, & sitiebat, sed mo-
do excellentiore, nempe ideo, quia volebat.
Ita etiam vere timebat, non sicut nos ne-
cessitate, sed voluntate. Et generatim,
quæcunque in Jesu Christo erant natu-
ralia, quoad modum Divinæ Persona
con-*

congruum erant supernaturalia, ut ex rei ^{Sæculum VII}
 veritate Natura humana, & ex modo My- ^{A. C. 645.}
 sterium demonstraretur.

§. XXXVIII.

*An nec una nec duce Voluntates sint
 affirmandæ.*

Pirrhus dixit: Tandem mittamus argu-
 menta subtilia, quæ vulgus non ca-
 pit, & dicamus, Christum esse perfectum
 Deum & simul perfectum Hominem, de
 reliquis omnibus nullatenus solliciti. Si
 ita est, inquit S. Maximus, anathema di-
 cendum Conciliis & SS. Patribus, nos
 jubentibus confiteri, non solum Naturas,
 sed utriusque Naturæ proprietates, id est
 Jesum Christum esse visibilem & invi-
 sibilem, mortalem & immortalem, crea-
 tum & increatum. His docentibus item
 accepimus, duas in Christo esse Volunta-
 tes, easque diversas, unam Divinam,
 Humanam alteram. Satis nobis sit illud,
 dixit Pirrhus, quod Concilia docuerunt,
 & de una vel duabus Voluntatibus sile-
 mus. S. Maximus inter alia respondit:
 Concilia Apollinarem & Arium damna-
 runt propter unius Voluntatis vocem, qua
 uterque utebatur ad Hæresin suam stabi-
 liendam, Apollinaris, ut ostenderet, Car-
 nem esse Verbo Consubstantialem, Arius,
 ut probaret, Filium alterius ac Patrem

p. 167.

Sæculum VII esse Substantiæ. Quomodo ergo Orthodo-
A. C. 645. xi esse possumus, nisi contraria illis con-
fiteamur, quæ Hæretici dixerunt.

Porro ut ostenderet, JESUM Christum habere Voluntatem humanam, suæ Naturæ propriam, S. Maximus probat, quod differentia essentialis Animæ rationalis sit liberum arbitrium, quod sine Voluntate concipi non potest, unde sequitur, Verbum, cum Caro factum est Anima rationali prædita, necessario etiam assumpsisse facultatem volendi, sicut ceteri homines. Id Pirrhus negare non potuit, sed adjecit: *Byzantini* †, cum plures Voluntates naturales admittere non possent, dixerunt, quod Patres Voluntatem Humanam JESU Christo per appropriationem tribuerint. At postquam S. Maximus eum ad explicandam hanc appropriationem compulisset, etiam fateri coegit, quod eam in solo affectu posuerint, ea ratione qua amici tam res prosperas quam adversas amicorum suorum sibi appropriant, quamvis illæ ad se proprie non pertineant. Deinde Pirrho facili negotio demonstravit, Voluntatem homini esse naturalem, cum necesse non sit ut aliquid velle vel nolle discat, quia natura liber est, & ad Imaginem Dei creatus; unde infert sequentia: *Cum Voluntas Naturam hominis constituat, si JESUS Christus non alia ratione*

p. 168.

† nempe Monothelitæ.

Voluntas homini est essentialis.

p. 189.

tione quam simplici affectu illam assum-
psit, necessario sequitur, eum ceteras quo-
que Naturæ Humanæ proprietates non
alia ratione assumpsisse, & exinde, totum
Incarnationis Mysterium esse simulatio-
nem. Porro Sergii Sententia illos da-
mnat, qui duas Voluntas quacunque de-
mum ratione admittunt; atqui vos ipsi
per hanc appropriationem duas Volunta-
tes aliqua ratione admittitis. Præterea
affirmant, illos, qui duas Voluntas
ponunt, etiam ponere duas Personas, at-
qui vos etiam per hanc confictam appro-
piationem duas Voluntas ponitis, ergo
duas Personas admittitis.

Pirrhus deinde dixit: Byzantini non
mala fide ita locuti sunt, sed ut unio-
nem perfectam demonstrarent. S. Maxi-
mus respondit: Ergo Severianis quoque
licebit dicere, se non mala fide unicam
Naturam affirmare, sed ut probent unio-
nem perfectam, & vos armis vestris op-
pugnabunt. Post aliquos deinde Ser-
mones Pirrhum pressit hoc argumento:
Dum dicunt, unicam esse Voluntatem,
fateri coguntur, eam esse vel Divinam,
vel Angelicam, vel Humanam; unde se-
quitur, quod agnoscant Jesum Christum
esse vel Deum tantum, vel Naturæ An-
gelicæ, vel purum Hominem. Ut hac
quæstione se expediret, dixit Pirrhus:
Non dicunt, Voluntatem esse Naturalem,

Sæculum VII *sed tantum Naturam esse Voluntatis ca-*
 A.C. 645. *pacem. S. Maximus: Nihil eis profunt*
 p. 174. *hæ trica. Sic enim Voluntas erit aliquis*
habitus, qui acquiri potest; hunc igitur
JESUS Christus discendo & proficiendo ac-
quisivit, & illi errore Nestorii impli-
cantur. Tum ut probaret, Voluntatem
esse Naturæ fundamentum, addidit:
Vellem ex illis sciscitari, an Pater æter-
nus actus Voluntatis exerceat qua Pater
est, vel qua Deus est? si qua Pater, alio
fit ejus Voluntas ac filii sui necesse est, si
qua Deus, ergo Voluntas Naturam con-
stituit.

Postquam iterum Pirrhus aliqua ex
 SS. Patribus objecisset, eaque S. Maxi-
 mus resolvisset, dixit Pirrhus: *Num hæc*
Doctrina ex Veteri & Novo Testamento
probari potest? Sine dubio potest, retulit
S. Maximus, nam Patres non ex se ipsis
locuti sunt, sed per Spiritus Sancti gra-
tiam, qua erant repleti. Tum ex Evan-
gelio Textus sequentes attulit: In cra-
 Joan. 1. 43. *stinum JESUS voluit ire in Galilæam.*
 Joan. 17. 24. *Volo, ut ubi sum ego, & illi sint mecum.*
 Matt. 27. 34. *Dixit: Sitio. Dederunt ei vinum bi-*
bere cum felle mistum, & cum gustasset,
 Joan. 7. 1. *noluit bibere. Ambulabat JESUS in Ga-*
lilæam, non enim volebat in Judeam am-
bulare. Ex quibus Voluntas humana
probatur, cum ea, quæ JESUS Christus
in his circumstantiis volebat, qualia sunt,
 bibere,

bibere, ambulare, in uno potius quam in Sæculo VII
 altero loco existere, soli Naturæ huma- A. C. 645.
 næ convenient. Illum deinde S. Pauli
 Textum attulit: *Factus obediens usque* p. 179.
ad mortem. Atqui obedientia est actus *Philip. 2. 8.*
 Voluntatis. Et Verba Davidis: quæ a
 S. Paulo ad JESUM Christum transferun-
 tur, *in capite Libri scriptum est de me ut* *Hebr. 10. 7.*
faciam, Deus! Voluntatem tuam. Ecce
venio! Tum ad demonstrandam Volun-
 tatem Divinam: *Jerusalem! quoties vo-* *Matt. 23. 37.*
lui congregare filios tuos, quemadmodum
gallina congregat pullos suos? Sicut enim *Luc 13. 34.*
Pater suscitavit mortuos, sic & Filius, quos
vult vivificat. Et notat S. Maximus
 vocem: *Sic & Filius,* unde eadem Na- *Joan. 5. 21.*
 tura & eadem Voluntas Patris & Filii
 indicatur.

§. XXXIX.

*Mennas. Honorius. Et Sophronius
vindicantur.*

Falsus est Pirrhus, ex his in JESU Chri-
 sto Voluntates esse Naturales sole
 clarius probari, & adjecit: *Quomodo er-*
go Vigilius Papa recipere potuit Libellum
sibi a Menna Episcopo Constantinopolitano
oblatum, in quo una Voluntas assereba-
tur, idque in Aula Imperatoris secreta,
Senatu præsentate? S. Maximus respondit:
Me vero in admirationem rapit, quod vos,
Patriarchali Dignitate insignes, falsa

p. 181.

G 5

pro-

Sæculum VII *proferre audeatis. Antecessor tuus, ad*
A.C. 645. *Honorium scribens, dixit, hunc Libellum*
fuisse Imperatori inscriptum, non autem
oblatum aut in lucem editum; tu vero
in Epistola tua ad Joannem Papam dixi-
sti, fuisse oblatum, promulgatum, & a
Quæstore Constantino recitatum. Cui
ergo fidem habebimus, an tibi vel Ante-
cessori tuo? quia impossibile est, utrum-
que vera scripsisse. Dixit Pirrhus: An
Antecessor meus istud scripsit? S. Maxi-
mus: Scripsit.

Tum Pirrhus: *Transeant ista de Vi-*
gilio. Quid autem pro Honorio allatu-
ruses, qui ad Antecessorem meum scribens
unam in Jesu Christo Voluntatem cla-
ris verbis docuit? S. Maximus respon-
dit: Cui meliori jure fides adbibenda est
circa sensum hujus Epistolæ, vel illi, qui
eam Honorii nomine composuit, illi, in-
quam, qui hodieque superstes est, & sanæ
Doctrinæ luce totum Occidentem implet,
vel illis, qui Constantinopoli, quæcunque
libent, dicunt? Pirrhus dixit: Illi potius
credendum, qui Epistolam concinnavit.

Honorius de- *S. Maximus: Atqui ille ipse, data ad*
 fenditur. *Constantinum Imperatorem felicis memo-*
riæ Epistola nomine Joannis Papæ, ista
 Sup. n. 25. *explicat in hunc modum: Diximus, unam*
esse Jesu Christi voluntatem, non tamen
tam Divinitatis quam Humanitatis; cum
enim Sergius scripsisset, quosdam in Jesu
Christo

Cbristo duas Voluntas contrarias ad-
 mittere, respondimus, *JEsu Cbristum* Sæculum VII
A.C. 645.
 non habuisse duas Voluntas contrarias
 Spiritus & Carnis, quales nos post pec-
 catum habemus, sed unam Voluntatem,
 tanquam infallibilem Humanitatis ejus
 notam. Idque exinde liquet, quod loqua-
 tur de membris & carne, quæ Divinitati
 non congruunt. Tunc ut objectioni oc-
 currat, dicit: Si quis quærat, quare de
 Humanitate *JEsu Cbristi* loquentes nul-
 lam de Divinitate mentionem fecerimus;
 respondebimus primo, nos ad illud solum-
 modo respondisse, de quo interrogabamur.
 Deinde nos secutos fuisse morem Scriptu-
 ra, quæ modo de Divinitate, modo de
 Humanitate ipsius loquitur. Ita S. Ma-
 ximus Honorium Papam defendit. Hu-
 jus Pontificis & Joannis IV. Scriba, de
 quo hic S. Maximus mentionem facit,
 erat aliquis Abbas, cui nomen Joan-
 nes.

Pirrus hac responsione contentus
 esse videbatur dicens: *Antecessor meus*
simpliciter hæc accepit nimium vocibus
inhærens. S. Maximus respondit: *Dico*
tibi in veritate; nihil magis in Anteces-
sore tuo avversabar, quam animi incon-
stantiam. Jam enim ipsi probabatur, ut
 unica illa Voluntas in Cbristo Divina di-
 ceretur, & inde sequebatur, quod Ver-
 bum Incarnatum solummodo Deus sit.
Jam

Sæculum VII *Jam dicebat, esse Voluntatem consultato-*
A. C. 645. *riam, & sic faciebat Christum purum*
hominem, modo nostro deliberantem, at-
que in nulla re a me teque diversum.
Alio tempore dicebat, illam Christi Vo-
luntatem esse Hypostaticam, & ista ra-
tione pro distinctione Hypostasis distinctas
Voluntates Personis Consubstantialibus
tribuebat. Jam placebat, ut illa Volun-
tas diceretur potestativa, & sic unio-
nem habitualem introducebat, nam tunc
Potentia, Auctoritas, Libertas a libe-
ra electione & non a Natura proficif-
cerentur. Rursus accedens, ad opinio-
nem illorum, qui dicebant, Christi Volun-
tatem non solum esse liberam, sed etiam
arbitrariam, Jesum Christum deprime-
bat ad conditionem puri hominis, quin e-
tiam hominis mutabilis & peccatoris,
quia liberum arbitrium facit, ut purus
homo de contrariis judicet, in ignota in-
quirat, & de incertis deliberet. Rur-
 p. 183. *sus hæc Voluntas æconomica dicenda ipsi*
videbatur; quo admissò sequebatur, Ver-
bum ante æconomiam, id est, Incarna-
tionem, non habuisse Voluntatem. Ut
alia, quæ fastidium pariebant, silentio
premam.

His dictis, Pirrhus hujus schismatis
 culpam in S. Sophronium Jerosolymita-
 num rejicere moliebatur, qui importu-
 ne Quæstionem de duabus Operationi-
 bus

bus movisset. Ad istud S. Maximus re-
 spondit: *Nescio profecto, qua ratione*
excusare possis, quod tam acerbe hanc
culpam in innocentem regeras. Edic
enim, obsecro per Sacrosanctam verita-
tem! quando Sergius ad Theodorum Pha-
ranensem scripsit, eique confictas litte-
ras Mennæ, ministerio Sergii Macaronæ
Episcopi Arsinoensis misit, quando ex-
quisivit, quid de Doctrina unius Opera-
tionis & unius Voluntatis in illo libello
contenta sentiret, & recepit responsum,
quod eandem Doctrinam approbabat, ubi
tunc erat Sophronius? Rursus, quando
Theodosiopoli scripsit ad Paulum Mono-
culum Severianum, mittens ei litteras
Mennæ, & Theodori Pharanensis appro-
bationem? aut quando scripsit ad Geor-
gium Arsanem Paulinistam petens, ut
sibi mitteret Textus ad unicum Opera-
tionem demonstrandam aptos, & adjici-
ens, quod bis ad reconciliandam iis Ec-
clesiam usus esset? vel quando scripsit
Cyro in Phaside, qui se super Quæstione
de una vel duabus Operationibus consu-
luerat, misitque Epistolam Mennæ? imo
quando Sergius errorem suum in lucem
spargere, & majorem Ecclesiæ partem
pervertere cepit, Beatus Sophronius er-
rantem monuit ea demissione & mode-
stia, quæ Monachum decet; nam pedibus
ejus advolutus per Jesu Christi pa-
tientis

Sæculum VII
A. C. 645.Sup. Lib.
XXXVII.
S. 40.

p. 184.

Sæculum VII *tientis vulnera obtestatus est, ne Hæreticorum Sermones, maxima cura a Patribus suppressos, in Ecclesiam reveberet. Edic jam! an Sopbronius Auctor scandali fuit?*

§. XL.

Argumenta pro duabus Operationibus.

Hic fassus est Pirrhus, Quæstione de Voluntatibus jam satis elucubrata, superfluum fore Quæstionem de Operationibus examini subicere. Sed S. Maximus monuit, charitatem postulare, ut examinarentur aliqui Textus, qui rudibus & simplicibus offensionem esse possent. Tum ab ipsius Pirrhi scriptis exorsus ostendit, ipsum non debuisse docere, Jesum Christum, si consideretur ut aliquod Totum, unicam habere Operationem.

p. 187. Atque ut hanc Veritatem clarissime explicaret, adhibuit similitudinem cultri candentis, qui simul secatur, & urit, atque ita in eodem subjecto duæ Operationes distinctæ, licet inseparabiles, inveniuntur.

p. 189. Deinde Textum S. Cyrilli exposuit, ubi dicit, Jesum Christum in duabus Naturis unicam Operationem exhibuisse; quippe ostendit, S. Cyrillum tantum loqui de Operationibus Divinis, quales erant Miracula edita, in quibus Natura Humana concurrebat, quia Miracula

racula patrans loquebatur, ægrotos tan-
gebat, aut aliquam partem corporis
movebat. Tandem S. Maximus ad ce-
leberrimum S. Dionysii Textum de Ope-
ratione nova & Theandrica explican-
dum progreditur. Auctoritatem hujus
Scriptoris non negat, imo tantum aber-
rat, ut dubitaret, ut etiam Commenta-
rium in omnes ejus Libros concinnave-
rit. Monstrat vero, quod vox *nova* ni-
hil aliud significet, quam modum, quo
Jesús Christus operabatur, insolitum, &
supra Naturæ vires esse, & quod vox
Theandricus, cum duas Naturas com-
plectatur, etiam duas Operationes in
Jesu Christo unitas comprehendat; *A-*
lias enim, inquit: *si hæc Operatio esset*
unica, Jesús Christus, tanquam Deus,
habebit Operationem diversam ab Ope-
ratione Patris sui, quæ Theandrica non
est, & quod consequitur, alterius Natu-
ræ erit.

Tandem Pirrhus victas manus dans,
locutus est in hunc modum: *Liquet o-*
mnino, absurdum esse, unicam in Jesu
Christo Operationem affirmare, sed rogo,
ut mihi & Antecessoribus meis venia
concedatur. S. Maximus dixit: Possunt
errores damnari, & Personæ silentio præ-
teriri. Sic vero, inquit Pirrhus, Ser-
gius & Concilium meum damnabuntur.
S. Maximus: *Miror, quod Concilium*
voces,

Sæculum VII
A. C. 645.

p. 191.

p. 194.

Sup. n. 22.

Sæculum VII voces, conventum contra omnes Canones
 A. C. 645. celebratum. Nam Epistola Circularis
 sine consensu Patriarcharum scripta est,
 nec dies appositus nec locus, nemo in
 hoc Cætu Promotoris, nemo Accusatoris
 partes gessit. Episcopi, qui adevant,
 suorum Metropolitanarum Mandata non ha-
 bebant, nec Metropolitanæ Patriarcharum
 suorum, qui nec Epistolas, nec Legatos
 miserant. Hic videmus, necessaria ad
 Concilium legitime celebrandum requi-
 sita. Pirrus dixit: Si aliud non super-
 sit remedium, paratus sum tibi hac in
 causa plene satisfacere; nihil enim est,
 quod Salutis meæ negotio præponam. U-
 nicam a te peto gratiam, ut liceat mihi
 ire & SS. Apostolos adorare; tum etiam
 sanctissimi Papæ vultum videam, & Li-
 bellum Retractationis meæ tradam. S. Ma-
 ximus & Gregorius Patricius, quod pe-
 tebat, concesserunt, & istud Colloquium
 felicem exitum sortitum est.

Anast. in
 Theod.
 Theoph. an.
 20. Hor. p.
 275.

Pirrus promissis stetit, atque ex A-
 frica Romam delatus, postquam in Eccle-
 siis Apostolorum orasset, Theodoro Papæ,
 Clericis populoque præsentibus, Libel-
 lum tradidit, sua manu signatum in quo
 omnia, quæ ipse & Antecessores ejus
 contra Fidem scripserant, vel fecerant,
 damnabat. Papa accepto Libello vo-
 luit, ut dona populo largiretur, jussitque
 eidem Sedem prope Altare parari tan-
 quam

quam Patriarchæ Constantinopolitano, Sæculum VII
 quia non fuerat legitime depositus. O. A. C. 646.
 mnia quoque ad eum sustentandum ne- Act. Mart.
 cessaria ex ærario Ecclesiæ Romanæ sup- to. 6. Conc.
 peditavit. p. 72.

§. XLI.

Concilia in Africa.

Pirri Retractatio quibusdam Conciliis
 celebrandis in Africa anno 646. Indi-
 ctione quarta occasionem præbuit. Tres
 Primates, Columbus Numidiæ, Stepha-
 nus Byzacenæ, & Reparatus Mauritaniam
 communem Epistolam Synodicam ad
 Theodorum Papam nomine omnium E-
 piscoporum illarum Regionum dederunt,
 in qua, postquam summam Sacræ Sedis
 Auctoritatem (*) professi sunt, querun-
 tur, Constantinopoli novam Doctrinam
 prodiisse; nempe Ectesin vulgatam. Tum
 subjungunt: *Credebamus, hunc errorem*
a te fuisse abolitum, sed cognovimus, eum
a multis pertinaciter defendi, dum Fra-
tris

(*) Ipsa verba hujus Epistolæ sunt: *Anti-*
quis Regulis sancitum est, ut quidquid, quam-
vis in remotis vel in longinquis positis agere-
tur Provinciis, non prius tractandum vel ac-
ciendum sit, nisi ad notitiam Almx Sedis
Vestræ fuisset deductum. Quid ad hoc Testi-
monium iterum Protestantes?

Seculum VII tris Nostri Pirrbi Libellum tibi oblatum
A. C. 646. legimus. Quare litteris ad Paulum, bo-
 die in Sede Constantinopolitana colloca-
 tum, datis instantissime rogavimus, ut
 novum errorem rejiceret, & quia non
 nulli malæ fidei homines nostram Provin-
 ciam Africæ Constantinopoli suspectam
 reddere conati sunt, mittimus tibi Epi-
 stolam nostram ad Paulum datam, rogan-
 tes, ut eam per Legatorum tuorum ma-
 nus deferri jubeas, atque sic videamus, an
 ad Fidem Orthodoxam rediturus sit. Si
 dissimulet, uteris consulto remedio, &
 contumacem ab Ecclesiæ corpore rescin-
 des. Ceterum excusare cogimur, quod
 congregatis in singulis Provinciis Conci-
 liis, cum Legationem Episcoporum ad te
 adornaturi essemus, ob improvisam rerum
 vicissitudinem, id facere non potueri-
 mus; sed hanc Epistolam universalem
 mittimus, & rogamus, ut boni consulas,
 quod urgente necessitate facimus. Vi-
 cissitudo, cujus Episcopi Africæ men-
 tionem faciunt, verisimiliter non est alia,
 quam motus excitati a Gregorio Patri-
 cio illi Provinciæ Præfecto, qui eodem
 anno 646. Constantis Imperatoris quinto
 perduellis defecit.

Theoph. p.
 l. 285.

to. 6. Conc.
 p. 133.

Non habemus Epistolam istorum Con-
 ciliarum ad Paulum Constantinopoli-
 tanum datam, sed illa superest, quam
 Synodus Byzacena ad Imperatorem de-
 dit,

dit, rogavitque, ut novi erroris scanda-
lum tolleret, & Paulum Constantinopo-
litanum ad amplectendum totius Eccle-
siæ Fidem compelleret. Huic Epistolæ
Stephanus Primas & Episcopi quadra-
ginta duo subscripserunt.

Sæculum VII
A. C. 646.

Episcopi quoque Provinciæ Procon-
sularis, in qua Carthago sita erat, data
ad Paulum Constantinopolitanum Epi-
stola, Ectesin damnarunt, & Fidem de
Trinitate & Incarnatione in compendio
professi sunt, quam Professionem clau-
serunt in hunc modum: *Confitemur in
Jesu Christo Naturam Humanam, Vo-
luntatem, & Operationem plenissimam,
id est, dari in eo duas Naturas, &
duas Voluntates Naturales, sicut Ecclesia
Catholica docet, & semper docuit.* His
ad probandam istam Doctrinam subjun-
gunt multos Textus Patrum, nempe S.
Ambrosii & S. Augustini. Huic Episto-
læ subscripserunt Episcopi triginta & o-
cto, quos inter Nomen Episcopi Cartha-
ginensis non visitur; unde vel obitu vel
Depositione Fortunii, qui Factionem Mo-
nothelitarum sequebatur, Sedes vacasse
creditur. Id saltem exploratum est,
Fortunium tempore, quo Paulus sede-
bat, Constantinopolim ivisse, & Missam
in Magna Ecclesia, tanquam in illius Com-
munionem existentem celebrasse. Illud
quoque constat, decimo septimo Cal.

t. 6. p. 137.

Conc. 6. art.
14. p. 984.
to. 7.

H 2

Aug.

Sæculum VII Aug. Indictione quarta, id est, eodem
A. C. 646. anno, decimo sexto Julii, Victorem Ar-
to. 6. p. 152. chiepiscopum Carthaginensem fuisse or-
 dinatum, & sine mora de Ordinatione
 sua Theodorum Papam certiozem reddi-
 disse, data Epistola Synodica, quam E-
 piscopo Melloso Gissipensi, Diacono Re-
 dempto, & Crescituero Notario feren-
 dam commisit. Rogabat Papam, ut eos,
 antequam turbida hyems ingrueret, do-
 mum remitteret. In illa Epistola Victor
 se, sicut ceteros Episcopos Africæ, Mo-
 nothelitarum Hæresin rejicere testatur,
 rogatque Pontificem, ut his malis me-
 deatur, promittens, nunquam se ab ejus
 partibus discessurum. Tum subjungit:
*Eadem ad Fratrem nostrum Paulum Con-
 stantinopolitanum scribere potuissimus,
 sed nolimus, scientes, quod improbi ho-
 mines Provinciam nostram Africæ ca-
 lumniati fuerint.* Haud dubie de Re-
 bellione Gregorii Patricii ipsi sermo est.
 His addit: *Rogamus, ut per tuos Lega-
 tos ad Paulum mittas, quæ ipsi Provin-
 ciæ nostræ Episcopi scripserunt.* Inde
 dispicimus, hanc Victoris Epistolam sta-
 tim post præcedentem fuisse scriptam.

§. XLII.

Musulmanni in Africa.

Musulmanni, cum Gregorius Patricius
 ab Imperatoribus defecisset, capta-
 ta

ta occasione anno sequente 647. Hegi-
 ræ vigesimo septimo, Africam invase-
 runt. Tunc Califam habebant Oth-
 manum, Omaro sub finem anni 23. He-
 giræ, Jesu Christi 644. e vivis sublato;
 quippe interfectus est a quodam Perfa
 tempore publicæ orationis, postquam an-
 nis decem & duobus mensibus regnas-
 set. Suffectus est ei Othmanus, Affani
 filius, ex eodem Mahometis stemmate
 oriundus, septuagenarius, jejunio deditis-
 simus, Alcorani studiosissimus, sed ava-
 rus, & propinquorum amore plus æquo
 captus.

Is Ægypti Præfecturam Amrulpho
 ereptam dedit Abdallæ, Saadi filio, fra-
 tri suo uterino, qui cum licentiam in A-
 fricam movendi petiisset, eandem, &
 validum copiarum auxilium, quod Oth-
 manus ex urbe Medina misit, obtinuit.
 His suffultus Abdalla, & ultra Tripolim
 in Africam Proconsularem progressus,
 Gregorio Patricio condiciones posuit, ut
 vel Musulmannus fieret, vel tributum
 penderet. Sæpius acie decertatum, tan-
 demque Gregorius victus, occisusque.
 Musulmanni imperatis toti Africæ tri-
 butis ingentem pecuniæ vim retulerunt.
 Othmanus Medinæ agens accepto hu-
 jus rei nuncio, illum, qui attulerat, in
 Moscheam deducit, & suggestum con-
 scendere jubet. Tum peractis precibus,
 H 3 faustissi-

Sæculum VII
 A. C. 647.

Abulfar.

*Elmacin. l. I.
 c. 3. p. 25. c. 4.
 p. 31.*

Sæculum VII A. C. 647. faustissimæ expeditionis, mensibus quindecim confectæ, rationem populo reddidit. Interim Moavia Abusophiani filius, copiis in Syria præfectus, aliquibus Romanorum Civitatibus ad deditiorem compulsi, anno 648. Cyprum Insulam oppugnare aggressus est.

§. XLIII.

Concilium Toletanum septimum.

In Hispania Concilium Nationale Regis Chindasuindi anno quinto, Æra 684. seu anno 646. celebratum, inter Concilia Toletana septimum, in quo Episcopi viginti octo, & Legati absentium undecim sederunt. Metropolitanæ quatuor, Orontius Emeritanus, Antonius Hispanensis, Eugenius Toletanus, & Protasius Tarraconensis interfuere, & sex Canones conditi. Primus, sicut etiam Præfatio, dirigitur in Clericos, qui cum conjuratis societatem ineunt; nempe Regum illius temporis in Hispania solum vacillabat. Ejusmodi rebelles tam Episcopi, quam minores Clerici, tota vita reliqua excommunicati declarantur, atque id solum conceditur, ut eis ante mortem Communio detur, si in Pœnitentia perseveraverint. Rogatur ipse Rex, ne hujus Decreti vim infringat.

Si celebrans ægrotare incipiat, cum Sacra Mysteria consecrat, alius Episcopus pro-

prosequatur, & defectum suppleat; ne-
 mo tamen, nisi jejunus sit, Missam cele-
 bret, & si inchoaverit, nunquam dimit-
 tat. Hujusmodi casus illa ætate fre-
 quentiores erant, tum ob dies jejunii &
 Liturgiæ prolixitatem, tum ob multo-
 rum Episcoporum senectutem. Inde
 consuetudo ortum traxit, ut Presbyteri
 assisterent. Si quis Episcopus, admoni-
 tus, ad celebrandas exequias defuncti
 Fratris sui venire cunctatus fuerit, uno
 anno Communionem privetur, & Clerici,
 qui eum de obitu Episcopi certiores
 facere distulerint, uno anno ad agendam
 pœnitentiam in Monasterium includan-
 tur. Quia Clerici ex Gallæcia quere-
 lam moverant, de immodicis Episcopo-
 rum exactionibus, his prohibetur, ne
 quidquam ultra duos solidos a singulis
 Ecclesiis accipiant; a Monasteriis autem
 omnino nihil exigant. Episcopi cum
 suam Diœcesin visitant, plures equos,
 quam quinquaginta in comitatu non ha-
 beant, & ultra unum diem in una Ec-
 clesia non morentur. In aliis exemplis
 loco numeri quinquaginta legitur quin-
 que, quod Episcoporum modestiæ magis
 convenire videtur. Eremicolæ vaga-
 bundi, aut Solitarii valde rudes non to-
 lerentur, sed in vicina Monasteria inclu-
 dantur, & in posterum nulli liceat soli
 vivere, nisi prius in Monasterio vitæ

Sæculum VII
 A.C. 647.

Can. 2.

c. 3.

c. 4.

c. 5.

H 4

Asceti-

Sæculum VII Asceticæ rudimenta posuerit. Ut Re-
 A.C. 647. gibus competens reverentia exhibeatur,
 c. 6. & Metropolita habeat solatium, Episco-
 pi ab urbe Toletana non longe remoti
 singulis annis per unum mensem ibi mo-
 rabuntur, si rogati fuerint, ut veniant.
 Hæc sunt Concilii septimi Toletani De-
 creta.

§. XLIV.

*Epistola Pauli Constantinopolitani ad
Papam.*

Cum Paulum Patriarcham Constanti-
 nopolitanum tum Epistolæ Episco-
 porum Africæ, tum Serici & Martini
 Theodori Papæ Legatorum exhortatio-
 nes admodum premerent, nam vehe-
 mentissime instabant, ut explicaret, in
 quo sensu diceret, in Jesu Christo uni-
 cam esse voluntatem, tandem data ad
 Papam Epistola dogmatica, in exordio
 jactabat se Charitatem semper conser-
 vare, atque injurias illatas & inimico-
 rum calumnias patienti animo tolerare;
 ita de Catholicorum hortatu, quem bo-
 ni consulere debuisset, loqui audet, &
 eodem prætextu ad excusandum silen-
 tium suum utitur. Deinde luculentius
 mentem suam aperit, nomine omnium
 Ecclesiarum sibi subjectarum Fidem suam
 de Incarnatione profitetur, & in fine
 addit: *Itaque credimus, in Jesu Christo*
unicam

Conc. Later.
Secr. 4. p.
 222.

p. 226.

unicam esse *Voluntatem, ne Personæ ejus, Sæculum VII*
quæ una est, contrarietatem, aut Vo- A. C. 647.
luntatum diversitatem tribuamus, aut
doceamus ipsum a se ipso oppugnari, &
duas Personas invehamus. Ideo tamen
nolumus duas ejus Naturas delere aut con-
fundere, nec unam suppressâ altera as-
serere, sed hoc solum dicimus, Carnem e-
jus Anima rationali præditam, & Do-
nis Divinis ob arctissimam conjunctio-
nem exornatam, unam habuisse Volun-
tatem Divinam, (*) & inseparabilem
a Voluntate Verbi, a quo simpliciter
vegebatur & movebatur, ita ut Caro
nunquam motum Naturalem separatim
& proprio impulsu contra Verbi impe-
rium habuerit, sed tantum quando, ea-
tenus, & quo modo, Verbum impera-
bat. Absit enim, ut proferamus hor-
rendam illam blasphemiam; Jesu Chri- *Matt. 16. 23.*
sti Humanitatem Naturæ necessitate fuis-
se coactam, & eandem ac S. Petrum re-
prehensionem (***) fuisse meritam, dum cum

H 5 S. Pe-

(*) Ex his verbis non tantum Hæresis emicat, sed etiam curtam in Philosophia supellectilem suam prodidit hic Paulus; si enim Caro Christi, id est, Humana Natura unicam Voluntatem Divinam habuit, Christus Voluntate Humana caruit, & Homo non fuit.

(**) Qui conversus dixit Petro: *Vade post me Satana! scandalum es mihi, quia non sapi-*
pis

Sæculum VII S. Petro Passionem rejecit. In hoc Jenu
 A.C. 647. accipimus illa Evangelii verba. De-
 scendi de Cælo, non ut faciam Volun-
 tatem meam sed Voluntatem ejus, qui
 misit me, & detrectationem patiendi.
 Non admittimus in JEsu Christo, qui
 unus est, Voluntates diversas, & sibi
 oppositas, sed accipimus hæc Verba ne-
 gative, (*) & credimus, JEsu Chri-
 stum simpliciter dicere, quid non habeat,
 sicut in illo textu: neque peccatum meum
 neque iniquitas, Domine! Paulus S. Gre-
 gorium Nazianzenum, S. Athanasium, &
 S. Cyrillum, tanquam hujus Sententiæ
 Defensores nominat. Affirmat, omnes
 Patres unam in Christo Voluntatem do-
 cuisse, & subjungit: Hæc etiam Senten-
 tia erat Sergii & Honorii, quorum al-
 ter Novæ alter Antiquæ Romæ Episco-
 pus fuit.

§. XLV.

Typus Imperatoris Constantii.

Paulus Patriarcha hac Fidei explicatio-
 ne nec Papæ nec Episcopis Occiden-
 tis,

pis ea, quæ Dei sunt, sed ea, quæ hominum.
 Matth. 16. v. 23.

(*) Pater mi! si possibile est, transeat a me
 Calix iste. Verumtamen non sicut ego volo,
 sed sicut tu. Matth. 26. v. 39. Profecto, hæc sa-
 tis argute iste Paulus!

tis, præsertim Africanis, quos mitigare Sæculum VII
 etiam Salutis Reipublicæ causa debuis- A. C. 648.
 set, gratum fecit, & Eccl̄esie adhuc dum Conc Later.
 publice suspensa Catholicis conquerendi Secr. 4.
 occasio erat. Itaque tollere illam statuit, p. 222.
 permovitque Constantem, ut ederet E-
 dictum, quo utrique Parti silentium im-
 peraretur. Hoc Edictum appellatum
 est Typus, id est, Formula, atque anno
 648. Indictione sexta promulgatum fuit.
 Initio Imperator statum Quæstionis po- Acta S. Mau.
 nit, & utriusque Partis argumentis sum- p. 35.
 matim allatis subjungit: to. 6. Conc.
Quamobrem omnibus Subditis nostris Catholicis probi- p. 231.
bemus, ne deinceps quacunque demum ra-
tione de una Voluntate aut una Opera-
tione aut de duabus Voluntatibus vel
Operationibus disputent, salva illa Do-
ctrina, quæ semel a probatis Patribus
de Incarnatione Verbi definita fuit. Vo-
lumus, ut omnes sequantur Sacram Scri-
pturam, quinque Concilia Oecumenica,
& litteralem sensum Patrum, quorum
Doctrina Ecclesiæ Regula est. Nihil ad-
datur, nihil dematur, nec secundum o-
pinionem privatorum explicentur. O-
mnia in illo statu remaneant, in quo
fuerunt, antequam hæc lites oriventur, ac
si nunquam fuissent motæ. Præterea ut
Ecclesiarum perfecta concordia reduca-
tur, & omnis Prætextus adimatur sine
sine disputare volentibus, Libellum de hac
Qua-

Sæculum VII *Quæstione agentem in Vestibulo Ma-*
 A. C. 648. *gnæ Ecclesiæ hujus Urbis Cæsareæ af-*
fixum removeri jussimus. Qui huic De-
creto adversari ausi fuerint, primo terri-
bile Dei Judicium experientur, deinde
nostram indignationem, & si Episcopi
sint vel Clerici, deponantur. Monachi
excommunicentur, & e sedibus suis eji-
ciantur. In Dignitate aut Officio con-
stituti illo priventur. Hominum pri-
vatae sortis, & divitum Bona Fisco ad-
dicantur. Pauperes in cute temerita-
tem luant, & proscribantur. Hic est
 Constantis Typus.

§. XLVI.

Paulus & Pirrhus damnantur.

Anast. in
Theod. Conc.
Lat. Secr. 2.
p. 116.
Theoph. an.
20. Har. p.
 275.

Theodorus Papa, cum jam satis con-
 staret, Paulum Patriarcham nec Epi-
 stolis suis, nec Legatorum suorum hor-
 tatu ad Fidem Ecclesiæ Catholicæ redu-
 ci posse, tandem Sententiam Depositi-
 onis contra eum pronunciavit. Id factum
 creditur in Synodo, & quidem in eadem,
 in qua Pirrhum damnavit; quippe ille,
 postquam Romæ errorem retractasset,
 Ravennam delatus, ad vomitum rediit,
 Hæresin Monothelitarum denuo profes-
 sus. Credere pronum est, eum spe re-
 recuperandæ Sedis Constantinopolitanæ
 ab Exarcho fuisse deceptum; quamvis
 etiam relapsus post brevissimum tem-
 pus

pus suspicioni locum det, conversionem Sæculum VII
 ejus sinceram non fuisse. Quod ubi A. C. 649.
 Theodorus Papa comperit, convocatis
 in S. Petri Ecclesiam Episcopis & Cleri-
 cis, Depositionem Pirrhi cum Anathe-
 mate pronunciavit; imo, quod alias vix
 occurrit, calicem sibi afferri jussit, &
 pretiosum Sanguinem loco atramenti
 adhibens, Sententiæ subscripsit.

Pirrus in Orientem reversus est. *Conc. Lat.*
 At Paulus Patriarcha, ubi se ipsum fuis- *Secr. I. p. 91.*
 se depositum comperit, aram, quam E-
 piscopus Romanus Constantinopoli in
 Oratorio Ædium Placidiaë habebat, ever-
 tit, & Legatis ejus, qui ibi versaban-
 tur, prohibuit, ne in eo loco S. Sacri-
 ficium celebrarent. Nec hic stetit fu-
 ror; sed etiam Legatos, quosdam Epis-
 copos, aliosque Catholicos persecutus
 est, quorum aliqui in carcerem inclusi,
 alii relegati, alii flagris concisi.

Theodorus Papa haud multo post
 tempore fati functus anno 649. 14. Maji,
 ad S. Petrum sepultus est, postquam Se-
 dem annis sex, & mensibus sex tenuisset,
 Vir mitissimus, magna charitate, & in
 egentes largus. SS. Martyrum Primi
 & Feliciani corporibus ex illo, ubi erant,
 cœmeterio in S. Stephani Ecclesiam
 transferri jussis, eandem, atque etiam
 Ecclesiam S. Valentini, quam a funda-
 mentis erexit, magnis donis cumulavit.
 Orato-

Sæculum VII Oratorium quoque S. Silvestri in ædibus
 A. C. 649. Lateranensibus, item aliud S. Martyris
 Eupli seu potius Euplii extra portam S.
 Pauli construxit, & utrumque multis
 muneribus decoravit. Una Ordinatio-
 ne mense Dec. creavit Presbyteros vi-
 ginti & unum, Diaconos quatuor, & a-
 liis temporibus Episcopos quadraginta
 sex. Cum Sacra Sedes sex ferme Se-
 ptimanis vacasset, electus est mense Ju-
 lio Martinus antea Constantinopoli Le-
 gatus. Is Tuderti seu *Todi* in Hetru-
 ria natus Ecclesiæ Romanæ ultra annos
 sex præfuit.

§. XLVII.

*Concilium Lateranense. Sessio
 prima.*

Quamprimum S. Martinus Pontifica-
 tum suscepit, tam proprio zelo,
 quam etiam S. Maximi, Romæ tunc ver-
 fantis, hortatu excitatus Concilium in
 Ecclesiam Salvatoris, quæ Constantinia-
 na dicebatur, in Palatio Lateranensi
 congregavit, quo Episcopi centum &
 quinque, si & Papa adnumeretur, con-
 venerunt, ex illa Italiæ parte, quæ Im-
 peratori parebat, id est, illarum Civita-
 tum, quæ Romanæ & Ravennatensi sub-
 erant, ex Sicilia, Sardinia, & quidam ex
 Africa. Nec in tanto Episcoporum nu-
 mero vel unicum nomen Barbarum le-
 gitur,

Theoph. p.
276. to. 6.
Conc. p. 75.

Martinus
 Papa.

gitur, qualia in reliquis Occidentis Pro-Saeculum VII
vinciis occurrunt. Pluribus diebus du- A. C. 649.
ravit hæc Synodus, & quinque Sessiones
habitæ, quæ singulæ illius temporis sti-
lo, sive a loco, sive ab eo, quod non ni-
si Personæ necessariæ adessent, *Secreta-*
rius dicuntur.

Sessio prima tertio Nonas Octobr.
anno Imperatoris Constantis nono, In-
dictione octava, id est, quinto die Octobr. 5. *Octobr.*

anno 649. habita. Theophilactus pri-
mus ex Notariis Ecclesiæ Romanæ Con-
cilium auspiciatus Papam rogavit, ut con-
veniendi causam & materiam expone-
ret, qui summam dixit: *Scitis, quos*
errores Cyrus Episcopus Alexandrinus,
Sergius Constantinopolitanus, ejusque p. 83.
Successores Pirrbus & Paulus invexe-
rint. Ante annos octodecim Cyrus su- Sup. Lib.
per ambonem promulgari jussit novem XXXVII.
Articulos, in quibus definiabat; in JE- §. 41.

su Christo unicam esse Divinitatis &
Humanitatis Operationem, quod Hæresi
Acephalorum consentaneum est, dixit-
que Anathema omnibus, qui id non cre-
derent. Sergius, data ad Cyrum Epi-
stola, banc de una Operatione doctri-
nam approbavit, & præterea aliquot
annis post Cyri molimina, nempe ulti-
ma Indictione, quæ fuit duodecima, Ex-
positionem Hæreticam sub Nomine He- Sup. n. 21.
raclii, tunc Imperium tenentis, scripsit,
in

Sæculum VII *in qua cum impio Apollinare affirmat,*
A. C. 649. *in Jesu Christo unicam esse Volunta-*
tem, quod ex eo consequeretur, quia u-
nica est Operatio. Sergius Eccl'esim suam
in publicam lucem protulit, Ecclesia
sua portis affigi jussit, eamque a qui-
busdam Episcopis, quos seduxit, appro-
bari curavit. Pirrus Successor ejus
plures alios decepit, quos terrore per-
culsos, vel blanditiis captos ad subscri-
bendum impia doctrinae compulit. Hu-
jus facti cum eum deinde puderet, hic
propere venit, utque errorem emenda-
ret, Sacrae Sedi nostrae Libellum obtu-
lit, sua manu signatum, & omnia, quae
ipse & Antecessores ejus contra veram
Fidem fecerant, vel scripserant, damna-
vit. Postremo autem sicut canis ad vo-
mitum reversus est, & canonice deposti-
tus dignas tanto peccato pœnas dedit.

Paulo ut Antecessoribus suis in cri-
mine palmam præviperet, non satis fuit,
data ad Sacram Sedem nostram Epistola
Eccl'esim laudare, sed etiam errores in ea
contentos propugnare ausus est, quem ideo
Sacra Sedes juste deposuit. Insuper, pes-
simum Sergii exemplum secutus, Princi-
pem fefellit, permovitque, ut Typum ede-
ret, qui Fidem Catholicam destruit, dum
prohibet, ne quis unam nec duas Volunta-
tes affirmet, quasi vero Jesus Christus Vo-
luntate & Operatione careret.

Tum
Papa,

Papa, quæ Paulus vi adhibita fecisset, Sæculum VII
A. C. 649.
 refert, Altare eversum in Palatio Placi-
 diæ, pessime habitos Legatos, & subjun-
 git: *Nemo ignorat, quantum ipse & An-
 tecessores ejus peccaverint in Catholicos,
 qui querelas suas diversis e locis tam scri-
 pto quam voce ad Sacram Sedem detu-
 lerunt. Antecessores nostri datis ad hos
 Episcopos Constantinopolitanos diversis
 temporibus frequentissimis litteris preces,
 exhortationes & monita Legatorum suo-
 rum, ex hac sola causa missorum, adhi-
 buerunt. Sed surdis fabulam cecine-
 runt. Itaque necessarium credidi, vos* p. 94.
*convocare, ut simul omnes in præsentia
 Dei, qui nos videt, & judicat, ea, quæ
 ad hos viros & eorum errores pertinent,
 examinemus, inprimis ante oculos haben-
 tes Apostoli præceptum: Attendite vo-* Act. 20. 28.
*bis & universo gregi, in quo vos Spiri-
 tus S. posuit Episcopos, quoniam intra-
 bunt lupi rapaces, & mali operarii.
 Nam horum omnium rationem Deo red-
 demus. Quisque ergo dicat adjuvante
 Deo, quod sibi suggesserit.*

Tunc Maurus Episcopus Cæsenaten-
 sis, & Deusdedit Presbyter Epistolam
 Mauri Episcopi Ravennatensis, a quo
 Delegati erant, obtulerunt, quam Papa
 legi jussit. In ea Maurus Ravennaten-
 sis dicit, milites & populum Civitatis
 suæ & Pentapoleos obstitisse, ne veni- Conc. p. 95.
 Hist. Eccles. Tom. IX. I ret,

Sæculum VII ret, ob metum Barbarorum incurfan-
A. C. 649. tium (Sclavi hi erant) & Exarchi, qui
 necdum advenerat, absentiam. Cete-
 rum profitetur, se eandem fidem tenere,
 quam Sacra Sedes tenet, se etiam Ecce-
 sim, & ea, quæ ad illam defendendam
 novissime scripta fuissent, damnare, por-
 ro in Jesu Christo duas Operationes &
 p. 97. duas Voluntates confiteri. Tum Ma-
 ximus Episcopus Aquilejensis dixit;
 sufficere, ad evitandam confusio-
 nem, si unus alterve reos, nempe Cy-
 rum, Sergium, Pirrhum & Paulum ac-
 cuset, eo magis, quod ex suis Scriptis
 erroris satis superque convincantur.
 Idem Deusdedit Episcopus Calaritanus
 in Sardinia petiit, quod omnibus Episco-
 pis placuit. Sic Sessio prima finita.

§. XLVIII.

Sessio secunda.

p. 100. Sessio secunda elapso triduo, nempe o-
 ctavo Octobr. celebrata. Jussit Pa-
 pa, ut Accusationes contra reos vel pars
 8. Octobr. adversa, cujus intererat, vel Primicerius
 & Notarii Ecclesiæ Romanæ, qui Acta
 ex Tabulariis recipiebant, exponerent.
 Mox Theophylactus Notariorum Sacræ
 Sedis primus dixit: *Beatitudini tuæ de-
 nuncio, quod Stephanus Episcopus Dorien-
 sis primus Sedis Jerosolymitanæ Suffra-
 ganeus stet ad fores Secretarii, & admit-*

tipetat. Tum a Papa admitti iussus, ob-
tulit Libellum, quem Anastasius Nota-
rius ex Græco in Latinum translatum
legit. Ad Patres Concilii dirigebatur,
atque in eo referebantur turbarum ex-
ordia, Articuli a Cyro Alexandriae pro-
mulgati, Mandatum S. Sophronii Ste-
phano Doriensi datum, ut Romam se con-
ferret, ejus ad urbem profectio, accusa-
tio ab eo coram Theodoro Papa contra
Sergium Joppensem mota, & potestas i-
psi ad reconciliandos Schismaticos colla-
ta. Subjunxit: *Quæ mihi injuncta fue-
re, executioni dedi, & quoniam propria
voluntate veritatem deseruerant, illos
tantum recepi, qui scripto errorem re-
tractarunt. Horum libellos ante breve
tempus sanctissimo Papæ Martino tra-
didi. Hinc supplex rogo! tenuitatem
meam, omnes Episcopos & populos Orien-
tis Catholicos, & S. Sophronii instantis-
simas preces ne spernite, sed Hæresis Apol-
linaris & Severi reliquias, quas iterum
suscitare conantur, vestra Sapientia de-
lete.* Hic Libellus supplex sexto die ejus-
dem mensis Octobris biduo ante Sessio-
nem datus erat. Jussit Pontifex, ut A-

ctis infereretur.
Inde Primicerius Theophylactus di-
xit: *Stant ad fores Abbates, Presbyteri,
& Monachi Græci, quorum aliqui jam
aliquot annis in Urbe Roma versantur,*

Sæculum VII
A. C. 649.

p. 101.

Sup. n. 8.

p. 104.

p. 109.

p. 112.

Sæculum VII *aliqui paucis abhinc diebus advenerunt.*
 A.C. 649.

p. 113.

p. 116.

Monothelitæ
 accusantur.

p. 117.

His Papa jubente admissis, lectus est eorum oblatuſ libellus, in quo, nomine omnium Monachorum Græcorum, qui Romæ erant, loquebantur, & dicebant, se in Africam trajecisse. Petebant, ut non solum dogmata, sed etiam Personæ nominatim damnarentur, contendentes, hanc esse in Ecclesia legem, quodcumque Accusatio scripto & Personalis moveretur. Addebant: *Postulamus etiam, ut anathematizetis Typum, qui Paulo instigante, ab Antecessore tuo Theodoro, sanctæ memoriæ, deposito nuper editus est; nam in Typo isto Iesus Christus sine Operatione & sine Voluntate, id est, sine intellectu, sine Anima, sine motu, Gentilium Idolis similis exhibetur.* Igitur confirmate Doctrinam Catholicam, quæ in Iesu Christo duas Operationes & duas Voluntates eodem modo quo duas Naturas confitetur, & scitote, si quid aliud definieritis, quod tamen futurum nullatenus credimus, nolle nos esse erroris participes. Quo vero bujus rei certi sumus, istud vos rogamus; ea omnia, quæ modo agitis & definitis, in Græcum sermonem exactissime transferri jubete, ut postquam ea cognoverimus, nostro consensu approbare valeamus.

Notatu dignum, quod Abbates isti nec Episcoporum nec Papæ Decisioni obedientia

dientia cœca (*) subscribere velint, Sæculum VI
quamvis in exordio Libelli sui supplicis A. C. 649.
profiteantur Sacram Sedem omnium Ec-
clesiarum esse Caput, cujus Sententiam
cuncti expectent. Huic Libello subscri-
pserunt Abbates quinque, & Monachi
triginta duo, quos inter aliqui Presby-
teri, & aliqui Diaconi sunt. Primus le-
gitur Joannes Presbyter & Abbas Mo-
nasterii S. Sabæ in Palæstina, secundus
Thalassius Abbas S. Andreæ Armenorum
Romæ. Libello isto recitato Deusdedit
Episcopus Calaritanus dixit, in eo con-
tineri legitimam accusationem contra
Cyrum, Sergium, Pirrhum & Paulum, i-
tem Fidei Orthodoxæ Confessionem de
duabus Voluntatibus & duabus Ope-
rationibus, jussitque ut Actis inferere-
tur.

Cum deinde Theophylactus Primice-
rius dixisset, in Tabulariis Ecclesiæ Ro-
manæ plures Libellos inveniri, contra
Cyrum, Sergium & Sectatores ejus Sacræ
Sedi oblatos, jussit Papa, ut legerentur.

I 3 Primo

(*) Galli Scriptoris hæc est Reflexio, & lo-
quentis more aliorum e sua Natione, qui Eccle-
siæ Gallicanæ Libertates magnifice jactare solent,
cum interim nec Episcopi in Germania SS. Pon-
tificum Bullas cœca obedientia, sed ea, quæ
Ecclesiæ Capiti debetur, veneratione & sub-
missione recipiant.

Sæculum VII Primo lectus est Libellus, quem Sergius
 A. C. 649. Archiepiscopus ex Cypro Theodoro Pa-
 pæ anno 643. obtulerat, tum querelæ
 ad eundem Papam anno 646. ab Episco-
 pis Africæ delatæ. Hæc omnia Actis in-
 ferta, dixitque S. Martinus Papa: *Satis*
Accusationum contra reos habemus, tem-
pus enim deficeret, si querelas omnes,
quas Catholici ad nos detulerunt, in lu-
cem producere vellemus. Jam scripta
illorum, qui accusati fuere, canonice ex-
aminanda sunt, quod in Sessioe sequen-
te facturi sumus. Ita clausa est Sessio
 secunda.

§. XLIX.

Sessio tertia.

Sessio tertia post dies novem decimo
 septimo ejusdem mensis habita. Pa-
 pa profatus dixit reorum libros esse exa-
 minandos, & Sergius Episcopus Tempu-
 lensis petiit, ut initium duceretur a li-
 bris Theodori olim Episcopi Pharanitæ,
 quod novæ Hæresis primus Auctor se-
 cundum Stephani Doriensis Libellum,
 & omnium notitiam esset. Ergo liber
 Theodori profertur, lectique Textus an-
 notati & ex Græco in Latinum translati.
 Primo recitatus est textus ex Epistola ad
 Sergium Episcopum Arsinoitam in Æ-
 gypto, ubi dicebat: Igitur quæcunque
 a Domino dicta vel facta referuntur, di-
 xit,

xit, fecitque intellectu & sensibus; hinc ^{Sæculum VII} omnia operatio aliqua Verbi, Intellectus, A. C. 649.
 sensuum & corporis organizati vocari debent. Et infra: *Cum consilio sapientissimo & vere Divino se, quando voluit, somno, labori, fami, siti subjecerit, jure meritissimo quietem, vel motum, qui in his functionibus reperitur, omnipotenti & sapientissimæ Operationi Verbi tribuimus, & dicimus, Jesum Christum, quia unus est, unam tantum habere Operationem.*

Alii quoque Textus tres ex eodem libro, quem ad diluenda argumenta ex Auctoritate Patrum assumpta concinnaverat, lecti sunt. Ubique eandem Doctrinam afferebat de unica Operatione, cujus principium erat Verbum Divinum, & Humanitas solummodo instrumentum. p. 166.
 Inter alia dicebat: *Non est ea virtus in anima nostra, ut a se & corpore suo proprietates naturales corporis removere possit; imo nec istud est animæ in corpus suum dominium, ut illud ab iis, quæ ex natura sua inbærent, qualia sunt, soliditas, color, aut esse fluidum, liberare valeat; hæc tamen omnia de Divino corpore Jesu Christi leguntur, nam egressus est e sinu Matris sine divisione, tanquam carens massa, & ut ita dicam, incorporeus. Simili modo egressus est e sepul-*

Sæculum VII *sepulchro, per portas clausas penetravit,*
A. C. 649. *& super mare ambulavit.*

p. 170.

His textibus recitatis Papa errores notavit, & præcipue ultimum, qui Incarnationem reddit commentitiam, si nempe credatur, JESU Christo non fuisse Corpus solidum, qualia nostra sunt. Error iste etiam destruit miraculum; quis enim prodigium proclamet, si, quod corpus solidum non fuit, per corpora penetravit, aut super aquas ambulavit?

p. 171.

postea Papa Theodori erroribus opposuit Auctoritatem Patrum, quorum verba adduxit, scilicet S. Cyrilli, S. Gregorii Nazianzeni, S. Dionysii, S. Basilii, & Concilii Calcedonensis.

§. L.

Operatio Theandrica.

p. 174.

Sup. Lib.
XXXVII.

§. 41.

p. 179.

Benedictus Episcopus Ajaciensis in Corfica petiit, ut legerentur novem Articuli Cyri Alexandrini, & præ aliis septimus, deinde Epistola, qua Sergius Constantinopolitanus eos approbavit. Lectus est igitur septimus Cyri Articulus, in quo anathematizatur, quicumque in JESU Christo non confitetur unam Operationem Theandricam, tum Epistola Constantinopolitana etiam lecta. Sergius Episcopus Tempulensis petiit, ut legeretur Textus S. Dionysii Episcopi Atheniensis a Cyro allegatus. Ille Textus

tus

tus ex Epistola ad Gajum excerptus e- Sæculum VII
rat, & recitatus est in hunc modum: A. C. 649.

*Tandem nec actiones Divinas tanquam
Deus, nec humanas tanquam homo ope-
ratus est, sed novam speciem Operatio-
nis Dei Incarnati nobis exhibuit, quæ
Theandrica appellari potest.* Quia illa
ætate nemo dubitabat, quin hæc verba
S. Dionysii Areopagitæ essent, S. Marti-
nus Papa maximam curam adhibuit, ut
ea explicaret. Primo Cyrum & Ser-
gium accusat, quod S. Dionysii Textum
mala fide depravaverint, Cyrum, quod
in Articulo suo septimo posuerit *unam*
Operationem Theandricam loco *novæ*
operationis, & Sergium, quod in Epi-
stola sua vocem *Theandricus* suppresse-
rit, & solummodo dixerit unam Opera-
tionem. Ut Papa ostenderet, unde hunc
modum explicandi S. Dionysium hau-
sissent, legi jussit quinque textus The-
mistii, Hæretici Severiani, in quibus pro-
pugnabat, unicam in Jesu Christo dari
Operationem, & ex hac ratione S. Dio-
nygium eam dixisse Theandricam, ita
Severum docuisse, nec satis esse, si hæc
Operatio *θεοπεπρωσ*, id est Deo conve-
niens appelletur.

Denique affirmabat Pontifex, vocem
Theandricus necessario duas Operatio-
nes complecti, *nam*, inquiebat, *si unam*
tantum significat, tunc illa operatio vel
I 5 *simplex*

p. 182.

p. 183.

p. 186.

p. 187.

Sæculum VII *simplex est, vel composita, vel Naturalis*
A. C. 649. *vel Personalis? si simplex est, hanc ergo*
etiam Pater habebit; si autem habet o-
perationem Theandricam, ergo etiam
Pater Deus & homo erit. Si hæc O-
peratio est composita, Filius alterius
substantiæ est, quam Pater, nam Pater
Operationem compositam non habet. Si
hæc Operatio Christi est Naturalis, Ca-
ro Verbo Consubstantialis est, cum habeat
eandem Operationem, & ita loco Tri-
nitatis erit Quaternitas. Si Operatio
Theandrica est Personalis, separant Pa-
trẽ a Filio secundum Operationem,
quia in Operationibus Personalibus di-
stinguuntur. Si his difficultatibus tur-
bati dicant, Operationem Theandricam
unam esse propter conjunctionem Natu-
rarum; ergo ante conjunctionem Verbum
duas Operationes habebat, & post con-
junctionem ex duabus una fit, dum altera
rescinditur, vel ambæ confunduntur.

Dionysius
 Areopagita
 explicatur.

Ex his absurdis, quæ effugere non
possunt, liquido constat, S. Dionysium vo-
luisse duas Operationes significare, adbi-
bita voce composita, qua usus est, ut ea-
rum conjunctionem in eadem Persona in-
dicet. Ideo sapientissime dicit, Christum
nec actiones Divinas tanquam Deum, nec
humanas tanquam hominem operari, sed
Operationum naturalium æque ac Natu-
rarum perfectam conjunctionem ostendit,
quia

quia huic conjunctioni proprium erat, ut ^{Sæculum VII} actiones Divinas modo humano, & actio- A. C. 649.
 nes humanas modo Divino perageret. Mi-
 racula patrabat ministerio carnis suæ,
 Anima rationali præditæ, sibi que hypo-
 statice conjunctæ, & rursus virtute sua
 omnipotenti sponte sua subjecit se Pas-
 sioni, qua vitam nobis donavit. Ita-
 que habebat ea in se, quæ nobis natura-
 lia sunt, sed modo eminenti, & si nobis
 comparetur, supernaturali. Hæc nempe
 docuit S. Leo; utramque naturam illud
 in eo operatam fuisse, quod sibi compete-
 bat, sed cum alterius naturæ communi-
 catione.

p. 190.

Deus dedit Episcopus Calaritanus
 hanc explicationem S. Dionysii de Ope-
 ratione Theandrica approbavit, & sub-
 junxit, ipsum Pirrhum fuisse confessum,
 quod Cyrus textum depravasset, quip-
 pe, cum S. Sophronio responderet, di-
 xisse: *Verum est, quod vocem UNAM*
 loco *NOVAM* posuerit, verumtamen
 persuasum mihi habeo, Cyrum hoc nul-
 latenus mala fide fecisse, sed credidisse,
 vocem *NOVAM* in alio sensu accipi
 non posse. Tum petiit, quod jam pe-
 tierat Papa, ut Ecclésiæ Heraclii legere-
 tur.

p. 191.

Sup. n. 21.

Ecclésiæ recitata, lecta etiam sunt ex-
 cerpta ex duobus Conciliis Constantino-
 politanis, a Sergio & Pirrho celebratis,
 in

p. 203. 206.

in

Sæculum VII in quibus Ecclēsin ratam habuere. Tum
 A. C. 649. etiam Cyri ad Sergium Epistola in eun-
 dem finem scripta, & quia in ea dice-
 batur, Ecclēsin ad Severinum Papam
 fuisse missam, Martinus Papa Epistola re-
 citata dixit: *Frustravit eos spes sua, nam*
Ecclēsin eorum Sacra Sedes nunquam ap-
probavit, vel recepit, imo damnavit &
anathematizavit. His finitur Sessio
 tertia.

§. LI.

Sessio quarta.

19. Octobr. Biduo exinde elapso nempe decimo no-
 no Octobris Sessio quarta celebrata.
 Martinus Papa dicta inter se pugnancia,
 quæ in libris in præcedente Sessione le-
 ctis reperiebantur, adnotavit, dicens:
Cyrus in suis Articulis Anathema illi
dicit, quicumque non affirmat, Jesum
Christum unica Operatione operari, id
Sergio & Pirrbo probatur, & nihilomi-
nus omnes tres recipiunt Ecclēsin, probi-
bentem, ne vel una vel duæ Operationes
affirmentur. Ergo suo se ipsos Anathe-
mate implicant, & sibi ipsis adversantur,
cum simpliciter opposita sint, unam O-
perationem affirmare, & non affirmare.
 Tum Papa Monothelitarum Acta nullius
 esse valoris ostendit, in quibus nulla
 Persona, nec Actor, nec Reus, nomina-
 retur, sed vocibus vagis indicaretur,
 quos-

quosdam ita loqui, & suspiciones confusæ moverentur. Tandem petiit Papa, quod jam sub finem Sessionis præcedentis petierat, ut ad eos plene convincendos Decreta quinque Conciliorum Generalium legerentur.

Verum Benedictus Ajaciensis monuit, causa Sergii & Pirrhi examinata, etiam examinanda esse facta Pauli, eorum Successoris, ejusdem Hæresis Defensoris, eo atrocioris, quod ad errorem Fidei etiam Catholicorum persecutionem addidisset. Ergo omnes Episcopi in Benedicti sententiam concedentes petierunt a Papa Martino, ut legi juberet Epistolam Pauli ad Theodorum Papam, & Typum, cujus verus Auctor Paulus erat. Tum lecta Epistola Pauli Constantinopolitani Deusdedit Episcopus Callaritanus dixit: *Paulus in hac Epistola id verum esse confirmavit, quod Sanctitas tua primulum dixit, & quod Accusatores ejus dixerunt; nimirum ab Antecessoribus tuis Scripto, & viva Legatorum suorum voce secundum Canones fuisse monitum, & semper contumacem & incorrigibilem permanisse; imo salutaribus monitis fuisse offensum; unde prodidisset, nullam sibi rationem ad excusandum errorem superesse. E contra eundem Ectesim secundum exemplum Antecessorum suorum recepisse,*

Sæculum VII
A. C. 649.

p. 239.

p. 222.

Sup. n. 44.

p. 230.

&

affirmari. Tandem Definita in Conci- Seculum VII
A. C. 649.
liis legi jubentur.

Ergo prima lecta sunt Symbola Ni- p. 242.
Sup. L. XI.
cenum & Constantinopolitanum. Pro §. 13.
L. XVIII.
Concilio Ephesino lecti sunt duodecim §. 6.
L. XXV.
Anathematismi S. Cyrilli, deinde Defi- §. 22.
XXVIII.
nitio Concilii Calcedonensis & Concilii §. 22.
XXXIII.
Quinti, id est, quatuordecim Anathe- §. 50.
p. 258.
matismi. His perlectis Maximus Epis- p. 262.
copus Aquilejensis dixit: *Jam patet Hæ-
reticorum calumnia in quinque Concilia,
quibus errores suos tribuere conati sunt,
quamvis nihil tale docuerint, sed econtra
ipsi a Conciliis anticipato damnati fue-
runt, cum damnarunt Hæreses, quas re-
coquunt, & novam Fidei Expositionem
cudi vetuerunt. Restat, ut in futura
Sessione Libri Patrum ad eos confunden-
dos producantur.* Hic Sessionis quartæ p. 267.
exitus fuit.

§. LII.

Sessionis quinta.

Sessionis quinta & ultima post elapsos dies p. 270.
duodecim nempe ultimo die mensis 31. Octobr.
Octobris habita. Martinus Papa jussit
afferri in medium libros Patrum, & Tex-
tus antea annotatos legi. Sed Leontius
Episcopus Neapolitanus petiit, ut prius
relegeretur ille Concilii quinti locus, qui
Auctoritatem Patrum stabiliebat. Et
lectus est in hæc verba: *Præter quatuor*
Conci- p. 271.

Sæculum VII *Concilia in omnibus sequimur Sanctos Pa-*
A. C. 649. *tres & Ecclesiæ Doctores Athanasium,*
Hilarium, Basilium, Gregorium Theolo-
gum, Gregorium Nyssenum, Ambrosium,
Augustinum, Theophilum, Joannem Con-
stantinopolitanam, Cyrillum, Leonem &
Proclum. Recipimus etiam alios Patres
Orthodoxos, qui in Ecclesia sine ulla re-
prehensione usque in finem docuerunt.

p. 274.

Inde lecti sunt Textus Patrum, & primo S. Ambrosii, tum S. Augustini, S. Gregorii Nysseni, S. Cyrilli, S. Basilii, S. Gregorii Nazianzeni, S. Amphilochii, ex quibus demonstratum, Voluntatem Filii Dei esse eandem ac Voluntatem Patris, atque ex unitate Voluntatis & Operationis inferri unitatem Naturæ. Deinde probatum est, præter Voluntatem Divinam Jesum Christum habere Voluntatem Humanam ex multis Textibus eorundem Patrum, & quorundam

p. 282.

aliorum, nimirum S. Hippolyti Episcopi & Martyris, S. Leonis, S. Athanasii, S. Joannis Chrysoptomi, Theophili Alexandrini, Severiani Gabalensis, S. Cyrilli. Inter hos duo sunt nempe S. Athanasius, & Severianus, qui expressa voce duas voluntates affirmant. Ad

p. 287. 294.

probandum duas Operationes allegantur S. Hilarius, S. Dionysius Areopagita, S. Justinus Martyr in Libro ejus tertio de Trinitate. Est illud Opus, quod etiam

p. 302.

ap. Just. p.
382. p. 385.
c. 5.

Titu-

Titulum: *Expositio verae Fidei*, præfert, & quem Magni S. Justini non esse, periti consentiunt. Præterea Concilium citat S. Amphilo-
chium, S. Cyrillum Je-
rosolymitanum, S. Ephrem Antiochenum,
Joannem Scythopolitanum, & S. Anasta-
sium Antiochenum.

His omnibus perlectis, Concilium dixit: *Liquido constat, & toti terrarum Orbi manifestandum est, quod Novatores tam Patres quam Concilia calumniati fuerint, & quod Patres duas Voluntates & duas Operationes æque ac duas Naturas docuerint; id enim non solum nude pronunciarunt, sed etiam probarunt, atque per numerum, nomina, pronomina, qualitates, proprietates, & modis omnibus possibilibus expresserunt. Hinc ab eorum Doctrina nec latum unguem discedimus, nihil addimus, nihil detrabimus. Jam ut Novatores confusione & pudore obruantur, & eorum turpitude revele-
tur, producantur Textus Hæreticorum, qui ipsorum opinioni consentiunt.*

Primo lectus est textus Lucii Episcopi Ariani Alexandrini, ubi, ut ostenderet, Jesum Christum non habere aliam animam quam Verbum, ipsius opinione, creatum, dicit; si animam haberet, secuturum, eum duas Operationes habere. Lecti sunt multi Textus Apollinaris, Pollemonis ejus Discipuli, Seve-

Hist. Eccles. Tom. IX. K ri,

Sæculum VII
A. C. 649.

Tilmont.

S. Just. n. 9.
p. 689.

p. 307.

Sæculum VII ri, Themistii, Colluthi, Theodori Mo-
 A. C. 649. pluesteni, Nestorii, Pauli Nestoriani, Ju-
 liani Halicarnassensis, Theodosii Alexan-
 drini, Theoduli Nestoriani, qui cuncti
 ex diversis licet principiis defendebant,
 in JESU Christo unicam Voluntatem &
 Operationem esse.

- His omnibus recitatis, Martinus Pa-
 pa, ut Novatorum cum Hæreticis con-
 cordia clarius appareret, in quibusdam
 Articulis tam istorum quam illorum ver-
 ba contulit, & conclusit, Novatores in
 eo esse Hæreticis nocentiores, quod rudi-
 bus persuadere conarentur, se Patrum
 Doctrinam sequi, cum e contra Hæretici
 se Patres impugnare aperte profiteren-
 tur. Maximus Aquilejensis deinde pro-
 fatus respondit ad objectionem Mono-
 thelitarum, dicentium, illos, qui duas
 voluntates admitterent, eas esse sibi
 contrarias credere. Deus dedit ex Sar-
 dinia eandem Veritatem Auctoritate S.
 Cyrilli confirmavit, & ostendit, quod,
 cum credamus, JESUM Christum esse
 Deum & Hominem, illa, quæ tanquam
 Deus operatus est, nobis scandali occa-
 sionem esse non debere, & ex consequen-
 ti Monothelitas pessime argumentari,
 dum omnia soli Voluntati Divinæ adscri-
 bere volunt. Tandem S. Martinus Papa
 iterum ex Auctoritate S. Cyrilli & S. Gre-
 gorii Nazianzeni demonstravit; JESUM
 Chri-

p. 311.

p. 324.

p. 327.

p. 335.

p. 343.

Christum assumpsisse Naturam huma- Sæculum VII
 nam integram, & ex consequenti vo- A. C. 649.
 luntatem, Animæ rationali naturalem.

§. LIII.

Concilii Sententia.

Postquam Concilium hujus Materie
 fundamenta examinasset, viginti Ca-
 nones condidit, qui Sententiam comple-
 ctuntur. Damnatur, quicumque non
 confitetur Trinitatem & Incarnationem
 Verbi, Mariam esse Matrem Dei, Jesum
 Christum Deo Patri suo & Virgini Ma-
 tri suæ consubstantialem esse, unam esse
 Verbi Incarnati Naturam, duas Naturas
 in eo subsistere distinctas sed Hypostati-
 ce unitas, easdem servare suas proprie-
 tates, Jesum Christum habere duas Vo-
 luntates & duas Operationes Divinam
 & Humanam.

Sequitur, illos damnari, qui in Jesu
 Christo unam tantum Voluntatem & u-
 nam Operationem affirmant, qui reji-
 ciunt duas Voluntates, qui nec unam nec
 duas Voluntates affirmare volunt, qui
 per Operationem Theandricam unicam
 adstrui Operationem affirmant, qui di-
 cunt, duas Voluntates in Jesu Christo
 Divisionem parere, qui omnia, quæ do-
 cuerunt Patres, & quinque Concilia Ge-
 neralia nec ullo apice excepto non reci-
 piunt. Damnantur, quicumque non ana-

p. 350.
 c. 1. 2. 3.
 c. 4.
 c. 5.
 c. 6.
 c. 7. 8.
 c. 9.
 c. 10. 11.
 c. 12.
 c. 13.
 c. 14.
 c. 15.
 c. 16.
 c. 17.

c. 18.

Sæculum VII thematizant omnes Hæreticos, præser-
A. C. 649. tim illos, qui Trinitatem & Incarnatio-
 nem oppugnarunt. Hi omnes hic no-
 minantur ab ætate Sabellii & Arii usque
 ad Origenem, Didymum, & Evagrium.
 Subjunguntur illi, qui eorum errores am-
 plexi sunt, scilicet, Theodorus Pharanita,
 Cyrus Alexandrinus, Sergius Con-
 stantinopolitanus, ejusque Successores
 Pirrhus & Paulus. Item quicumque Ec-
 clesiam impiam, & Typum impium reci-
 piunt, quicumque Depositionis ab Hære-
 ticus contra Catholicos pronunciatae a-
 liquam rationem habent. Tandem da-
 mnantur, qui dicere præsumunt, Hære-
 ticorum Doctrinam eandem esse ac Pa-
 trum & Conciliorum, & qui novas Fidei
 expositiones componunt, vel novas quæ-
 stiones afferunt.

c. 19.
 Papa subscripsit in hunc modum:
 p. 362. *Martinus Dei Gratia Episcopus Sanctæ
 Ecclesiæ Catholicæ & Apostolicæ Civi-
 tatis Romanæ subscripsi ut Judex huic
 Definitioni, quæ Fidem Orthodoxam con-
 firmat, & condemnationi Theodori olim
 Episcopi Pharanitæ, Cyri Alexandrini,
 Sergii Constantinopolitani, Pirrhi &
 Pauli ejus Successorum, Librorum etiam
 ipsorum hæreticorum, Ecclesiæ impie &
 Typi impii, quem ediderunt. (*) Omnes
 ceteri*

(*) Ecclesiæ Romanæ Adversarii ad hunc
 locum

ceteri Episcopi numero centum & quin- Sæculum VII
 que in eundem modum subscripserunt. A.C. 649.

K 3

Joan-

locum cavillari possent: *Ecce, Fidem, quam Patriarchæ Constantinopolitani profitentur, Romani Episcopi in suis Conciliis damnant, & anathematizant, & ex adverso Constantinopolitani Patriarchæ in suo Typo & Ectesi omnibus a se dissentientibus Anathema dicunt! cui denique Parti credendum?* Nempe illi, cujus Sententiam assistente Spiritu Sancto fuisse pronunciatam, semper, serius aut citius, Ecclesiæ Universalis consensus demonstravit.

Ceterum studiosus Historiæ Ecclesiasticæ Lector non sine maxima admiratione hinc Dei, Ecclesiam suam regentis, Potentiam & Sapientiam, & inde Hæreticorum per omnia Sæcula singulos Fidei Articulos quasi servato ordine, incipiendo a principiis & ad conclusiones descendendo, oppugnantium nequitiam facile observabit.

Vix SS. Apostoli verum Deum, Unum, & Trinum prædicare, & Falsorum Deorum cultum expugnare cœperant, cum multiplices Hæreses exortæ sunt, quæ Unius Dei Fidem, & Trinitatem destruebant. Secuti sunt Arianæ, Jesu Christi Divinitati bellum indicentes. His successerunt Nestoriani unam Personam, & Eutychiani duas Naturas in Jesu Christo negantes. His ab Ecclesia damnatis Monothelitæ de Ejusdem Voluntate & Operatione litigare cœperunt. Tandem supervenerunt, Jesu Christi Gratiæ, Ejusdem in Eucharistia præsentia, & liberi
 Homi-

Sæculum VII Joannes Episcopus Mediolanensis, &
 A. C. 649. quidam alii, qui Synodo non interfue-
 rant,

p. 367.

Hominis Arbitrii hostes. Quid vero dicendum de quibusdam hodiernis Scriptoribus, nescio, an occulte hæreticis vel malis Christianis, qui, cum vix aliquis novus error ab Ecclesia Romana necdum damnatus, excogitari possit, ipsa Religionis Christianæ & revelatæ fundamenta evertere, aliquid Idololatria si non pejus, saltem nihilo melius, scilicet Materialismum invehere, & Animæ Immortalitatem negare videntur? Hujus generis Philosophorum feracissima est Anglia; sed nec in Gallia desunt, & eorum numero accenseri potest Scriptor Libri, cui Titulus præfixus: L' Esprit, *Spiritus*; hunc enim, præter alios septem ejusdem ferme farinæ Libros Orator Regis mense Januario hujus anni 1759. ad Majorem Curiam damnandum detulit. Ex Propositionibus illis, quas Orator excerptit, licebit, velut ex ungue leonem cognoscere. Dicit Scriptor hic, quem Dominum *Helvetium* nominari ferunt, pag. 2. *Potentia cognoscendi in homine est passiva & physica sensatio non nisi majore perfectione a sensatione Brutorum distincta. Item, Immaterialitas & Immortalitas Animæ demonstrari non possent, nisi Ecclesia hoc credendum definivisset.* Adducto deinde exemplo Saducæorum, Turcarum, Sinarum, probare intendit, timori pœnarum hujus vite esse æqualem vim homines ad Virtutem excitandi, ac illi, qui ob pœnarum æternitatem incutitur.

Hic

rant, postea subscripserunt, nominatim ^{Sæculum VII} quinque Personas, ^{A. C. 649.} Ecclesiam, & Typum damnantes.

Acta hujus Concilii statim in Sermone Græcum, ut Monachi Palæstinæ in suo libello supplici petierant, translata sunt, ita ut huic Versioni æque ac Authographo sua constet Auctoritas. Imo aliqua in hoc Concilio Acta reperiuntur, quæ ex Græco in Latinum conversa videntur; nam non consueto Veterum stilo de verbo ad verbum a Notariis, prout ex ore loquentium excipiebantur, conscripta sunt. Nullæ hic exclamationes, nullæ interpellationes, non oratio vehementior, ut in subitis loqui solemus, sed sunt sermones prævie elaborati, plerumque prolixi admodum, immixtis pluri-

K 4 mis

Hic Liber Romæ damnatus, Parisiis manu carnificis flammis traditus, & Scriptor in Bastiliam migrare jussus. Censor quoque & Typographus pœnas dederunt. Illud etiam suspectum esse meretur, quod hujus modi Scriptores libris suis Titulum præfigere soleant (qualis hic est: *Spiritus*) ambiguum adeo, ut quid absolute sentiant, vel affirmare velint, non satis appareat; hinc placet Crisis in hunc Scriptorem acerbè ludens, quæ in pagellis quibusdam eruditorum legitur: *Il creve d'Esprit*. Nempe, *Stultescit, qui nimium sapit*. Postea legi, hunc Auctorem coram Judice retractasse.

Sæculum VII^m in Scripturæ Textibus, & argumentorum connexionum sæpe a longe petenda. A.C. 649. Unde verisimile est, acta jam prius conscripta fuisse allata, & in Concilio recitata. Litterarum studium illa ætate Romæ languebat. Nemo sermone simplici & conciso utebatur, forte etiam ars notis scribendi interierat, aut lingua latina vulgaris usque adeo corrupta erat, ut illo stilo, quo loquebantur, scribere erubescerent.

§. LIV.

Epistolæ S. Martini Papæ in Orientem missæ.

*Anast. in
Mart. to. 6.
Cont. p. 367.*

Papa hæc Acta quoquoersum in Orientem & Occidentem cum multis Epistolis partim nomine Concilii, partim suo scriptis dimisit. Prima est Epistola circularis ad omnes Fideles directæ, in qua errorem Monothelitarum refert, tum Concilii convocandi necessitatem, & quæ in eo acta fuissent. Deinde subjungit: *Hæc Acta ad omnes Fideles mittimus, ut nos coram Deo innocentes simus, & refractarii excusationem non habeant. Itaque, nolite Novatoribus aures dare, aut timere homines, quorum vita præterit, sicut herba arefcens & quorum nullus pro nobis crucifixus fuit.* Nempe facile prævidebat vehementem Impe-

Imperatoris iracundiam, ubi damnatum Typum rescivisset.

Sæculum VII
A. C. 649.

Scripsit tamen Principi, quid in Synodo actum fuerit, atque etiam damnatam fuisse Ectesim & Typum, quo facto, dicit, Imperatori famam fuisse redditam, *Quippe, inquit, Adversarii nostri ad Episcopos Africa scribere ausi sunt, te motu proprio Typum edidisse, ut juberet aliquid nimii rigoris relaxari, salva tamen Veritate; sed in hac re non sunt secuti monita Patrum dicentium, in veritate divinitus revelata minimam mutationem magni momenti esse. Mittimus tibi Acta Concilii nostri & eorum Versionem Græcam. Rogamus, ut ea attente legas, piis Legibus Hæreticos damnes, & Doctrinam Patrum & Conciliorum tuearis. Ita Deus prosperum det tibi Regnum! Papa & omnes Concilii Patres huic Epistolæ subscripserunt.*

ep. 3.

p. 5.

p. 7.

p. 8.

S. Martinus Papa multis litteris ad Orientales datis, atque una speciatim ad Ecclesias Sedibus Jerosolymitanæ & Antiochenæ subjectas directâ, hortatur, ut in Fide Romanæ Ecclesiæ persistant, Hæreticos vitent, præsertim Macedonium Sedis Antiochenæ Usurpatorem, & Petrum Alexandrinum. Eas deinde certiores facit, quod Vicarium suum constituerit Joannem Episcopum Philadelphix,

epist. 5. p. 20.

K 5

phix,

Sæculum VII phiæ, cujus potestatem in Epistola ad eum
A. C. 649. sigillatim data explicat.

Joannes Phi-
ladelphius
Papæ Vica-
rius.

p. 21.

p. 22.

Initio hujus Epistolæ dicit, cognitatis
sibi esse ejus virtutes & in Fide zelum,
Stephano Episcopo Doriensi & Monachis
Monasterii S. Theodosii referentibus;
hinc eum Vicarium suum in toto Orien-
te, id est, in omnibus Ecclesiis Jerosoly-
mitanæ & Antiochenæ subditis consti-
tuit; *Quod facimus illa potestate, inquit,
quam a S. Petro accepimus, id exigente
temporum calamitate, & Gentilium Ty-
rannide, ne Ordo Sacerdotalis in illis
Regionibus pereat, & Sancta Nostra Re-
ligio ibi ignoretur. Quare sine mora in
Ecclesiis Catholicis Episcopos, Presbyte-
ros, & Diaconos ordina; nam continuus
dolor mea torquebit viscera, donec opus
istud tua cura perfectum fuisse rescivero.
Illos, qui jam depositi fuerunt, exhorta-
re, ut se convertant. Fidei professionem
scriptam ab ipsis pete, qua accepta quem-
libet eorum suo Ordini restitues, si modo
alia causa non obstet, quo minus restitui
possint, nam Canones observari volumus.
Sed Ecclesiæ mos est premente necessitate
& tempore persecutionis Indulgentiam
concedere, quo casu Disciplina non con-
temnitur. Quod spectat ad Pseudo-Epis-
copum Antiochenum Macedonium, litte-
ras ejus & minas spernite; is enim ab
Ecclesia Catholica Episcopus non habetur,*
nec

nec ideo solum, quod illius Sedis Titulum contra Canones in Regione externa sine consensu populi & sine Decreto usurpet, sed etiam quia est Hæreticorum amicus, qui in scelervis præmium illum elegerunt. Eodem modo res se habet cum Petro, quem Episcopum Alexandrinum a se creatum jactant, ut majore numero Hæreticorum Factionem firment.

Sæculum VII
A. C. 649.

p. 23.

Mittimus tibi Acta Concilii nostri & Epistolas Circulares per manus Abbatis Theodori Presbyteri & Apocripharii nostri, & Monachorum ad S. Theodorum, Joannis, Stephani, & Leontii, qui Concilio interfuerunt. Fac, ut hæc Decreta ab omnibus Fidelibus Regionum illarum observentur. Theodorum quoque Episcopum Esbuntinum & Antonium Bacatensem per litteras hortati sumus, ut in omnibus Officii tibi commissi causis fidelem operam jungant. Ad id ipsum præstandum præterea excitavimus Georgium Presbyterum & Archimandritam, Petrum Andraensem & omnes illius Provinciæ viros, qui vero Fidei zelo ardent.

Theodorus Esbuntinus, & Antonius Bacatensis Episcopi erant in Palæstina, quorum alter edita publice Fidei suæ confessione se hostem manifestum Hæreticorum professus fuerat, alter eorundem Factioni renunciatis Retractationem suam

Sæculum VII suam ad Papam miserat. Inde est, quod
 A.C. 649. Papa ad utrumque Epistolas dederit, ex-
 hortans, ut perseverarent, & Joanni
 Ep. 6. 7. Philadelphio in difficili negotio auxilium
 præberent. Scripsit quoque Georgio
 ep. 8. S. Theodosii Abbati, & Petro, ex illorum
 ep. 10. Ordine, qui illustres dicebantur, & quem
 in illa Regione Auctoritate in Civilibus
 viguisse verisimile est.

Qui Stephano Episcopo Doriensi ob-
 stiterant, ne secundum Papæ Theodori
 Mandata Episcopos ordinaret, contra
 eundem querelas moverant, quas frivo-
 las esse Pontifex deprehendit, idque scrip-
 psit Pantaleoni, qui sibi eas in commen-
 tario miserat, & addit: *Hominum isto-
 rum culpa fit, quod nulli jam in illis
 Regionibus Episcopi nec Presbyteri ex-
 istant, qui Sacrificia pro populis conti-
 nuo offerant, quamvis hæc Reconcilia-
 tio nunc eo magis necessaria sit, quo
 propius est scandalorum tempus; non
 secus ac navi procellis jactatæ major
 Rectorum nautarumque numerus opus
 est. (*)*

§. LV.

(*) Plane si in SS. Pontificibus illius præ-
 fertim ætatis sollicitudo omnium Ecclesiarum
 consideretur, Jesu Christi Exemplum secuti di-
 cendi sunt, conquerentis: *Quid est, quod de-
 bui ultra facere vineæ meæ, & non feci ei?*
 Isaïæ 5. 4.

§. LV.

Sæculum VII
A. C. 649.*Ecclesiarum Orientalium Status.*

Ex his Epistolis miserum Ecclesiarum in Ægypto & Oriente statum, ex quo Musulmannorum jugo premebantur, discimus. Multæ Pastoribus & Ministris destitutæ erant, & qui remanserunt, Hæresin docebant; nam præter Monothelitas, qui illo tempore oriebantur, veteres Hæreses omnes, Græcorum potentia paulatim deficiente, repullularunt. Nestoriani in Syria, & Jacobitæ seu Eutychiani in Ægypto rursus in lucem prodire ausi, nam Musulmannorum nihil intererat, quam Sectam Christiani ipsis subditi sequerentur, nisi quod illi, qui Communionem cum Episcopis Sedis Constantinopolitanæ vel Romanæ servabant, eis magis quam ceteri essent suspecti, utpote Imperatori Musulmannorum perpetuo hosti faventes. Inde etiam ex illo tempore seriem Patriarcharum Catholicorum Alexandrinorum, Antiochenorum, & Jerosolymitanorum difficulter invenimus. Catalogus S. Nicephori Constantinopolitani Episcoporum Alexandrinorum usque ad Petrum, quem quinquagesimum numerat, nempe Cyri Successorem, perducitur, Episcoporum Antiochenorum usque ad Anastasium, quem sexagesimum primum dicit, a Judæis

Sæculum VII dæis anno 610. interfectum, Jerosolymitanorum usque ad S. Sophronium, quam A. C. 649. S. Nicephorus sexagesimum secundum & ultimum ponit.

Sup. Lib. XX. XVII. At in aliis Auctoris habemus seriem

§. 2. Patriarcharum Jacobitarum Alexandriae a tempore Benjamin, qui hujus Sedis Titulum gerebat, cum Musulmanni Victorores ingruerent, & Eutyechius seriem

Elmarc. Chr. Orient. Vans. heb. re. lat. d' Eg. Patriarcharum Melchitarum in illis tribus Cathedris atque annos a Regno Califarum computatos usque ad sua tempora nempe medium Sæculi X. adnotat.

Sup. n. 23. to. 2. p. 324. In Sede Alexandrina Cyro Successorem dat Petrum æque Monothelitam anno

p. 195. 648. Antiochiæ post Anastasium Sedes vacat annis viginti duobus, & deinde ponit Eutyechius Macedonium Patriarcham Antiochenum Constantinopoli ordinatum, anno Califæ Omari quinto, seu

p. 323. anno 639. Macedonius Antiochiam nunquam venit, nec etiam Georgius, qui ei successit anno Othmani tertio, seu 647. nec Macarius, Georgii Successor, anno 654. Othmani decimo. Hi tres Monothelitæ fuere, & Constantinopoli

p. 350. semper versati. Jerosolymæ post S. Sophronium Sedes vacat annis 29. tum Eutyechius ponit Joannem anno septimo Moaviæ, seu 668. Patriarcham electum.

S. Mar-

S. Martinus Papa non solum ad Orientales suas dedit Epistolas, sed etiam ad Episcopum Carthaginensem, omnes Episcopos & populos ipsi subjectos, in quibus significat, Fidei Confessionem, in eorum Epistola Synodali contentam sibi probari. Præterea eis Acta Concilii cum Epistola encyclica mittit.

§. LVI.

Epistola ad Paulum Thessalonicensem.

Cum Paulus Episcopus Thessalonicensis, iterum ordinatus, litteras suas Synodicas, suam Confessionem Fidei continentes, ad S. Martinum Papam misisset, ut mos ferebat, noluit eas recipere Pontifex, quod Monothelitis faverent; verum, Pauli Legatis affirmantibus, errorem, qui in ejus litteris apparebat, oscitantia scribentis irrepsisse, quem Paulus, quamprimum leniter moneretur, correcturus esset, flecti se passus est Papa, & ne quidem illo jure uti voluit, quo Paulum Sacræ Sedi speciatim subjectum compellere potuisset, ut Romam veniret, & canonice causam diceret; sed satis fore existimavit, ei opera Sacræ Sedis Legatorum, qui apud ipsum erant, ostendere, in quo errasset, eique transmittere formulam Fidei scriptam, quam profiteri deberet. At Paulus, deceptis Legatis, tradidit Fidei professionem, in qua, ubi de

Sæculum VII
A. C. 649.

Epist. 12.

Sæculum VII de Voluntate & Operatione Jesu Christi
A. C. 649.

loquitur, vocem *Natura sua* omiserat, & Anathematismum non apposuerat. Legati quidem his dolis & blanditiis capti hoc Scriptum receperunt; sed Papa, hac formula sibi reddita, eos in cinere & cilicio pœnitentiam agere, & Paulo Theffalonicensi Anathema dicere iussit.

Id ipsum ei Papa data Epistola mense Nov. anno 649. indicat, & postquam fraudes exprobravit, dicit: *Scito, te ab omni Dignitate Sacerdotali, & omni Ministerio in Ecclesia Catholica esse depositum, donec ea omnia, nec ullo apice omissa, quæ in Nostro Concilio definivimus, in litteris manu tua signatis confirmaveris, & his omnibus, quæ anathematizavimus, præsertim novis Hæreticis cum sua Ecclesiâ & Typo Anathema dixeris. Præterea ille etiam error a te emendandus est, quod contemptis Canonibus te subditum & Sacræ Sedis Vicarium in tuis Epistolis non profitearis.*

Epist. 13.

Eodem tempore scripsit Papa ad Fideles Ecclesiæ Theffalonicensis, jubens, ne cum Paulo amplius communicent, sed Rem Divinam a Presbyteris & Diaconis celebrari curent, usque dum Paulus ad officium redierit, vel alius Episcopus in ejus Sedem electus fuerit.

Epistola Papæ ad S. Amandum.

Sanctus Amandus Episcopus Trajectensis datis litteris S. Martinum Papam de reprimenda criminosa Clericorum vita, & de Monothelitarum Hæresi confulerat. Papa hac occasione usus Acta to. 6. Conc. sui Concilii in Galliam misit, eaque S. A. p. 383.

mandi Legato deferenda tradidit cum Epistola, in qua labores Apostolicos gratulatur, & ob depravatos Clericorum ejus mores condolet. *Quippe relatum est ad nos, inquit, Presbyteros, Diaconos, aliosque Clericos in peccata erubescenda labi, teque hac re usque adeo affligi, ut ab onere Pastoralis absolvi, atque in secessu & silentio vivere cupias.* Tum hortatur gravissime, ut munus retineat, & his peccatoribus noxia indulgentiâ atque Canonibus adversa non parcat; *Ille enim, inquit, qui post Ordinationem suam talia committit, necessario deponendus est, nulla relicta spe ad altiorem gradum aliquando ascendendi. Reliquum vitæ tempus in penitentia transigat, quia ad Sacros Ordines non admittimus nisi Viros, quos semper integerrimæ vitæ fuisse constat.* Tum Papa eidem refert, quid Monothelitæ per annos quindecim egerint, & quid contra eos in suo Concilio decreverit. *Mittimus tibi, inquit, Acta*

Hist. Eccles. Tom. IX.

L

cum

Sæculum VII *cum Epistola Synodica, quæ ut omnibus*
A. C. 649. *nota fiat, curabis. Omnes deinde E-*
piscopi Regionum tuarum in Synodo con-
gregati suo consensu confirmabunt, quæ
pro Fidei conservatione fecimus, & lit-
teras sua manu signatas ad nos mittent.
 Hic dispicimus, sicut etiam in Epistola
 ad Paulum Thessalonicensem, ipsum Pa-
 pam aliorum Episcoporum consensu,
 quem ipsius Decisionibus præbent, Con-
 firmationis nomen tribuere. His sub-
 jungit: *Roga Sigebertum Regem, ut no-*
bis mittat Episcopos, qui Legationem Sa-
crae Sedis in se suscipiant, & Acta Con-
cilii nostri, atque vestri ad Imperatorem
deferant. Ceterum dedimus Tabellario
Reliquias, quas petiit Rex, Libros autem
dare non potuimus, quia vacua est Biblio-
theca nostra, & ipsi, cum moram pati
non posset, transcribendi tempus non fuit.
 Ex his ultimis verbis cognoscimus, su-
 perfuisse quidem libros in Bibliotheca
 Papæ, sed non tantum Exemplarium e-
 jusdem Auctoris numerum, ut ea aliis
 vit. S. Eligii donare, vel commodare licuisset. Con-
 I. 6. 83. jectura est, huic Epistolæ junctam fuisse
 aliam ad Regem Sigebertum datam, nam
 aliunde constat quod Fratri ejus Regi
 Clodoveo scripserit Papa, rogans, ut sibi
 mitteret Episcopos, ad reprimendam Hæ-
 resim Adjutores futuros. S. Eligius &
 S. Ove-

S. Ouenus † lubenti animo ivissent, nisi Sæculum VII
certis rationibus fuissent impediti. A.C. 649.

S. Amandus, postquam diu Episcopus
fuiſſet, nullam Sedem fixam habens, † seu Au-
tandem circa annum 647. Ecclesiæ Tra- doenus.
jectensi alligatus fuerat. Hæc Cathe- Sup. Lib.
dra, Tungris olim erecta, illa deinde Ci- XXXVII.
vitate ab Attila devastata circa annum §. 46.
450. Trajectum translata fuit. Greg. II.
hist. c. 5.

Joanne, cognomento Agneolo, fatis vit. c. 17. to. 2.
functo, Sigebertus Rex S. Amandum il- Act. Ben.
luc accersitum, congregatis Episcopis & p. 716.

magna populi multitudine, quantum-
cunque repugnantem compulit, ut hu-
jus Ecclesiæ curam susciperet; sed elapso
triennio ea denuo relicta, Romam ite-
rato, cum Nicasio Monacho, & S. Hum-
berto, postea Abbate Maroviliensi prope
Valentianam, profectus, Papa consilium
approbante, conversioni Infidelium sicut
antea incubuit, nulli Sedi adstrictus. S. Mart. Rom.
Amandus usque ad annum 679. super- 6. Febr.
stes fuit, & sexto die Febr. quo Ecclesia
ejus memoriam colit, ad Cœlestia mi-
gravit.

§. LVIII.

Monasteria in Belgio.

Sanctus Amandus sepultus est in Mona-
sterio Elnonensi prope Tornacum,
quod fundaverat, & hodie ab ejus No-
mine dicitur. Alia duo fundaverat Gan-
davi, quorum alterum S. Bavonis Nomen

Sæculum VII retinuit, alterum a monte Blandino, ubi
A. C. 649. ædificatum est, accepit. S. Bavo in Bra-

Act. Bened.

p. 406. Mart.

Rom. Acta p.

399. n. 7. p.

457. n. 22.

bantia natus, S. Amandi Prædicatione
 conversus, atque ejusdem Discipulis ad-
 scriptus, postquam vitam Monasticam
 in maximo rigore duxisset, circiter anno
 653. obiit, & ab Ecclesia primo Octo-
 bris colitur. Utrumque Monasterium

in Civitate Gandavensi primum Abba-
 tem habuit S. Floribertum, qui S. Livi-
 num ex Hibernia Episcopum ad prædi-
 candam in illa Regione Fidem recepit.
 S. Livinus haud procul Gandavo anno
 circiter 656. propter Fidem a Barbaris
 occisus est. Postquam S. Amandus Ca-
 thedram Trajectensem reliquit, in ejus

vit. tom. 2.

Act. 488.

locum S. Remacius anno 652. suffectus
 est, in Aquitania natus, & aliquamdiu in
 aula versatus cum S. Eligio, qui eum in
 novo suo Monasterio Soliniacensi Abba-
 tem creavit. Rex Sigebertus cognita
 viri Pietate, eum ad se vocavit, ipsiusque
 consilio in Sylva Arduenna duo Mona-
 steria Stabulense, & Malmudariense con-
 didit. Interim dum ædificantur, S. Re-
 macius usque in Diœcesin Trajecten-
 sem progressus magno zelo Fidem præ-
 dicabat, pauperes & quacunque calami-
 tate pressos juvabat, ubique eximiæ hu-
 militatis exemplum præbens. Duorum

v. Mabill. p.

494.

vero Monasteriorum Regimen S. Theodar-
 do commisit, & ipse post decem anno-
 rum

rum lapsum, abdicato Episcopatu Stabulum se recepit, ubi vitam sancte finivit, postquam S. Theodardum in Sede Trajectensi sibi Successorem ordinari curasset.

Sæculum VII
A. C. 649.

Coint. an.
662. n. 2.

S. Amandi Discipuli plura alia Monasteria in Gallia Belgica & Germania inferiore fundarunt, eorumque numero describitur S. Gillanus, qui Abbatia anno 652. condita in Hannonia, hodieque Nomen ejus retinentis, Auctor creditur. Jonas, alter S. Amandi Discipulus, primus Abbas Marienensis † fuit. Item S. † Marchien-
Amando Auctore Abbatia Nivigellensis nes.

p. 800.

p. 937.

p. 462.

fundata est, ut satisfaceret pio desiderio S. Gertrudis, Filia Illustris Pipini a Landino, qui sub Regibus Clotario secundo, Dagoberto primo, & Sigeberto tertio Magistri Palatii munere ornatus fuit. Pipinus Matrimonio sibi junxerat Ittam, S. Modualdi, Archiepiscopi Trevirensis Sororem, ex qua liberos tres suscepit, Grimoaldum, qui Patri in officio Prætoris Palatii successit, S. Begam, & S. Gertrudem. S. Bega Ansegisilum S. Arnulphi filium conjugem accepit, & Pipini Heristalli mater extitit; Pipinus vero Senior, S. Begæ Avus anno 640. defunctus, in Brabantia vigesimo primo Febr. honore Sanctis exhiberi solito colitur.

Gertrudis quatuordecim annorum puella edixerat, nullum se Sponsum unquam recepturam nisi Jesum Christum; cum-

Boll. 21.

Febr. to. 5.

p. 250.

Sæculum VII que in Domo Matris suæ versaretur, S. A.
A. C. 649. mandus, ubique Fidem prædicans, illuc
 quoque divertit, atque Ittam hortatus
 est, ut Monasterium fundaret, in quo ipsa
 & filia Deo servirent. Quamvis vero hu-
 jus vitæ Institutum huic Sanctæ Viduæ
 hætenus fuisset ignotum, nihilominus,
 quæ Vir Sanctus suadebat, non cunctan-
 ter statuit exequi, seque ipsa cum omni-
 bus Bonis suis, ut ut amici & propinqui
 obsisterent, Deo consecrans, cum timeret,
 ne a se avellerent filiam, eidem, capillis
 ita præcisis, ut solum coronæ species re-
 maneret (quod obsequium propriis mani-
 bus præstitit) velamen Monasticum &
 pluribus aliis Virginibus ab Episcopis dari
 jussit. Unde videmus non amplius fuisse
 observatos Canones, ne Virgines ante
 annum vitæ quadragesimum velarentur.
 Hæc fuerunt initia Abbatix Nivigellensis
 in Brabantia inter Montes & Bruxellam
 positæ. (*)

S. Gertrudis, Matre jubente, suscepto
 Virginum Regimine, materna cura & vir-
 tutum exemplis, licet vix annos viginti
 nata, sanctissime præfuit. Reliquias &
 libros sanctos Roma afferri curavit, & Vi-
 ros doctos ex Regionibus ultra mare sitis
 accer-

(*) Hujus Cœnobii Virginum præclari a Na-
 murco octo Leucis distantis Abbatissa hodie
 Principis Dignitate eminet, & Civitatis Domi-
 na est.

accerfivit, qui novellæ Congregationis ^{Sæculum VII}
 fuæ Moniales ad cantum Pfalmorum, & ^{A. C. 649.}
 Rerum Sanctarum meditationem insti-
 tuerent. Erant hi Viri ex Hibernia, at- ^{Sup. n. 28.}
 que inter alios S. Folianus, & S. Ultanus, ^{Acta to. 2. p.}
 S. Fursini, seu Furfei fratres, quibus, cum ^{308. 785.}
 illo defuncto in Galliam trajecissent, S. ^{Conc. Meld.}
 Gertrudis Fossæ prope Nivigellam Mona- ^{S. an. 845. c. 40.}
 sterium, seu potius Hospitium recipiendis ^{to. 6. p. 1832.}
 Hibernis, in Galliam Pietatis causa navi-
 gantibus, destinatum ædificavit. Hujus-
 modi plura in diversis locis erant, quæ
 Hospitia Scotorum dicebantur. S. Ger-
 trudis, post Matris obitum, cura rerum
 temporalium in Monachos, & Disciplinæ
 intra Monasterium conservandæ in Soro-
 res rejecta, totam se Cœlestium contem-
 plationi dedit; cum deinde corpusculi
 sui vires continuis jejuniis & vigiliis con-
 sumptas sentiret, Neptem suam etsi vi-
 cenaria necdum majorem, secum ab in-
 fantia educatam, se viva Abbatissam eli-
 gi voluit, & ipsamet annos non plures
 quam triginta tres nata in Domino quie-
 vit anno 658. decimo octavo Martii, cu- ^{Mart. Rom.}
 jus Memoriam Ecclesia die præcedente ^{17. Mart.}
 honorat.

§. LIX.

S. Audoeni Discipuli.

Sanctus Audoeni Discipuli quoque mul-
 ta fundarunt Monasteria, ex quibus
 celebratiora memorabimus. S. Germe-
 rus

Sæculum VIIrus prope Belovacum nobilibus & opu-
 A. C. 649. lentis parentibus natus cum aliquot an-

Act. Bened. nis Regi Dagoberto, qui eum ob pieta-
 tis & sapientiæ famam ad se vocaverat,
 a consiliis fuisset, in aula versatus uxorem accepit, suscepitque ex ea filium,

n. 12.

cui deinde, S. Audoeni consilium secutus, relictis omnibus Bonis in Monasterium secessit. Tandem fundato alio Monasterio in quodam loco prope Belovacum, qui *Flay*, id est, Flaviacum dicebatur, omnia necessaria intra septa construxit, ut secundum Regulam S. Benedicti non esset occasio Monachis vagandi foras.

n. 22.

Mart. B.
24. Sept.

Id anno circiter 654. factum, & S. Germerus quadriennio post vigesimo quarto Sept. quo die in Ecclesia colitur, animam Deo reddidit. Sepultus est in hoc Monasterio, quod in hunc diem ejus Nomen retinuit. S. Vandregisilus quoque in Aula Regis Dagoberti educatus, & grandior factus, postquam spectabili munere functus fuisset, uxorem permovit, ut servare vellet continentiam, & vitam Monasticam amplexus est. In multa deinde Monasteria delatus, & in Neuftriam veniens ad S. Audoenum se contulit, atque ab eo licet reluctans Subdiaconus, tum Diaconus, & tandem Presbyter ordinatus est. Interim S. Vandregisilo, locum stabilis commorationis quærenti, oblatus est aliquis, Fontanella a scaturigine aquarum

Act. B. to. 2.
p. 524.

abun-

abundantissima dictus, Leucis quinque in-
 fra Rothomagum distans. Ibi igitur cum
 Monasterium fundasset circa annum 648.
 usque adeo Monachorum illo confluen-
 tium numerus brevi temporis spatio ex-
 crevit, ut ad suum solatium ad trecentos
 conspiceret. Intus quatuor Ecclesiæ, &
 extra septa aliquot oratoria extructa e-
 rant. S. Vandregifilus suis manibus la-
 borabat, etiam senex, ut Discipulis suis
 exemplum daret. In illa vicinia, id est,
 in Regione Caletensi prædicabat, atque
 Peccatores & Idololatrias (quippe illic ad-
 huc non nulli supererant) convertere co-
 nabatur. Postquam ad annum ætatis
 nonagesimum sextum pervenisset, beato
 sine quievit anno 667. vigesimo secun-
 do Julii, quo die Ecclesia ejus Memo-
 riam colit; sed hujus Monasterii nihil
 celebre nisi S. Viri Nomen superest. In-
 ter S. Vandregifili Discipulos illustrissimi
 sunt S. Lambertus & S. Ansbertus, ambo
 primum Abbates Fontanellani, & postea
 Archiepiscopi, Lambertus Lugduni, &
 Ansbertus Rothomagi. Item S. Erem-
 bertus, ordinatus Episcopus Tolosanus,
 qui annis duodecim in Pontificatu trans-
 actis anno circiter 671. senio fractus ad
 suum Monasterium moriturus rediit.

Sæculum VII
 A. C. 649.

Mart. Rom.
 22. Jul.
 p. 545. n. 27.

Act. Ben. to.
 2. p. 604.

Tandem etiam S. Filibertus ex nume-
 ro eorum fuit, qui in Aula Regis Dago-
 berti S. Audoeni amicitiam amplexi sunt.

Sæculum VII Is natus Elusæ in Aquitania, cujus Civi-
A.C. 649. tatis Episcopus parens ejus postea ordi-
 natus est, relicto mundo annum ætatis
 agens vigesimum in Abbacia Resbasiensi,
 a S. Audoeno nuper fundata, Institutum
 Monasticum elegit, & S. Ailo mortuo Ab-
 bas creatus est. Inde ad Monasterium
 Luxoviense, Bobiense, aliaque in Fran-
 cia, & Italia celeberrima invisit. Regu-
 las S. Basilii, S. Macarii, S. Benedicti, &
 S. Columbani assidue legens, tandem ad
 novum Monasterium condendum ani-
 mum adjecit, atque in eum finem agro,
 qui tunc Gemmeticus, & hodie Jumegius
 dicitur, a Rege Clodoveo & S. Batilde
 Regina impetrato, Abbatiam ejusdem
 nominis in Diœcesi Rothomagensi, tri-
 bus Leucis Fontanella distitam, fundavit.
 Id contigit anno circiter 654. cumque S.
 Filibertus in illis exordiis septuaginta Mo-
 nachos Jumegium induxisset, post non
 longum temporis spatium eorum nume-
 rus in septuplum, id est, ad Monachos
 fere quingentos auctus est.

§. LX.

S. Benedicti Translatio.

Att. Ben. to.
2. p. 353. &
674. Sub idem ferme tempus S. Benedicti Re-
 liquiæ in Galliam translatae sunt. Leo-
 debodius ad S. Anianum Aureliani Abbas
 fundaverat ad Ligerim Monasterium Flo-
 riacense, cujus Abbas Mummolus, cum
 quadam

quadam die in Dialogis S. Gregorii Vati-
 cinium S. Benedicti de Monasterii sui in
 monte Cassino ruina legisset, propo-
 situm cepit Viri Sancti Reliquias transfe-
 rendi. Hoc consilio, misit unum Mona-
 chorum suorum, nomine Aigulfum, cui
 cum se aliquot viri ex agro Cenomanen-
 si, qui Floriacum diverterant, profectu-
 ri in Italiam, & inde Sanctorum Reli-
 quias allaturi, viæ socios junxissent, ubi
 ad montem Cassinum pervenerunt, in
 illis ruinis Monasterii ab annis plus quam
 septuaginta derelicti diligentissime Re-
 liquias investigantes, invenerunt tumu-
 lum, in quo simul corpora S. Benedicti &
 Sororis ejus S. Scholasticæ quiescebant.
 Hæc itaque Floriacum transfulerunt, ubi
 S. Benedicti ossa in Ecclesia S. Petri ma-
 xima pompa fuere deposita, ossa vero
 S. Scholasticæ Cenomanum delata, ubi ea
 S. Berarius Episcopus in Monasterio Vir-
 ginum a se fundato condidit.

Hæc S. Benedicti translatio undecimo
 Julii, & ut creditur, anno 653. contigit,
 quo die Ecclesia hujus rei memoriam ce-
 lebrat. (*)

§. LXI.

(*) In Germania non agitur Festum Trans-
 lationis sed Commemorationis. Fleurius de hac
 Translatione non dubitat. Si quis Argumenta
 in contrarium legere velit, revolvat Baronium
 ad hunc annum. Qui Cardinalis hujus Anna-
 les in Compendium coegit, affert hæc verba:

Ex

Sæculum VII
A. C. 649.

§. LXI.

S. Emmeramus Ratisbonensis.

*vit. ap. Sur.
22. Sept.
Coint. an.
649. n. 26.*

Eodem ferme tempore S. Emmeramus relicta Gallia, in Bavariam Fidem prædicaturus abiit. Is Pictavii natus, cum ab unguiculis se totum Dei servitio addixisset, ordinatus est Episcopus in eadem Aquitaniæ Provincia, incertum in qua Sede. Postmodum sciens, Pannoniæ populos adhucdum in Idololatriæ tenebris versari, illo proficisci statuit. Igitur alio Episcopo, qui suas vices subiret, ordinato, relicta patria, propinquis, Bonis, quæ amplissima possidebat, Ligeri & Rheno superatis in Germaniam pervenit; cumque illarum Gentium linguam nesciret, quodam Presbytero, cui nomen Vitalis, Interprete utebatur. Delatus Ratisbonam, ubi Theodo Dux seu Bavariæ Præfectus, Regis Sigeberti III. nomine, commorabatur, postquam huic Principi consilium ad Avares migrandi, Fidem prædicandi, & si necesse esset, Martyrium subeundi aperuisset, dixit ille; *Cam bis Gentibus bellum nobis est perpetuum, cunctas ad Anasum oras vastant, ut ut securitatem tibi promiserint, res periculo plena est transitum tentare; & quia salutarem*

Ex Pauli tamen Diaconi & Monachi Cassinensis assertionem hinc eo pacto dirimi posset, ut ossa dicantur translata, carnes vero redactæ jam in pulveres ibidem relicte. &c.

rem tuam Doctrinam cognovi, non feram, Sæculum VII
 ut a nobis discedas. Tu Episcopus noster A.C. 649.

sis, vel si hoc munere fungi superbia tibi videatur, Abbas esto, & Monasteria hujus Provinciæ moderare. S. Emmeramus videns se exequi non posse, quod sibi primo propositum erat, Theodonis precibus locum dedit, eo facilius, quod inter Incolas illius Regionis utpote Neophytos Idolorum cultus necdum penitus esset deletus, sed Ethnica superstitione cum Religione Christiana fœde commiscebatur. Remansit igitur annis tribus, in urbibus, oppidis & vicis fidem prædicans. Singulos quoque, quotiescunque id poterat, in Fide solerter erudiebat. De mercede, quæ ipsi dabatur, nil nisi necessarium servabat, & reliqua in pauperes dividebat. Triennio circumacto licentiam petiit Romam peregrinandi, & aliquot Clericis comitantibus in viam se dedit.

Trium dierum itinere confecto, Lambertus Theodonis Ducis filius insequitur, & proficiscentem occupat. Causa vero persecutionis hæc erat. Lamberti Soror filio cujusdam in illa Regione Prætoris potestatem corporis sui fecerat, cumque tumente utero jam probrum celare non posset, a S. Episcopo stuprum sibi oblatum mentita est. Itaque Lambertus iter facientem consequitur, generis opprobrium vindic-

Sæculum VII vindicaturus. S. Emmeramus dixit; se
A. C. 649. Romam proficisci, & posse illuc Accusa-
 tores suos mitti, qui crimen deferrent.
 At non audiit loquentem Lambertus, quo
 jubente milites Episcopum comprehen-
 dunt, scalæ alligant, digitos singulos ab-
 scindunt, eruunt oculos, nares, aures,
 pedes manusque resecant, tandem mem-
 bris omnibus truncato etiam linguam e-
 vellunt, & suo sanguini innatantem re-
 linquunt. Tum Comites ejus, quos ter-
 ror in fugam verterat, redeuntes, inde in
 locum duodecim millibus distantem de-
 vehunt, ubi animam reddidit, statimque
 sepultus est. Posteriore tempore Sancti
 Martyris Reliquiis Ratisbonam translatis,
 multa edita Miracula. Vitam ejus scri-
 psit Cirinus Episcopus Frisingensis ætate
 Caroli Magni, additis quibusdam aliis
 circumstantiis, quæ veri speciem non ha-
 bent. Ecclesia S. Emmeramum inter
 Mart. Rom. 22. Sept. Martyres colit 22. Sept. ejusque Epita-
 phium indicat, anno 652. passum
 fuisse. (*)

*vid. Coint.
 an. 652. n. 14.*

*Mart. Rom.
 22. Sept.*

(*) Hier ist das End des fünften Theiles un-
 sers Protestantens. Den sechsten Theil hab ich
 noch nicht bekommen, so daß ich ihm nicht mehr
 so auf dem Fuß folgen kann. Es ist aber kein
 Wunder daß es mit der Uebersetzung des Fleury
 langsam zugeht, wenn er auch des Bougeant Hi-
 storie des dreyßigjährigen Kriegs übersehet.

HISTO-